



**Střední zdravotnická škola  
a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy  
Vary,**  
příspěvková organizace, Poděbradská 1247/2, Karlovy Vary  
360 01

**Vzdělávací program**

# **Diplomovaná všeobecná sestra**

**Kód oboru vzdělání**

**53-41-N/1.**

**Forma vzdělávání: denní**

## 1. Profil absolventa vzdělávacího programu

### Charakteristika profilu absolventa:

Absolvent nebo absolventka vzdělávacího programu Diplomovaná všeobecná sestra je připraven/-a k výkonu práce zdravotnického pracovníka, který samostatně vykonává činnost v rámci léčebné a preventivní péče v rozsahu své odborné působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), vyhlášky č.55/2011 Sb. MZ a vyhlášky č.39/ 2005 kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Všeobecná sestra chrání, udržuje, navrácí a podporuje zdraví osob v rámci svých profesních kompetencí které jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované, které vycházejí z platných právních předpisů ČR.

Absolvent/ka je vzdělán tak, aby získal širší obecnější vzdělání z oblasti humanitních oborů a odborné vědomosti, dovednosti a návyky důležité pro další vzdělávání a uplatnění na trhu práce. Absolvent má předpoklady pro samostatné zvládnutí řídicí práce, pro vedení praktické sestry, pro spolupráci s pracovníky týmu pracovišť ve zdravotnictví a sociálních služeb i pro další osobní profesní růst. Absolvent/ka se dále může vzdělávat dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb. o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. Absolvent je cíleně připravován tak, aby kvalitou své práce a svými postoji přispíval ke zvyšování prestiže povolání všeobecné sestry.

### Vymezení získaných klíčových kompetencí (nepovinné):

- Odborné znalosti
- Odborné dovednosti
- Obecné dovednosti
- Digitální kompetence – informační a datová gramotnost, komunikace a spolupráce, tvorba digitálního obsahu, bezpečnost a řešení problémů, práce s informačními systémy ve zdravotnictví
- Měkké kompetence – osobní, komunikační, interpersonální a výkonové

### Vymezení výstupních znalostí, dovedností a schopností absolventa:

Absolventi vzdělávacího programu Diplomovaná všeobecná sestra jsou připraveni samostatně poskytovat celostně zaměřenou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu dospělým i dětem ve zdravotnických zařízeních, zařízeních sociálních služeb a v komunitní péči. Dále pak se, ve spolupráci s lékařem, podílet na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné a dispenzární péči.

### Absolventi jsou připraveni

#### v oblasti přímého vztahu k jednotlivci, rodině a komunitě

- samostatně poskytovat individuální ošetrovatelskou péči a podporu jednotlivcům (zdravým, nemocným, osobám se zdravotním postižením a umírajícím), rodinám a komunitám v souladu s přírodním a společenským prostředím, ve kterém žijí,
- na základě získaných vědomostí (z ošetrovatelství, medicínských a humanitních věd) a dovedností (získaných v odborné klinické praxi) zhodnotit aktuální zdravotní stav a biopsychosociální potřeby člověka v různých věkových obdobích a v různých životních situacích,
- na základě získaných vědomostí (z ošetrovatelství, medicínských a humanitních věd, informačních systémů aj.) a dovedností (získaných v odborné klinické praxi) poskytnout a zajistit všestrannou ošetrovatelskou péči o individuální potřeby člověka. Tato péče směřuje k podpoře, posílení a udržení zdraví, k prevenci vzniku onemocnění, k prevenci komplikací. V případě nevléčitelně nemocných a umírajících je nedílnou součástí péče projevení úcty, podpory a doprovázení.
- k samostatnému rozhodování v oblasti ošetrovatelství, která se týká: péče o zdraví, prevence vzniku onemocnění,

## 1. Profil absolventa vzdělávacího programu

poskytování první pomoci, ošetrovatelské péče o nemocné, o osoby se zdravotním postižením a umírající. Tato rozhodnutí dokáže zdůvodnit, obhájit a nést za ně osobní odpovědnost.

### v oblasti rozvoje profese všeobecné sestry

- na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám přispívat k profesionalizaci ošetrovatelství, zvyšování prestiže a postavení všeobecné sestry ve společnosti,
- posoudit aktuální stav rozvoje ošetrovatelské praxe u nás i v zahraničí, kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje v ošetrovatelství včetně kompetencí sester při realizaci ošetrovatelské péče, výkonů a činností,
- v oblasti ošetrovatelství provádět výzkumnou činnost (nebo se na ní podílet) a je aplikovat výsledky vědeckého výzkumu ve své práci.

### v oblasti systému péče o zdraví

- orientovat se v právním rámci, který upravuje poskytování zdravotní a sociální péče a kompetence státní správy v oblasti organizace systému zdravotních a sociálních služeb,
- rozumět úloze SZO ve světě a v Evropě, znát výkonné orgány a administrativu Evropské unie (dále jen EU) a její úkoly ve vztahu k členským státům, respektovat direktivy a doporučení EU týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích.

## Profesní kompetence

Profesní kompetence všeobecné sestry jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které všeobecná sestra plní a vycházejí z platných právních předpisů ČR. Všeobecná sestra chrání, udržuje, navrácí a podporuje zdraví osob.

Profese všeobecné sestry zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí:

Autonomní kompetence, kooperativní kompetence, kompetence vy výzkumu a vývoji v ošetrovatelství a manažerské kompetence.

### Autonomní kompetence všeobecné sestry:

#### **Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění**

- sleduje jednotlivce, rodiny a komunity, o které pečuje z celkového hlediska, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života. Zjišťuje všechny dostupné zdroje (lidské a jiné), které jsou nutné pro zvládnutí rizik a péče a využívá je, určuje opatření, která podporují zdraví nebo prevenci onemocnění a která mohou realizovat samotní jednotlivci, rodiny a skupiny nebo s pomocí jiných osob.
- vysvětluje jednotlivcům, rodinám a skupinám, jak mohou sami své prostředí a životní styl ovlivnit, nebo jim doporučí, jak je změnit.
- motivuje jednotlivce, rodiny a skupiny k tomu, aby změnili v případě potřeby svůj životní styl.
- podílí se na vyhodnocování výsledků provedených opatření nebo sama toto vyhodnocení provádí.

#### **Podpora uspokojování potřeb vzniklých v souvislosti s onemocněním.**

- identifikuje potřeby pacientů všech věkových skupin v oblasti tělesné, psychické, společenskokulturní a duchovní změněné nebo vzniklé v souvislosti s poruchou zdravotního stavu jednotlivců nebo skupin
- určuje vhodná opatření a sestavuje plán vhodných ošetrovatelských intervencí a dalších opatření pro uspokojování potřeb, rozvoj, zachování nebo navrácení soběstačnosti a pro zmírňování utrpení a zajištění klidného umírání a důstojné smrti.

## 1. Profil absolventa vzdělávacího programu

- poskytuje ošetrovatelskou péči a provádí další opatření nebo jejich vykonání zajišťuje prostřednictvím jiného člena týmu, případně jejich zajištění iniciuje.
- vyhodnocuje výsledky a účinnost provedených opatření a modifikuje ošetrovatelský plán

### **Poskytování informací a účast na vzdělávání**

- zprostředkovává jednotlivcům, rodinám, skupinám a jejich příbuzným potřebné informace v přiměřené formě z hlediska svých kompetencí a stará se o to, aby tyto informace byly srozumitelné a aby mohla dosažené výsledky v informovanosti klientů/pacientů vyhodnotit.
- organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví a prevence a hodnotí výsledky těchto programů.
- podílí se na vzdělávání zdravotnických pracovníků a jiných pracovníků ve zdravotnictví.

### **Kooperativní kompetence všeobecné sestry**

- respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním a multiprofesionálním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu pacienta
- provádí vyšetření a léčebná opatření, která indikuje lékař, s ohledem na své kompetence
- zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti a pokud je to nutné, požádá o spolupráci kompetentní odborníky

### **Kompetence všeobecné sestry ve výzkumu a vývoji v ošetrovatelství**

- kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky ošetrovatelského výzkumu a praxe založené na důkazech
- získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti ošetrovatelství a prezentuje výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů
- podílí se na výzkumu v multidisciplinárním týmu
- usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání

### **Manažerské kompetence všeobecné sestry**

- řídí a koordinuje členy ošetrovatelského týmu při péči o pacienta (bezpečné prostředí, delegování úkolů a dohled, týmová péče)
- posuzuje a analyzuje rizika pro zdraví spadající do oblasti ošetrovatelské péče, plánuje, provádí a kontroluje opatření k zamezení působení těchto rizik
- vykonává ošetrovatelské činnosti s ohledem na jejich efektivitu a náklady
- podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality péče
- účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají ošetrovatelství

Všeobecná sestra plní uvedené kompetence v souladu s platnými právními předpisy, etickými normami a profesními standardy.

## 2. Uplatnění absolventa

### Charakteristika možností uplatnění absolventa:

- Absolventi vzdělávacího programu Diplomovaná všeobecná sestra najdou uplatnění ve všech typech zdravotnických zařízení, jako zdravotničtí pracovníci v zařízeních sociálních služeb, komunitní péče nebo v privátní ošetrovatelské péči.
- Absolventi vzdělávacího programu si mohou rozšiřovat vzdělání v rámci dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků nebo studiem na vysoké škole.

Absolventi vzdělávacího programu Diplomovaná všeobecná sestra jsou připravováni k činnostem zdravotnického pracovníka – všeobecné sestry, která vykonává tyto činnosti v souladu s platnou právní úpravou, tj. vyhláškou č. 391/2017 Sb., a dalšími souvisejícími právními předpisy

### Bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti:

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví,
- c) provádí zápisy do zdravotnické dokumentace a další dokumentace vyplývající z jiných právních předpisů, pracuje s informačním systémem poskytovatele zdravotních služeb,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, klinického psychologa nebo klinického logopeda,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- f) podílí se na přípravě standardů,
- g) motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe
- h) podílí se na zajištění zapracování nově nastupujících zdravotnických pracovníků,
- i) provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

**Bez odborného dohledu a bez indikace, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména může:**

- a) vyhodnocovat potřeby a úroveň soběstačnosti pacientů, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, a to i za použití měřicích technik používaných v ošetrovatelské praxi (například testů soběstačnosti, rizika proleženin, měření intenzity bolesti, stavu výživy),
- b) sledovat a orientačně hodnotit fyziologické funkce pacientů, včetně saturace kyslíkem a srdečního rytmu, a další tělesné parametry za použití zdravotnických prostředků,
- c) pozorovat, hodnotit a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta,
- d) získávat osobní, rodinnou, pracovní a sociální anamnézu,
- e) zajišťovat a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- f) provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích a z permanentní tracheostomické kanyly u pacientů starších 3 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- g) hodnotit a ošetrovat poruchy celistvosti kůže a chronické rány a ošetrovat stomie,
- h) hodnotit a ošetrovat centrální a periferní žilní vstupy, včetně zajištění jejich průchodnosti,
- i) pečovat o zavedené močové katetry pacientů všech věkových kategorií, včetně provádění výplachů močového

## 2. Uplatnění absolventa

- měchýře,
- j) provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem a logopedem ve zdravotnictví rehabilitační ošetřování, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik mobility a přemísťování, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a cvičení týkající se rehabilitace poruch komunikace a poruch polykání a vyprazdňování a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce těla, včetně prevence dalších poruch z imobility,
  - k) edukovat pacienty, případně jiné osoby v ošetrovatelských postupech, použití zdravotnických prostředků a připravovat pro ně informační materiály,
  - l) orientačně hodnotit sociální situaci pacienta, identifikovat potřebnost spolupráce sociálního nebo zdravotně-sociálního pracovníka a zprostředkovat pomoc v otázkách sociálních a sociálně-právních,
  - m) zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů,
  - n) poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
  - o) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
  - p) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky<sup>11)</sup> a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu,
  - q) analyzovat, zajistit a hodnotit kvalitu a bezpečnost poskytované ošetrovatelské péče,
  - r) zajišťovat stálou připravenost pracoviště včetně věcného a technického vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,
  - s) doporučovat použití vhodných zdravotnických prostředků pro péči o stomie, chronické rány nebo při inkontinenci,
  - t) doporučovat vhodné kompenzační zdravotnické prostředky pro zajištění mobility a sebeobsluhy v domácím prostředí.

**Při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče může všeobecná sestra některé činnosti vykonávat pouze pod odborným dohledem všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem (v souladu s platnou právní úpravou, tj. vyhláškou č.391/2017 Sb., a dalšími souvisejícími právními předpisy)**

**Všeobecná sestra může vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře činnosti při poskytování preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační, neodkladné, paliativní a dispenzární péče.**

**Přitom zejména připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným výkonům a na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře je provádí nebo při nich asistuje nebo zajišťuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich; zejména může (v souladu s platnou právní úpravou, tj. vyhláškou č.391/2017 Sb., a dalšími souvisejícími právními předpisy)**

- a) zavádět periferní žilní katetry pacientům starším 3 let,
- b) podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak, nejde-li o nitrožilní injekce nebo infuze u dětí do 3 let věku, pokud není dále uvedeno jinak,
- c) zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- d) provádět screeningová, depistážní a dispenzární vyšetření, odebírat krev a jiný biologický materiál a hodnotit, zda jsou výsledky fyziologické; v případě fyziologických výsledků může naplánovat termín další kontroly,
- e) provádět ošetření akutních a operačních ran, včetně ošetření drénů, drenážních systémů a kůže v průběhu léčby radioterapií,
- f) odstraňovat stehy u primárně hojících se ran a drény s výjimkou drénů hrudních a drénů v oblasti hlavy,
- g) provádět katetrizaci močového měchýře žen a dívek starších 3 let,
- h) provádět výměnu a ošetření tracheostomické kanyly, zavádět gastrické sondy pacientům při vědomí starším 10 let, včetně zajištění jejich průchodnosti a ošetření, a aplikovat enterální výživu u pacientů všech věkových kategorií,

## 2. Uplatnění absolventa

- i) provádět výplach žaludku u pacientů při vědomí starších 10 let,
- j) asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji,
- k) provádět návštěvní službu a poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí pacienta,
- l) podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

**Všeobecná sestra pod odborným dohledem lékaře nebo zubního lékaře může (v souladu s platnou právní úpravou, tj. vyhláškou č.391/2017 Sb., a dalšími souvisejícími právními předpisy)**

- a) aplikovat nitrožilně krevní deriváty,
- b) zpracovávat dentální materiály v ordinaci,
- c) vykonávat činnost zubní instrumentářky

### Výčet profesí a možnosti uplatnění absolventa

Absolventi vzdělávacího programu najdou uplatnění ve všech typech zdravotnických zařízení, jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb a péče nebo v privátní ošetrovatelské péči, a to v rozsahu a na úrovni stanovené pro výkon povolání všeobecné sestry zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a předpisy s ním souvisejícími.

Absolvent/ka je vybavena kompetencemi umožňujícími vykonávat tuto profesi na žádoucí úrovni a rozvíjet své vědomosti, dovednosti a postoje v rámci dalšího vzdělávání a podporovat tak svůj profesionální růst.

Absolventi vzdělávacího programu najdou uplatnění na různých **typových pozicích** (integrovaný systém typových pozic), např.:

Sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s:

- diabetem mellitem
- kardiovaskulárním onemocněním
- infekčním onemocněním
- alergickým a imunodeficitním onemocněním
- dermatovenerologickým onemocněním
- neurologickým onemocněním
- stomiemi
- v dalších oborech, ke kterým směřuje i dosažením specializačního vzdělávání

Absolvent/ka oboru Diplomovaná všeobecná sestra je připraven/na dále rozvíjet své vědomosti, dovednosti a postoje v rámci specializačního vzdělávání a podporovat tak svůj profesionální růst.

### **Vzdělávací programy specializačního vzdělávání pro nelékařské zdravotnické pracovníky dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb., pro obor všeobecná sestra:**

Intenzivní péče, perioperační péče, ošetrovatelská péče v pediatrii, intenzivní péče v pediatrii, ošetrovatelská péče v interních oborech, ošetrovatelská péče v chirurgických oborech, ošetrovatelská péče v v psychiatrii, perfuziologie, transfúzní služba, domácí a hospicová péče, ošetrovatelská péče v geriatrii, ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii, hojení ran.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Anatomie a fyziologie / Anatomy and Physiology**

**Zkratka ANF**

**Celkem 84 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

**Anatomie 36 hodin přednášek, 18 hodin cvičení**

**Fyziologie 24 hodin přednášek, 6 hodin cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 4 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu: Anatomie**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty se stavbou a terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla. Na poznatky anatomie navazují předměty fyziologie a patologie.

**Anotace předmětu: Fyziologie**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Navazuje na poznatky získané v anatomii. Seznamuje s fyziologickými funkcemi a procesy, jež probíhají na úrovni buněk, orgánů a jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku. Poskytuje studentům ucelenou představu o činnosti zdravého lidského organismu.

**Cíle předmětů:**

**Anatomie**

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná složení živé hmoty
- demonstruje na modelech stavbu, uložení jednotlivých orgánů a orgánových soustav
- chápe organismus jak celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav
- prezentuje poznatky anatomie

**Fyziologie**

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní vývoj, řízení a funkci lidského organismu
- demonstruje na modelech funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav
- chápe organismus jako funkční celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav
- prezentuje poznatky fyziologie

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 3 hodiny týdně

- Úvod do anatomie a fyziologie.
- Anatomické roviny a osy. Základní směry pro orientaci na lidském těle.
- Stavba a fyziologie buňky, funkční morfologie tkání.
- Pohybový systém v přehledu, základní dělení.
- Axiální a končetinová kosterní soustava, stavba TMK.
- Stavba a fyziologie příčně pruhovaného svalu a hladkého svalu.
- Svaly hlavy, krku, žvýkácí svaly, svaly na začátku GIT.
- Anatomie srdce, arterií a vén, kapilární systém.
- Fyziologie srdce a krevního oběhu.
- Krev, složení krve, krevní skupiny, krvetvorba, fyziologie krve.

- Lymfatický systém, fyziologie lymfatického systému.
- Imunitní systém a jeho fyziologie.
- Anatomie a fyziologie dýchacího ústrojí a dýchání.
- Specifika horních dýchacích cest, anatomie, fyziologie.
- Anatomie a fyziologie GIT, trávení a vstřebávání.

Cvičení:

- Práce s výukovými modely, anatomickými mapami a atlasy v přímé návaznosti na právě probírané systémy, praktická výuka jednotlivých anatomických struktur

LO 4 hodiny týdně

- Anatomie a fyziologie slinných žláz, slina a její funkce.
- Anatomie a fyziologie močového ústrojí, ledvin, ABR a tělesné tekutiny.
- Anatomie a fyziologie pohlavního ústrojí muže.
- Anatomie a fyziologie pohlavního ústrojí ženy.
- Fyziologie těhotenství, oplození, gravidita, prevence zubního kazu.
- Embryogeneze, vývoj plodu, perinatální a postnatální období.
- Anatomie a fyziologie kůže, mléčné žlázy a laktace.
- Anatomie a fyziologie žláz s vnitřní sekrecí, hormonální regulace organismu.
- Anatomie a fyziologie žláz s vnější sekrecí.
- Anatomie a fyziologie nervové soustavy.
- Anatomie a fyziologie smyslových orgánů.
- Fyziologie stárnutí.

Cvičení:

- Práce s výukovými modely, anatomickými mapami, pomůckami pro virtuální realitu a atlasy v přímé návaznosti na právě probírané systémy, praktická výuka jednotlivých anatomických struktur

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- písemné nebo ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách, aktivní účast na cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- písemné a ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách, aktivní účast na cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

ČIHÁK, R. *Anatomie 1*. 3.vyd. Editor Miloš Grim, Oldřich Fejfar. Praha: Grada, 2011, 534 s. ISBN 978-80-247-3817-8.

ČIHÁK, R. *Anatomie 2*. 3.vyd. Editor Miloš Grim. Praha: Grada, 2013, 497 s. ISBN 978-802-4747-880.

MOUREK, J. *Fyziologie: učebnice pro studenty zdravotnických oborů*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3918-2.

KACHLÍK, D. *Anatomie pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Karolinum, 2019. 154 s. ISBN 978-80-246-4194-2.

NAŇKA, O, ELIŠKOVÁ, M. *Přehled anatomie*. Čtvrté vydání. Praha: Galén, 2019. ISBN 9788074924507.

STUHLÁ, L. *Přehled anatomie a fyziologie člověka*. Praha: Grada, 2024. 176 s. ISBN 978-80-271-2903-4.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ZGARBOVÁ, A., KALČÁKOVÁ, J. ZGARBOVÁ H. *Anatomie a fyziologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/130?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

KITTNAR, O. *Přehled lékařské fyziologie*. Praha: Grada, 2020. 344 s. ISBN 978-80-271-1025-4.

LÜTJEN-DRECOLL, E. *Anatomie v přehledech a schématech*. Praha: Grada, 2018. 104 s. ISBN 978-80-271-0669-1.

ROKYTA, R. *Fyziologie a patologická fyziologie: pro klinickou praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-4867-2.

NETTER, F. H. *Netterův anatomický atlas člověka*. 2. vyd. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0079-0.

**Využití moderních informačních technologií:**

Simulátor virtuální reality - 3D anatomický model lidského těla (VAU virtuální anatomická učebna).

K využití je šestnáct setů pro virtuální realitu a jedna obrazovka s možností zrcadlení VR obrazu. Použití je určeno pro studium anatomie lidského těla moderními technologiemi, která umožňuje lépe si představit jednotlivé anatomické struktury, orgány a orgánové soustavy v trojrozměrném prostoru.

Umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Odborná latinská terminologie / Professional Latin Terminology**

**Zkratka OLT**

**Celkem 24 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost latiny výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu. Výuka je přizpůsobena studijnímu oboru Diplomovaná všeobecná sestra – rychlému porozumění i se zdravotníky cizí státní příslušnosti.

**Cíl předmětu:**

Cílem výuky je osvojení základů systému latinského jazyka, sestavování a analýza slovních spojení (diagnóz aj.), práce s odborným textem.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá
- zná stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy
- umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe
- chápe základní mechanismy latinské gramatiky
- čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text
- má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“
- je schopen přesného, výstižného a logického vyjadřování

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1 hodina týdně

- Latinská abeceda, délka slabik, přízvuk.
- Pravidla výslovnosti.
- Substantiva I. - V. deklinace.
- Latinské předložky.
- Slovesa I. - IV. konjugace (přehled).
- Adjektiva I., II. a III. deklinace – jejich stupňování, nepravidelné stupňování.
- Přívlastek shodný a neshodný – základ diagnózy.
- Anatomická terminologie.
- Terminologie názvů chorobných stavů.

LO 1 hodina týdně

- Řecká slova v latinské deklinaci.
- Řecká slova složená a odvozená (názvy patologické, klinické aj.).
- Latinská slova složená a odvozená (názvy krajin lidského těla aj.).
- Práce s odborným textem (diagnóza, patologická zpráva).
- Práce s lékařským slovníkem a jinými jazykovými příručkami.
- Aktivní užívání latinské terminologie v odborné komunikaci s důrazem na terminologii.

- Uplatnění gramatických jevů v odborné terminologii.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

ARGAYOVÁ, I. aj. *Základy lékařské terminologie pro nelékařské zdravotnické obory*. Karolinum: 2020. 160 s. ISBN 978-80-271-1716-1.

ČERMÁKOVÁ, I. *Talking Medicine*. Karolinum: 2018. ISBN 978-80-246-395-4.

GRUBEROVÁ, I., *Latinská medicínská terminologie pro nelékařské zdravotnické obory*. Text a e – learningový kurz, projekt VOV, 2021.

KÁBRT, J. a KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. 3. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2015, 917 s. ISBN 978-80-7492-200-8.

NEČAS Pavel aj. *Latinská lékařská terminologie*. Karolinum: 2017. ISBN 978-80-246-3414-2.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

HORÁKOVÁ, V. *Cvičebnice latinské terminologie pro diplomované všeobecné sestry*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/480?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

VOKURKA, M., HUGO, J. *Praktický slovník medicíny*. 10. aktualiz. vyd. Praha: Maxdorf, 2011, 519 s. ISBN 978-80-7345-262-9.

VOKURKA, M., HUGO, J. *Velký lékařský slovník*. 8. vydání. Praha: Maxdorf Jessenius, 2008. ISBN 978-80-7345-166-0.

**Využití moderních informačních technologií:**

Mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Farmakologie/Pharmacology**

**Zkratka FAR**

**Celkem 21 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet KZ /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Podává základní informace z farmakokinetiky a farmakodynamiky, vymezuje pojem léčivo, jeho formy a dávkování, způsoby podání, interakce. Seznamuje studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání, s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a s jejich účinky na lidský organismus. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je seznámit studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná obecné zákonitosti podmiňující účinek léčiva
- klasifikuje léčiva podle farmakodynamického působení a podle jednotlivých farmakodynamických skupin
- zná způsoby aplikace a dávkování léčiv
- využívá léčiv v terapii
- umí objasnit nežádoucí účinky léčiv
- umí rozdělit toxické látky podle mechanismu účinku
- je schopen popsat účinky léků ve tkáních a jednotlivých systémech lidského organismu;
- aplikuje získané poznatky ve své profesi

**Rámcový rozpis učiva:**

2. Ročník:

ZO 3 hodiny týdně

Obecná farmakologie:

- Léčivo, jeho účinky terapeutické a nežádoucí.
- Dávkování léčiv, způsoby podávání.
- Vzájemné ovlivňování léčiv podávaných současně.
- Farmakodynamika a farmakokinetika léčiv.
- Důsledky zneužívání léčiv.

Speciální farmakologie:

- Farmakologie centrální nervové soustavy.
- Farmakologie vegetativního nervového systému.
- Farmakologie periferní nervové soustavy.
- Farmakologie oběhové soustavy.
- Farmakologie krve.
- Farmakologie ledvin.
- Farmakologie dýchacího ústrojí.
- Farmakologie trávicího ústrojí.
- Léčiva používaná k terapii infekčních nemocí, zhoubného bujení a pohybového aparátu.

- Léčiva používaná k ovlivnění imunitního systému.
- Léčiva používaná pro místní účinek.
- Enzymy, hormony, vitamíny.
- Účinky toxických látek.
- Dělení toxických látek podle mechanismu působení.
- Diagnostika a léčba otrav.
- Prevence otrav.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní**

BENEŠ, J. *Antibiotika, systematika, vlastnosti, použití*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-4157-4.

MARTÍNKOVÁ, J. a kol. *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů. 2., zcela přepracované a doplněné vydání* Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-4157-4.

LÜLLMANN, H., MOHR, K: *Farmakologie a toxikologie* Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-1356-4.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

LÁNÍČKOVÁ, L. *Farmakologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/144?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

**Doporučená**

LÜLLMANN, H., MOHR, K., HEIN, L. *Barevný atlas farmakologie*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3908-3.

PERLÍK, F. *Základy farmakologie-Klinická a speciální farmakologie*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 9788072627592.

**Využití moderních informačních technologií:**

Mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Patologie a patologická fyziologie / Pathology and Pathophysiology**

**Zkratka PAT**

**Celkem 28 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Zkouška/

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových systémech a organismu. Poskytuje základní znalosti o chorobných stavech a umožní chápat nemoc ve vztahu k lidskému organismu. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie. Studenti získají základní znalosti o chorobných stavech.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je seznámit studenty s patologickými procesy ve tkáních a jednotlivých soustavách lidského organismu, jejich příčinami a projevy a zánikem lidského organismu.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná patologické procesy ve tkáních lidského organismu a jednotlivých systémech
- orientuje se v příčinách a projevech patologických jevů ve tkáních a jednotlivých systémech
- orientuje se v příčinách a projevech zániku lidského organismu
- rozlišuje pojem symptom a syndrom
- osvojí si skupiny onemocnění, jednotlivá onemocnění a syndromy
- je schopen popsat patologické projevy ve tkáních a jednotlivých systémech lidského organismu
- aplikuje získané poznatky ve své profesi

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

- Patologie, její uplatnění v praxi.
- Zánik lidského organismu.
- Příčiny nemocí a jejich prevence, příčiny fyzikální, chemické a biologické.
- Poruchy výživy.
- Regresivní a metabolické změny, zánětlivé změny a jejich projevy, progresivní změny, malformace.
- Nádory, patofyziologické nádorových onemocnění.
- Nemoci krevního a mízního oběhu.
- Nemoci kardiovaskulárního systému.
- Patogeneze nemocí s dominantní účastí imunitního systému.
- Nemoci dýchacího ústrojí.

LO 2 hodiny týdně

- Nemoci trávicího systému, nemoci jater, žlučových cest a pankreatu.
- Nemoci močového ústrojí.
- Nemoci pohlavního ústrojí.
- Nemoci kůže, nemoci mléčné žlázy.
- Nemoci nervového systému, nemoci smyslového ústrojí.
- Nemoci hormonální.
- Základní patologické procesy kostí a kloubů.

**Cvičení:**

- Seznámení s vybavením histologické laboratoře, laboratorními přístroji a pomůckami.
- Zhotovení, barvení a mikroskopování histologického preparátu.
- Práce s obrazovou dokumentací patologických změn v organismu člověka.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

**Zápočet Z:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

**Zkouška ZK:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní**

BRABEC, V. *Základy patologie pro nelékařské obory*. Praha: Grada, 2018. 350 s. ISBN 978-80-247-3653-4

KLENER, P., ŠONKA, J. *Úvod do studia nemocí*. Karolinum, 2020, 400 s. ISBN 978-80-246-4874-0.

MAČÁK J, MAČÁKOVÁ J, DVOŘÁKOVÁ J. *Patologie*. 3. dopl. vyd., Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3507-3.

NAIR M., PAETE I. *Patofyziologie pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0229-7.

ŠOCHOVÁ, L., *Patologie pro nelékařské obory*. Praha: Mladá Fronta, 2017. 290 s. ISBN 978-80-204-3807-7.

VAVŘÍN, M., PTÁČKOVÁ, M. *Nemoci a jejich příčiny*. Praha: Karolinum, 2021. 280 s. ISBN 978-80-246-4796-5

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ZGARBOVÁ, A. *Patologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/132?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

**Doporučená**

BÁRTOVÁ, J. *Přehled patologie*. Praha: Karolinum, 2015. 232 s. ISBN 978-80-246-2745-8.

JANÍKOVÁ, J. *Patologie pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada, 2021. 256 s. ISBN 978-80-271-0375-1.

SILBERNAGEL, S. LANG, F. *Atlas patofyziologie člověka*. Praha: Grada Avicenum, 2000. ISBN 80-7169-968-3.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena/ Microbiology, Immunology, Epidemiology and Hygiene**

**Zkratka MIE**

**Celkem 31 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. a 2. ročníku:

1. ročník LO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /
2. ročník ZO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický celek, který studentům poskytne základní strukturu poznatků z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů, buněčnými prvky imunitního systému, primární a sekundární imunodeficiencí, specifickými a nespecifickými mechanismy imunity včetně selhání obranných mechanismů, poruchami imunity vyvolanými léky a chemickými látkami z prostředí, s imunomodulací a vakcinací. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevenci nálezů vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nálezů). Seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami, s léčbou a protiepidemickými opatřeními, orientačně i s platnými právními předpisy v této oblasti. Seznamuje studenty s obecnou epidemiologií a epidemiologickými metodami práce.

**Cíl předmětu:**

Cílem modulu je poskytnout studentům poznatky z mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- umí vymezit pojmy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena, charakterizuje význam těchto disciplín a jejich vztahy
- chápe organizaci a zařazení těchto oborů ve zdravotnictví
- má přehled o současné epidemiologické situaci v ČR
- rozumí klasifikaci patogenních organismů
- zná způsoby přenosu a formy výskytu nálezů, zásady a prostředky prevence
- zná základní legislativu týkající se výskytu přenosných chorob a povinnosti zdravotnických pracovníků
- zná zásady a předpisy týkající se hygieny a prevence nozokomiálních nálezů ve zdravotnických zařízeních a ochrany zdraví zdravotnických pracovníků (především v zubních laboratořích), vysvětlí pojem nozokomiální nález, jejich vznik, projevy, prevenci
- řeší problémové situace z oblasti epidemiologie a hygieny pracovního prostředí ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče
- sleduje nové poznatky v oboru

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

LO 2 hodiny týdně

- Vysvětlení pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, význam těchto disciplín pro diagnostiku a prevenci.
- Životní prostředí, ekologie.

**Lékařská mikrobiologie**

- Základní poznatky z morfologie mikroorganismů, jejich fyziologie, morfologických, biochemických vlastnostech.

- Vztah mikroorganismů a makroorganismu, vztah ke kyslíku.
- Způsoby odběru a zasílání biologického materiálu k vyšetření, dokumentace.
- Možnosti laboratorní diagnostiky, přehled vyšetřovacích metod v mikrobiologii.
- Mikrobiální osídlení zdravého člověka.
- Antimikrobiální terapie.

#### **Imunologie**

- Pojem infekce a imunity. Imunitní systém stavba a jeho funkce.
- Nespecifická a specifická imunita.
- Poruchy imunity.
- Vyšetřovací metody v diagnostice poruch imunity.
- Imunoterapie.
- Očkování, druhy očkovacích látek, techniky očkování, očkovací kalendář, druhy očkování. Dokumentace, zacházení s očkovacími látkami.

#### **Obecná epidemiologie**

- Obecné poznatky o infekčním procesu a onemocnění. Formy výskytu nákazy (sporadický výskyt, epidemie, endemie, pandemie).
- Proces přenosu nákazy a jeho články (zdroj, cesta přenosu, vnímavý jedinec).
- Ohnisko nákazy a protiepidemická opatření v něm, legislativní předpisy.
- Protiepidemický režim. Dekontaminační postupy. Desinfekce, sterilizace, dezinfekce a deratizace. Asepsy a antisepsy.
- Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení.

#### **Speciální epidemiologie**

- Jednotlivé skupiny onemocnění, definice, zdroj, přenos. Charakteristika významnějších nákaz.
- Vzdušné nákazy.
- Alimentární nákazy.
- Nákazy přenášené hmyzem a členovci. Zoonózy.
- Nákazy kůže a povrchových sliznic. Pohlavní nákazy.
- Infekce ran. Tetanus, plynatá sněť.
- Nákazy přenášené krví, hepatitidy B, C. AIDS.
- Nozokomiální nákazy – základní pojmy, prevence nákaz.
- Zásady prevence. Opatření při výskytu.

#### 2.ročník

#### ZO 1 hodina týdně

#### **Obecná hygiena**

- Charakteristika oboru.
- Orgány hygienické služby. Organizace hygienické služby.
- Legislativní předpisy – Zákon o ochraně veřejného zdraví.
- Zákonitosti vztahu mezi člověkem a životním prostředím.
- Osobní hygiena a prevence poškozování zdraví (obecně i se zřetelem na zdravotnické pracovníky).

#### **Hygiena výživy**

- Vliv výživy na zdraví člověka. Složky stravy.
- Hygienické požadavky na stravovací provozy. Legislativní předpisy související s výživou populace

#### **Komunální hygiena**

- Faktory komunálního prostředí a jejich vliv na zdraví
- Kvalita ovzduší, vody, půdy, legislativní předpisy

#### **Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních**

- Faktory pracovního prostředí a jejich vliv na zdraví člověka
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

- Kategorizace prací dle pracovního rizika. Pracovní zátěž.
- Povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců z hlediska BOZP vyplývající ze Zákoníku práce.

#### Hygiena dětí a mladistvých

- Faktory ovlivňující zdravý vývoj dítěte od narození do dospělosti.
- Prevence patologických vlivů na zdraví v dětském věku a v dospívání.

#### Cvičení:

- Řešení problémových situací z oblasti epidemiologie a hygieny pracovního prostředí ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče.
- Práce s legislativními předpisy, vyhledávání a analýza informací

#### Popis hodnocení ukončení předmětu:

##### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách, aktivní účast ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### Seznam studijní literatury:

##### Základní:

DRNKOVÁ, B. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2019. 132 s. ISBN 978-80-271-0693-6.

HAMPLOVÁ, L. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena*. Praha: Triton, 2022. 274 s. ISBN 978-80-7684-122-2.

HURYCH, J. a kol. *Lékařská mikrobiologie Repetitorium*. Praha: Triton 2020, 621 s. ISBN 978-80-7553-844-4.

REICHARDT, C. a kol. *Hygiena a dezinfekce rukou. 100 otázek a odpovědí*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0217-4.

TLASKALOVÁ-HOGENOVÁ, H., EKLOVÁ, D. a kol. *Mikrobiom a zdraví*. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-5192-9.

##### Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:

AMLEROVÁ, J. a FAJTRLÍK, K. *Mikrobiologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/183?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

AMLEROVÁ, J. a FAJTRLÍK, K. *Epidemiologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/185?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

AMLEROVÁ, J. *Imunologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/187?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

KADLECOVÁ, P. *Imunitní systém a jeho funkce, formy imunity*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/196?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

##### Doporučená:

GÖPFERTO VÁ, D., PAZDIORA, P., DÁŇOVÁ, J. *Epidemiologie*. 2. přepr. vyd. Praha: Karolinum 2013, 223 s. ISBN 978-80-246-2223-1.

MATOUŠKOVÁ, I., VLČKOVÁ, J. *Vybrané kapitoly z epidemiologie 2*. Olomouc: UP Olomouc, 2012. ISBN 80-2443-008-8.

SCHINDLER, J. *Mikrobiologie – pro studenty zdravotnických oborů*. Praha, Grada 2014. ISBN 978-80-247-47771-2.



TUČEK, M. a kol., *Hygiena a epidemiologie pro bakaláře*. Praha: UK Karolinum, 2012, ISBN 978-80-246-2136-4.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity, vizualizér, videomikroskop.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy biofyziky / Fundamentals of Biophysics**

**Zkratka ZBF**

**Celkem 14 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod v kontextu ošetrovatelské péče. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se také s metodami a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je získání základních vědomostí o využití biofyziky v oblasti medicínských a léčebných metod ve zdravotnictví.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- má představu o struktuře a vlastnostech molekul, zná transportní děje v organismu
- vysvětlí účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus (vliv gravitace, podtlaku a přetlaku počasí, klimatu...)
- popíše biomechanické funkce kostí a kloubů
- zná princip činnosti srdce, krevního oběhu
- vysvětlí podstatu měření krevního tlaku
- popíše mechanismus dýchání a princip funkčního vyšetření plic
- chápe oko jako optickou soustavu, vysvětlí vady oka a korekce těchto vad
- má představu o vzniku sluchového vjemu a negativních aspektech zvuku na lidské zdraví
- charakterizuje účinky ultrazvuku, ultrafialového záření a infračerveného záření na lidský organismus
- vysvětlí vznik a šíření akčních potenciálů, charakterizuje účinky elektrického proudu na lidský organismus
- zná základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod popíše způsoby ochrany obyvatelstva při radiační havárii
- zná fyzikální principy různých přístrojových diagnostických a terapeutických metod a jejich využití v medicíně v kontextu ošetrovatelské péče

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 1 hodina týdně

- Molekulová biofyzika: hmota a její struktura, elementární částice, molekulové vlastnosti látek skupenské stavy, transportní děje v organismu: difúze, osmóza, osmotický tlak.
- Účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus: gravitační vlivy, klimatické vlivy, vliv podtlaku a přetlaku.
- Biomechanika pohybového systému: biomechanické funkce kostí, svalů, kloubů, šlach.
- Biofyzika krevního oběhu: krevní tlak, krevní průtok a jejich měření.
- Biomechanika dýchání: dechové objemy, vitální kapacita plic, spirometrie.
- Biofyzika smyslového vnímání: biofyzika vidění, dioptrický systém oka, vyšetření zraku, optické přístroje, fyziologická akustika, sluchový orgán a jeho funkce, vyšetření sluchu.

- Elektřina a magnetismus: elektrické pole, elektrický proud, elektromagnetické vlnění a účinky na lidský organismus, elektrické vlastnosti tkání, magnetické pole a jeho účinky na živé organismy, akční potenciál, jeho vznik a šíření, akční potenciály srdeční, mozkové, svalové, léčebné využití elektrického proudu.
- Termometrie: tělesná teplota a její regulace, termometrie, teploměry a jejich druhy.
- Fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod: druhy a zdroje ionizujícího záření, biologické účinky, léčebné a vyšetřovací metody, radiační ochrana obyvatelstva.
- Fyzikální základy balneologie.
- Fyzikální principy vybraných léčebných metod: mechanoterapie, masáž, elektroterapie, diatermie, laser, radioterapie, magnetoterapie, hydroterapie, dialýza a další.

#### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Molekulová biofyzika: uplatnění transportních dějů v organismu, exkurze na dialyzační oddělení.
- Biofyzika krevního oběhu: měření krevního tlaku, praktické cvičení.
- Biomechanika dýchání: měření dechových objemů, vitální kapacity plic, praktické cvičení.
- Biofyzika smyslového vnímání, vyšetření zraku: exkurze na očním oddělení.
- Elektřina a magnetismus: léčebné využití elektrického proudu v balneologii.
- Fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod: exkurze na radiologické oddělení.
- Fyzikální principy vybraných léčebných metod: mechanoterapie, masáž, elektroterapie, diatermie, laser, radioterapie, magnetoterapie, hydroterapie, dialýza - výuková videa, prezentace studentů.

##### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

###### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní účast na cvičení, exkurzích
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci cvičení, příprava prezentací studentů

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

##### **Seznam studijní literatury:**

###### **Základní:**

ROSINA, J., VRÁNOVÁ, J., KOLÁŘOVÁ, H. *Biofyzika pro zdravotnické a medicínské obory*. 2. Doplněné vydání. Praha: Grada 2021. 304 s. ISBN 978-80-271-2526-5.

NAVRÁTIL, L., ROSINA, J. a kol. *Medicínská biofyzika*. 2. zcela přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada 2019. 432 s. ISBN 978-80-271-0209-9.

ROSINA, J. a kol. *Základy lékařské biofyziky*. Praha: Grada 2022. 320 s. ISBN 978-80-271-2574-6.

###### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VÁLEK, V. *Biofyzika*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/138?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

###### **Doporučená:**

NEJEDLÁ, M. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada, 2015. 296 s. ISBN: 978-80-247-4449-0.

##### **Využití moderních informačních technologií:**

Využití moderních diagnostických a léčebných metod v medicíně – seznámení s nimi v rámci exkurzí na vybraných klinických pracovištích, E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy biochemie / Fundamentals of Biochemistry**

**Zkratka ZBI**

**Celkem 14 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty se základními poznatky z oblasti biochemie, zejména metabolismus základních živin, aminokyseliny a poruchy jejich metabolismu, sacharidy, lipidy, bílkoviny, nukleotidy, enzymy. Studenti získávají znalosti o biologickém materiálu pro klinicko-biochemické vyšetření, metodách a technikách odběru, označení vzorků, jejich uchování a odeslání ke zpracování do klinicko-biochemických laboratoří a s referenčními hodnotami. Seznamuje se základními technologiemi pro biochemická vyšetření.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o metabolismu základních živin a metodách zpracování biologického materiálu určeného pro biochemické vyšetření.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- orientuje se a umí definovat základní pojmy klinické biochemie
- rozumí a je schopen objasnit základní metabolické pochody probíhající v organismu
- používá referenční hodnoty v klinické praxi
- zná zásady odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření se zaměřením na specifika jednotlivých věkových období
- zná základní technologie pro biochemická vyšetření

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 1 hodina týdně

- Klinická biochemie, charakteristika oboru, úkoly laboratoře klinické biochemie.
- Mezinárodní soustava SI, systém referenčních hodnot, odlišnosti dětského věku.
- Preanalytická část vyšetření: zásady odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření, metody a techniky, označování, uchovávání, zasílání a zpracování biologického materiálu, chyby při odběru a jejich vliv na výsledek vyšetření se zaměřením na specifika jednotlivých věkových období.
- Analytická část vyšetření: druhy metod používaných v laboratoři klinické biochemie.
- Principy a technologie biochemických vyšetření: orientační přehled metod vyšetření biologického materiálu.

LO 1 hodina týdně

Cvičení:

- Zásady odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření – praktické cvičení v klinických podmínkách.
- Metody a techniky, označování, uchovávání, zasílání a zpracování biologického materiálu – exkurze na pracovišti OKB.
- Chyby při odběru a jejich vliv na výsledek vyšetření – výuková videa.
- Principy biochemických vyšetření, přehled metod vyšetření biologického materiálu – prezentace studentů – vyšetření jednotlivých analytů.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní účast na cvičení, exkurzích
- písemné a ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci cvičení, příprava prezentací studentů

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

PAULOVÁ, H., DOSTÁL, J a kol.: *Biochemie pro nelékařské zdravotnické obory*. Brno: Masarykova univerzita, 2021. 154 s. ISBN 978-80-210-9858-9.

LAHODA BRODSKÁ, H., KOHOUT, P. *Laboratorní vyšetření v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2022. 400 s. ISBN 978-80-271-3243-0.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

DRECHSLEROVÁ, T. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/188?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

RACEK, J. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/189?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada Publishing, 2015. 240 s. ISBN 978-80-247-5151-2.

**Využití moderních informačních technologií:**

Využití moderních diagnostických metod na Oddělení klinické biochemie – seznámení s nimi v rámci exkurze na klinickém pracovišti, E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy genetiky / Fundamentals of Genetics**

**Zkratka ZGE**

**Celkem 14 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Získají přehled o nejčastějších geneticky podmíněných onemocněních, o možnostech genetického poradenství a genetické diagnostiky (prenatální i postnatální), současně je podán přehled metod používaných v genetické diagnostice a o etických a právních a psychosociálních aspektech oboru.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o základních principech genetiky o geneticky podmíněných onemocněních a genetické diagnostice.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- porozumí základním principům genetiky na všech úrovních organismu
- je schopen vysvětlit aplikace genetiky a metody využívané nejen v genetickém lékařství
- zná genealogické vyšetření a jeho význam
- umí popsat základní typy geneticky podmíněných chorob
- orientuje se ve způsobech odběru materiálu k cytologickému vyšetření
- má odpovídající poznatky z oblasti etických a právních a psychosociálních aspektů oboru

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 1 hodina týdně

- Obecná genetika.
- Cytologické základy dědičnosti.
- Molekulární genetika.
- Klinická genetika.
- Člověk a genetika, lidský genom, genetické inženýrství
- Genetické poradenství a genetická diagnostika (prenatální, postnatální).

LO 1 hodina týdně

- Imunogenetika.
- Eugenika.
- Genetika a transplantace.
- Přehled dědičných chorob, příčiny vzniku geneticky podmíněných vrozených vad.
- Etické, právní a psychosociální aspekty oboru.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

OTOVÁ, B., MIHALOVÁ, R., BOBKOVÁ, K. *Základy biologie a genetiky člověka*. Praha: Karolinum, 2021. 244 s. ISBN 978-80-246-4565-0.

PRITCHARD, D. J., KORF, B. R. *Základy lékařské genetiky*. Praha: Galén, 2018. 182 s. ISBN 978-80-7262-449-2.

PASSARGE, E. *Barevný atlas genetiky*. Praha: Grada Publishing, 2018. 472 s. ISBN 978-80-247-3099-8.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

HAGANOVÁ, K. *Genetika*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:  
<https://www.vovcr.cz/portal/topic/139?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

ČEPELÁK, I. *Prenatální diagnostika: biochemické a molekulárně-genetické aspekty*. Praha: Grada, 2018. 256 s. ISBN 978-80-247-3457-6.

VRZÁČEK, P. *Základy lékařské genetiky*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019. 280 s. ISBN 978-80-244-5643-0.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Hematologie a transfúzní lékařství / Hematology and Transfusion Medicine**

**Zkratka HTR**

**Celkem 12 hodin, forma výuky – přednášky, cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

LO 0,5 hodiny týdně přednášky, 0,5 hodiny týdně cvičení / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků a indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfúzními komplikacemi.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o základních poznacích z oblasti klinické hematologie, principech transfúzního lékařství, výrobě transfuzních přípravků a indikacích pro jejich aplikaci.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe klinickou hematologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti léčebné péče,
- je schopen vymezit a správně používat odbornou terminologii,
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s biologickým materiálem,
- rozumí principům vybraných hematologických a imuno hematologických laboratorních vyšetření,
- je schopen aplikovat teoretické vědomosti a dovednosti v podmínkách laboratoře,
- umí objasnit indikace a zásady pro aplikaci transfuzních přípravků u pacientů všech věkových kategorií.
- umí popsat potransfúzní komplikace a jejich projevy

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

LO 1 hodina týdně

- Odběr krve pro hematologické a imuno hematologické vyšetření, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci v hematologické laboratoři, základní pojmy v hematologii a imuno hematologii.
- Krevní obraz, zhotovení a barvení krevního nátěru, diferencování krevního nátěru mikroskopicky – bílé i červené řady, stanovení retikulocytů, trombocytů.
- Stanovení hematokritu, hemoglobinu, MCV, MCHC, MCH, výpočty z naměřených hodnot krevního obrazu.
- Hemostáza a koagulační vyšetření, stanovení doby krvácivosti a rezistence kapilár, základní koagulační vyšetření a principy koagulačních metod – APTT, INR.
- Základní pojmy v transfuziologii – antigen, protilátka, typové krvinky, diagnostická séra, princip aglutinační reakce.
- Skupinový systém ABO, Rh systém, vyšetření krevní skupiny a Rh faktoru, Rh antigenů.
- Vyšetření krevně skupinových protilátek.
- Hemolytická nemoc novorozenců.
- Předtransfúzní laboratorní vyšetření, křížová zkouška.

- Klinické použití krve – krevní deriváty, jejich příprava a výroba, potransfuzní komplikace.
- Hematologická a imuno hematologická vyšetření se zaměřením na specifika všech věkových kategorií.

#### Cvičení:

- Zásady odběru krve pro hematologické a imuno hematologické vyšetření, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.
- Příprava pomůcek před podáním krevních derivátů pacientovi.
- Práce s dokumentací – záznam o podání krve a krevních derivátů.
- Ošetřovatelství ve vztahu k transfuznímu lékařství.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aktivní účast ve cvičeních

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

FABER, E. a kol. *Základy hematologické diagnostiky*. Praha: Grada Publishing, 2024. 436 s. ISBN 978-80-271-5032-8.

FISCHER, K., NOVÁK, J., a kol. *Hematologie – diagnostika a léčba (2.vydání)*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-0025-4.

KELLY, P., SMITH, D. *Hematologie pro nelékařské pracovníky*. Brno: Masarykova univerzita, 2023. 340 s. ISBN 978-80-210-7651-2.

MASOPUST, J., PÍSAČKA, M. *Praktická imuno hematologie – erytrocyty. 2., přepracované a doplněné vydání* Praha: Grada Publishing, 2022. 448 s. ISBN 978-80-271-3377-2.

##### **Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

DOUBEK, M., MAYER, J. *Léčebné postupy v hematologii – aktualizace 2022*. Praha: Česká hematologická společnost ČLS JEP, 2022. 525 s. ISBN 978-80-270-8240-7.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Klinická propedeutika / Clinical Propedeutics****Zkratka KLP****Celkem 31 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka ve 1. ročníku:

LO 2 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny. Seznamuje studenty s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka. Umožňuje jim osvojení si kompetencí k rozpoznání příznaků, signalizujících odchylky od normálního vývoje.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- rozpozná příznaky signalizující odchylky od zdraví
- rozpozná příznaky onemocnění
- používá a aktivně ovládá pojmy všeobecné symptomatologie
- pracuje se zdravotnickou dokumentací, získává anamnestické údaje o nemocném v oblasti příznaků onemocnění a problémů s nimi spjatých vzhledem k jednotlivým věkovým obdobím klientů
- demonstruje fyzikální vyšetření a zhodnotí jeho aktuální stav klienta
- ovládá podstatu fyzikálních vyšetření včetně měření fyziologických funkcí a jejich specifika vzhledem k jednotlivým věkovým skupinám
- na základě toho stanovuje u klientů priority ošetrovatelské péče
- orientuje se ve vybraných vyšetřovacích metodách
- edukuje klienty o podstatě vyšetření, jeho průběhu a zapojuje je do aktivní spolupráce
- monitoruje zdravotní stav klientů a jeho změny v průběhu vyšetření a po vyšetření, dokumentuje důležité údaje
- zná rizika komplikací a preventivně jim předchází
- uplatňuje při práci tolerantní a empatický přístup
- dodržuje zásady asepse a prevence nozokomiálních nákaz
- prakticky ověřuje a v praxi využívá teoretické vědomosti,
- v oblasti vyšetřovacích metod dle znalostí o podstatě metod dodržuje zásady přípravy k vyšetření a péče o ně v průběhu a po proběhlém vyšetření
- dodržuje zásady správné manipulace s biologickým materiálem
- dokumentuje výsledky vyšetření
- v souvislosti s průběhem vyšetřovacích metod ovládá zásady aplikace léků, jejich nežádoucí účinky, nutný monitoring při farmakoterapii
- zná zásady aplikace výživy ve vztahu k vyšetřovacím metodám
- uplatňuje zásady aplikace výživy enterální a parenterální v ošetrovatelské praxi

- dodržuje další režimová opatření vzhledem k charakteru vyšetření a jeho průběhu.

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### 1. ročník:

##### LO 2 hodiny týdně

- Úloha sestry při monitorování subjektivních a objektivních příznaků charakterizujících odchylku od zdraví.
- Posouzení zdravotního stavu, anamnéza, fyzikální vyšetření pacienta/klienta sestrou.
- Propedeutická diagnostika – laboratorní vyšetřovací metody, endoskopické vyšetřovací metody, punkce, biopsie.
- Diagnostické postupy v kardiologii.
- Diagnostické postupy a metody v pneumologii.
- Diagnostické postupy a metody v gastroenterologii.
- Diagnostické postupy a metody v nefrologii.
- Diagnostické postupy a metody v hematologii
- Diagnostické postupy a metody v dalších klinických oborech

#### 2. ročník:

##### ZO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Vybrané vyšetřovací metody – příprava nemocného, asistence sestry při vyšetření, péče o nemocného před a po vyšetření (rentgenové vyšetřovací metody, počítačová tomografie, magnetická rezonance, ultrazvukové vyšetřovací metody, funkční vyšetřovací metody, izotopová vyšetření a další vyšetření v rámci klinických oborů), exkurze na vybraných klinických pracovištích, prezentace studentů.
- Příprava edukací klientů o podstatě vyšetření, jeho průběhu, o zapojení klientů do aktivní spolupráce při vyšetření.

### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aktivní účast na cvičení, exkurzích
- příprava edukací a prezentací studentů

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### **Seznam studijní literatury:**

#### **Základní:**

NEJEDLÁ, M. *Klinická propedeutika*. Praha: Grada, 2015. 240 s. ISBN 978-80-247-4402-5.

PLOIER, R. *Diferenciální diagnóza v pediatrii*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5007-1.

THOMAS, J. a kol. *Klinické vyšetření – moderní propedeutika*. Praha: Grada, 2018. 240 s. ISBN 978-80-271-0108-5.

SOUČEK, M., SVAČINA, P. *Vnitřní lékařství v kostce*. Praha: Grada. 2019. 464 s. ISBN 978-80-271-2289-9.

#### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KOVÁŘOVÁ, E. *Klinická propedeutika*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:  
<https://www.vovcr.cz/portal/topic/121?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

Využití moderních vyšetřovacích metod na klinickém pracovišti – seznámení s nimi v rámci exkurze, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Zobrazovací metody a radiační ochrana / Imaging Methods and Radiation Protection**

**Zkratka ZOM**

**Celkem 18 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou činností a náplní oborů radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetrovatelské péče, mezioborové spolupráce a radiační ochrany.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o náplni oboru radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- popíše biologické účinky ionizujícího záření a možnosti ochrany
- charakterizuje základní druhy opatření k ochraně zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek i možnosti improvizované ochrany
- umí vysvětlit traumatologický plán
- charakterizuje zobrazovací metody z hlediska jejich principu a významu pro diagnostické a léčebné účely
- popíše přístrojovou techniku
- vyjmenuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod
- popíše efektivní přípravu pacientů k vyšetřením, včetně ošetrovatelské péče v průběhu celého vyšetření a po vyšetření

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1,5 hodiny týdně

- Radiologie jako medicínský obor; radiodiagnostika, radioterapie, nukleární medicína; mezioborová spolupráce.
- Biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany, ochrana zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek, legislativní úpravy.
- Základy fyziky ionizujícího záření, vlastnosti rtg. záření, tvorba rtg. obrazu.
- Technické vybavení RTG pracovišť, přístroje klasické rentgenologie.
- Základy skiagrafických technik; skiografie a skiaskopie.
- Kontrastní látky, angiologická vyšetření, intervence.
- Principy a indikace vyšetření počítačovou tomografií, hybridní zobrazovací metody, postprocesingové metody – rekonstrukce obrazu 2D, 3D.
- Principy ultrasonografických vyšetření a jejich aplikace
- Principy a indikace vyšetření magnetickou rezonancí.
- Radionuklidová diagnostika.
- Dokumentace vedená na pracovištích se zdrojem ionizujícího záření.
- Veličiny a jednotky dozimetrie ionizujícího záření a radiační ochrany, ochrana před zářením.

**Cvičení:**

- Příprava pacientů k vybraným radiodiagnostickým, ultrasonografickým vyšetřením a magnetické rezonanci a dalším speciálním vyšetřením.
- Ošetrovatelská péče o pacienta v celém průběhu těchto vyšetření a po vyšetření
- Exkurze na klinické pracoviště radiodiagnostiky a nukleární medicíny

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

**Zápočet Z:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aktivní účast na cvičení, exkurzi

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

**Doporučená:**

GUNDOVÁ, P. a kol. *Základy radiologie*. Praha: Grada, 2019. 320 s. ISBN 978-80-271-2738-7.

KVAPIL, R. *Radiační ochrana v radiologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. 230. ISBN 978-80-244-6081-9.

KAŠPÁREK, J. a kol. *Radiační ochrana ve zdravotnictví*. Praha: Triton, 2020. 204 s. ISBN 978-80-7553-913-2.

NAVRÁTIL, L., ROSINA, J. *Medicínská biofyzika*. Praha: Grada, 2019. 432 s. ISBN 978-80-271-0209-9

VOMÁČKA, J. *Zobrazovací metody pro radiologické asistenty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 245 s. ISBN 978-80-244-4508-3.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VOTRUBCOVÁ, J. VOTRUBEC, V. *Rentgenologie pro dentální hygienistky*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/476?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění a související prováděcí předpisy.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

Využití moderních vyšetřovacích metod na klinickém pracovišti – seznámení s nimi v rámci exkurze, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ochrana a podpora veřejného zdraví / Protection and Promotion of Public Health**

**Zkratka OPV**

**Celkem 18 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o ochraně a podpoře veřejného zdraví podle cílů Národního programu zdraví.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná cíle Národního programu zdraví specifikuje význam hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví
- dovede popsat hlavní charakteristiky ochrany a podpory veřejného zdraví a způsoby jeho využití v oblasti zdravotní a sociální péče
- charakterizuje možnosti preventivních opatření při předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví
- dovede používat formy a prostředky vedoucí k monitorování a k hodnocení zdravotních rizik z hlediska prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva v praxi
- umí zpracovat edukační program, který lze aplikovat v konkrétní oblasti ochrany veřejného zdraví
- správně používá odbornou terminologii a umí ji vymezit
- reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika klientů/pacientů
- orientuje se v problematice obecné epidemiologie a chápe význam prevence nozokomiálních nákaz
- charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku
- s oporou o údaje charakterizuje zdravotní stav obyvatelstva a životního prostředí v regionu.

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1,5 hodiny týdně

- Zdravotní politika a systém zdravotní péče v ČR.
- Cíle Národního programu zdraví, regionální programy z hlediska zdravotního stavu obyvatelstva, systém zdravotní péče v ČR a jeho reforma, program WHO „Zdraví pro všechny v 21. století“, aktivní účast občanů při tvorbě a realizaci zdravotní a sociální politiky.
- Význam ochrany veřejného zdraví: zdravý způsob života, socio-ekologický model zdraví, vliv socioekonomických faktorů na zdravotní stav obyvatelstva, odpovědnost za vlastní zdraví, rizikové faktory, poškozování vlastního zdraví, komunitní programy ve školách, na pracovištích, preventivní programy ve městech a na vesnicích.
- Metody ochrany veřejného zdraví a jejich využití, formy a prostředky preventivních opatření, provádění epidemiologických studií a aplikace preventivních programů.

- Základy edukační činnosti, edukační program – konkrétní aplikace zaměřená na prevenci určitého patologického jevu v komunitě, společnosti.
- Význam hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví.
- Ochrana a podpora veřejného zdraví v oblasti zdravotní a sociální péče.
- Preventivní opatření při předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.
- Základní zákony, vyhlášky, předpisy, postavení hygieny v soustavě věd o zdraví člověka a komunity, základy hygieny práce, nemoci z povolání, rizika nevhodného pracovního prostředí, nemocniční nákazy a jejich prevence, primární a sekundární prevence.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

DUŠEK, L. a kol. *Zdravotnická statistika*. Praha: Grada, 2021. 224 s. ISBN 978-80-271-1122-0.  
HAMPLOVÁ, L. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2019. 248 s. ISBN 978-80-271-0568-7.  
JANEČKOVÁ, H., HNILICOVÁ, H. *Úvod do veřejného zdravotnictví*. Praha: Karolinum, 2017. 214 s. ISBN 978-80-246-3775-0.  
KRÝSA, I., KRÝSOVÁ, Z. *Zákon o ochraně veřejného zdraví*. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-070-8.  
MANOUŠKOVÁ, M., MÁLEK, B. *Hygiena práce*. Praha: Sobotáles, 2015. 280 s. ISBN 978-80-86817-46-0.  
MAREŠ, J. a kol. *Epidemiologie a zdravotní politika*. Praha: Karolinum, 2020. 276 s. ISBN 978-80-246-4468-6.

##### **Otevřené digitální zdroje:**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategický rámeček rozvoje péče o zdraví v české republice do roku 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KŘÍŽOVÁ, R. *Výchova ke zdraví pro obor DVS*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/133?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

POLÁŠKOVÁ, J. *Výchova ke zdraví*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/91?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

NEUGEBAUER, T., *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce*. Wolters Kluwer . 2. vyd. 2016. ISBN 978-80-7552-106-4.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Zdravotní gramotnost / Health Literacy**

**Zkratka ZDG**

**Celkem 18 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

LO 1,5 hodina týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek s důrazem na nejnovější vědecky ověřené poznatky týkající se zdravotní gramotnosti ve vztahu k podpoře zdraví. Poskytuje studentům ucelený přehled o standardním rozsahu zdravotní gramotnosti pro pacienty. Soustřeďuje se na získání znalostí o efektivních edukačních a intervenčních strategiích zdravotní gramotnosti. Umožňuje jim osvojení si kompetencí pro provádění edukací u pacientů všech věkových a sociálních skupin v oblasti životního stylu, redukce nevhodných návyků, péče o (domácí) prostředí, prevence nemocí, ošetrovatelské péče a bezpečného chování. Uvádí do problematiky agrese, zneužívání, péče o osoby se specifickými potřebami.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o efektivních strategiích zdravotní gramotnosti u pacientů a sociálních skupin v oblasti životního stylu.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- správně používá odbornou terminologii v oblasti zdravotní gramotnosti a umí ji vymezit
- charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku
- objasní obecné zásady péče o zdraví
- specifikuje a dokáže odlišit sociální, demografické, ekonomické a další souvislosti péče o zdraví
- uvede formy a prostředky upevňování zdraví a předcházení nemocem vhodné pro různé typy pacientů/ klientů (včetně zdravotnických pracovníků)
- dokáže interpretovat a aplikovat metody a prostředky potřebné pro edukační činnost sestry a pro výchovu k péči o zdraví
- realizuje a zpracuje samostatně nebo v týmu projekt výchovy ke zdraví, posoudí a vyhodnotí informace z masmédií k probírané problematice, prováděných v prevence rizik vyplývajících z životního stylu
- chápe problematiku agrese, zneužívání osob se specifickými potřebami a dokáže interpretovat zásady péče o ně

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

LO 1,5 hodiny týdně

- Význam a perspektiva zdravotní gramotnosti.
- Zdraví a jeho determinanty, definice zdraví a determinanty a faktory zdraví jedince a populace, holistické pojetí zdraví.
- Program Světové zdravotnické organizace, základní údaje o SZO a zdravotní stav obyvatelstva ČR, potřeba nové strategie péče o zdraví.
- Národní program podpory zdraví a jeho analýza, program „Zdraví pro všechny ve 21 století“, charakteristika regionu z hlediska zdravotního stavu obyvatelstva a regionální a dílčí programy podpory zdraví, jejich cíle a priority, zásady tvorby programu podpory zdraví.

- Zdravý způsob života: individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života, odpovědnost za vlastní zdraví, oblasti zdravého způsobu života, rizikové faktory, poškozování vlastního zdraví, výchova ke zdravému způsobu života, vliv medií a reklamy.
- Zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě.
- Prevence – primární, sekundární, terciární.
- Metody výchovy ke zdraví a jejich využití, metody výchovy individuální, skupinové, hromadné.
- Formy a prostředky výchovy ke zdraví a základy edukační činnosti.
- Sledování efektivity výchovy ke zdraví, peer výchova.
- Agrese a zneužívání osob se specifickými potřebami, zásady péče o ně.

#### Cvičení:

- Zpracování a prezentace projektu (samostatně nebo v týmu) výchovy ke zdraví, vyhledání, posouzení a vyhodnocení informací z různých zdrojů k vybrané problematice, aplikace opatření v prevenci rizik vyplývajících z životního stylu.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aktivní účast na cvičení
- tvorba prezentací studentů

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

ŠVANCAROVÁ, J. *Zdravotní gramotnost a edukace ve zdravotnictví*. Praha: Karolinum, 2021. 184 s. ISBN 978-80-246-4952-1.

KUČEROVÁ, J. *Zdraví a zdravotní gramotnost v současné společnosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2020. 160 s. ISBN 978-80-210-9504-3.

##### **Otevřené digitální zdroje**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v české republice do roku 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

KŘÍŽOVÁ, R. *Výchova ke zdraví pro obor DVS*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/133?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

HAMPLOVÁ, L. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2019. 248 s. ISBN 978-80-271-0568-7.

JANEČKOVÁ, H., Hnilicová, H. *Úvod do veřejného zdravotnictví*. Praha: Karolinum, 2017. 214 s. ISBN 978-80-246-3775-0.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

NOVÁKOVÁ, P. *Základy veřejného zdravotnictví*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/82?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

KŘÍŽOVÁ, R. *Výchova ke zdraví pro obor DVS*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/133?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Výživa a dietetika / Nutrition and Dietetics**

**Zkratka VDI**

**Celkem 19 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace o základech správné výživy člověka a vlivu výživy na zdravotní stav lidí. Seznamuje studenty se zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání – parenterální a enterální výživě při jednotlivých onemocněních. Seznamuje s riziky podvýživy a nadměrné výživy. Součástí je hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí vlivu výživy na zdravotní stav lidí.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní souvislosti mezi výživou a zdravím, charakterizuje jednotlivé složky stravy
- definuje základní pojmy z oblasti výživy
- vyhodnotí energetickou potřebu organismu a vypočítá potřebu základních živin pro jednotlivce
- objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav
- porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb a poukáže na jejich rizika
- rozlišuje základní druhy léčebných diet a jejich indikace
- zná zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání – parenterální a enterální výživě při jednotlivých onemocněních
- uvede rizika podvýživy a nadměrné výživy
- umí zhodnotit stavu výživy a energeticko-nutriční bilanci

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

LO 1 hodiny týdně

- Energetická a biologická hodnota stravy, složení stravy a význam jednotlivých složek ve výživě.
- Výpočet zastoupení základních živin, minerálních látek, stopových prvků a vitamínů ve stravě, výpočet bazálního metabolismu a celkového energetického příjmu ve zdraví a nemoci, práce s tabulkami a elektronickými databázemi výživových hodnot.
- Alternativní směry ve výživě: vymezení pojmů racionální a alternativní výživa, vegetariánství, veganství, vitariánství, makrobiotika, dělená strava, výživa dle krevních skupin, paleodieta a jiné trendy, diety a půst, některé kulturní odlišnosti ve výživě a stravovacích návycích.
- Výživa klientů všech věkových kategorií, výživa novorozenců, kojenců a nedonošených dětí, složení mateřského mléka, náhražky mateřského mléka, převod dítěte na smíšenou stravu, výživa dětí v jednotlivých obdobích vývoje, školní stravování.
- Výživa ženy, výživa v období těhotenství a laktace, výživa při těhotenských komplikacích, gestační diabetes, kojení a jeho nároky na výživu ženy, výživa seniorů.

2. ročník:

ZO 1 hodina týdně

- Poruchy výživy – problematika obezity ve všech věkových kategoriích, bulimie a anorexie, ortorexie, bigorexie, záchvatovité přejídání.

- Výživa nemocných, metody zjišťování výživové anamnézy, vyhodnocení stavu výživy, možnosti řešení nedostatků ve výživě, hodnocení energeticko-nutriční bilance u nemocných.
- Základní druhy léčebných diet – dietetika, enterální a parenterální výživa.
- Dietní systém ve zdravotnických zařízeních.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-4533-6.  
KOŘÍNEK, V. *Výživa v preventivní medicíně*. Praha: Galén, 2015. 160 s. ISBN 978-80-7492-185-8.  
MIZEROVÁ, H., KONVIČKA, J. a BORZENKO, A. *Výživa člověka*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2016. 320 s. ISBN 978-80-7464-961-5.  
NAVRÁTILOVÁ, M. *Zdravá výživa a dietetika*. Praha: Grada, 2019. 256 s. ISBN 978-80-271-2044-4.  
SVAČINA, Š. *Klinická dietologie*. 2., přepracované vydání. Praha: Grada, 2016. 424 s. ISBN 978-80-247-5562-5.  
SHARMA, S. *Klinická výživa a dietologie*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0228-0.  
STRÁNSKÝ, M., PECHAN, L., RADOMSKÁ, V. *Výživa a dietetika v praxi*. České Budějovice: Jihočeská univerzita. 2018. 298 s. ISBN 978-80-7394-766-8  
ZLATOHLÁVEK, L. *Klinická dietologie a výživa*. Current Media s.r.o. 2017. ISBN 978-80-88129-03-5.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

SZÜCS, J., VOJTOVÁ, M., KADLECOVÁ, I. *Výživa člověka*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.  
Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/92?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

KOHOUT, P. a kol. *Vybrané kapitoly z klinické výživy II*. Praha: Forsapi, 2016. ISBN 978-80-87250-32-7.  
VRÁNOVÁ, D. *Výživová doporučení u chronických onemocnění*. Olomouc: ANAG, 2018. 280 s. ISBN 978-80-7554-166-6.

##### **Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Rehabilitační ošetřovatelství / Rehabilitation Nursing**

**Zkratka REO**

**Celkem 31 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

LO 2 hodina týdně / ukončení Zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje ucelené informace o oboru rehabilitace a fyzikální medicíny včetně základů balneologie. Studenti získají základní znalosti o klimatických podmínkách příznivých pro léčení, přírodních léčivých zdrojích, a jejich léčivých účincích. Těžiště rehabilitačního ošetřovatelství leží v prevenci imobilizačního syndromu. V rámci předmětu se studenti naučí provádět úkony rehabilitačního ošetřování – polohování, pasivní a aktivní cvičení, dechovou gymnastiku, včasnou mobilizaci, nácvik soběstačnosti tak, aby odpovídaly kompetencím všeobecných sester.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí o prevenci imobilizačního syndromu za využití úkonů rehabilitačního ošetřovatelství a získají přehled o významu a současném postavení balneologické léčby v ČR.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- popíše význam léčebné rehabilitace a základních fyzioterapeutických a ergoterapeutických postupů v sesterské praxi, uvede hlavní úkoly fyzioterapeuta a ergoterapeuta
- je schopen zhodnotit pomocí základních testů stav pacienta po stránce motorické, kognitivní i po stránce soběstačnosti
- popíše důsledky imobility a imobilizačního syndromu na organismus člověka, navrhuje preventivní opatření
- umí aplikovat informace o sebeobslužných úkonech pacienta, o důležitosti soběstačnosti pro každého nemocného a způsobech jeho vyšetření
- objasní význam kompenzační pomůcky jako způsob zajištění co nejvyšší míry soběstačnosti pacienta
- navrhne možnosti kompenzace handicapu s využitím pomůcek vhodných pro dané postižení a situaci
- definuje obory rehabilitační a fyzikální medicína, balneologie
- popíše význam oboru v integraci do následné léčebně rehabilitační péče
- rozdělí přírodní léčivé zdroje, jejich zevní a vnitřní využití
- uvede všeobecné a specifické účinky, obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby
- charakterizuje přírodní léčebné zdroje a jejich využití
- zná legislativní rámec poskytování lázeňské péče, indikační seznam lázeňské léčby

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

LO 2 hodiny týdně

- Rehabilitace, její složky, úloha fyzioterapeuta a ergoterapeuta.
- Vyšetření hybnosti.
- Základní fyzioterapeutické a ergoterapeutické postupy v sesterské praxi, týmová spolupráce.
- Imobilizační syndrom, význam tělesné a psychické aktivity.
- Základní prvky a principy speciálních fyzioterapeutických technik (např. Bobath, Vojta, aj.).

- Fyzioterapie dětí kojeneckého, předškolního a školního věku.
- Kompenzační pomůcky a jejich rozdělení.
- Definice oboru rehabilitační a fyzikální medicína, definice balneologie.
- Význam oboru v integraci do následné léčebně rehabilitační péče.
- Rozdělení přírodních léčivých zdrojů, jejich zevní a vnitřní využití.
- Všeobecné a specifické účinky, obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby.
- Minerální vody a procedury s jejich využitím – koupele, pitné kúry, inhalace, speciální procedury.
- Zřídelní plyn a jeho využití v balneologii, místa výskytu, způsoby aplikace, indikace, kontraindikace.
- Peloidy – rozdělení na humolity, rašeliny, slatiny, slatinné koupele, aplikace, místa výskytu.
- Klimatoterapie – klimatické podmínky příznivé k léčení, specifické procedury, místa výskytu klimatických lázní, indikace, kontraindikace.
- Balneologické léčba kožních, gynekologických, gastroenterologických, psychiatrických onemocnění, balneologie v pediatrii.
- Legislativní rámec poskytování lázeňské péče, indikační seznam lázeňské léčby.
- Úloha lázní v sekundární a terciární prevenci.
- Wellness, Medicalwellness, fitness a jejich provázanost s využitím přírodních léčivých zdrojů

## 2. ročník:

### ZO 1 hodina týdně

#### Cvičení:

- Použití kompenzačních pomůcek.
- Rehabilitační ošetřování pacienta s poruchou hybnosti – reedukace pohybových a kognitivních funkcí.
- Manipulace s pacientem v lůžku, polohování, ergonomie, kinestetická mobilizace.
- Pasivní a aktivní cvičení, polohování, dechová gymnastika.
- Mobilita na lůžku a vertikalizace, typy lokomoce – pomůcky pro mobilitu a lokomoci.
- Invalidní vozík a jeho použití, nácvik přesunů a dovedností v interiéru.
- Nácvik chůze s použitím berlí.
- Exkurze na karlovarskou kolonádu, ochutnávka léčivých pramenů s výkladem

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí

##### Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aktivní účast na cvičení
- demonstrace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

DOSBABA, F., KŘÍŽOVÁ, D., HARTMAN, M. *Rehabilitační ošetřování v klinické praxi*. Praha: Grada, 2021. 172 s. ISBN 978-80-271-1050-6.

GRÜNEROVÁ LIPPERTOVÁ, M. *Rehabilitační ošetřovatelství v neurorehabilitaci*. Praha: 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy ve spolupráci s FN Královské Vinohrady, 2022. 150 s. ISBN 978-80-244-6142-8.

HORKA, P. *Péče o pacienty se sníženou soběstačností: rehabilitační ošetřovatelství*. Praha: Ústřední vojenská nemocnice, 2021. 130 s. ISBN 978-80-244-6150-8.

JANDOVÁ, D.: *Základy balneologie*, Brno, 2014 NCONZO. ISBN 978-80-7013-573-0.

JANDOVÁ, D.: *Základy balneologie*, Brno, 2014 NCONZO. ISBN 978-80-7013-573-0.

NAVRÁTIL, L. a kol. *Fyzikální léčebné metody pro praxi*. Praha: Grada, 2019. 390 s. ISBN 978-80-271-0478-9.

KOTULOVÁ, A. *Rehabilitace pacientů po cévní mozkové příhodě*. Praha: Karlova Univerzita, 2015. 189 s. ISBN 978-80-245-2153-6.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Rehabilitační ošetřovatelství*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/486?displayType=blocks> [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

VÁLKOVÁ, L. *Rehabilitace kognitivních funkcí v ošetřovatelské praxi*. Praha: Grada, 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5571-7.

ŠPIŠÁK, L., RUŠAVÝ, Z. *Klinická balneologie*. Praha: Karolinum, 2010. 276 s. ISBN 9788024616544.

Zákon č. 164/2001 Sb. Lázeňský zákon.

Vyhláška č.423/2001 Sb. O zdrojích a lázních.

Vyhláška 267/2012 Sb. Indikační seznam pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**První pomoc / First Aid**

**Zkratka PRP**

**Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1,5 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci při náhle vzniklých stavech ohrožujících život, včetně úrazů a nehod. Studenti se seznámí s postupy a zásadami při různých zdravotních poškozujících stavech. Získají dovednosti v rámci praktického nácviku neodkladné resuscitace v rámci platných Guidelines. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor informací a vědomostí o první pomoci, nových poznatcích a trendech v oboru, dovednost se v dané problematice vzdělávat, diskutovat o odborných problémech, řešit krizové problémy a kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky, komunikovat se zraněným, lékařem, dalšími zdravotnickými pracovníky a ostatními složkami integrovaného záchranného systému

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- dokáže kriticky zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci při vyšetřování a ošetřování zraněného postupuje dle osvojeného jednotného systému poskytování první pomoci
- je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci
- umí poskytnout první pomoc u zraněného v bezvědomí, při krvácení, PNO, poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla, ošetřit popáleného, poleptaného atd.
- dokáže objasnit význam činnosti integrovaného záchranného systému
- je ztotožněn s vlastnostmi zachránce
- uvědomuje si význam osobní ochrany, nutnost efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo vzniku mimořádných událostí

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1,5 hodiny týdně

- Význam a zajištění první pomoci.
- Taktika a strategie poskytování první pomoci.
- Integrovaný záchranný systém, medicína katastrof.
- Řetězec přežití – vitální funkce a jejich vyšetření v terénu, celkové vyšetření.
- Obvazová technika v první pomoci.
- Vyprošťování, přemísťování a polohování raněných.
- Neodkladná resuscitace dětí a dospělého, vč. zajištění dýchacích cest, použití AED
- Neodkladné stavy při krvácení, poranění kostí a kloubů, termická poranění, poleptání, druhy a ošetření ran, tonutí, poranění způsobená zvířaty, crush a blast syndrom.
- Šokové stavy.
- Neodkladné stavy v chirurgii: náhlé příhody břišní, poranění hlavy a mozku, páteře a míchy, hrudníku a břicha.

- Neodkladné stavy v gynekologii a porodnictví: těhotenství (EPH gestóza, preemklapsie, mimoděložní těhotenství, krvácení) překotný porod.
- Neodkladné stavy v interním lékařství a neurologii: alergické reakce, intoxikace, infarkt myokardu, akutní diabetické komplikace, křečové stavy, cévní mozková příhoda.
- První pomoc při mimořádných událostech – odlišnosti taktiky a strategie.
- Vybavení příruční lékárny a jeho použití při poskytování předlékařské první pomoci.

#### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

Zvládnutí techniky první pomoci na modelových pomůckách školy týkající se:

- Náviku tří kroků v postupu první pomoci na modelových situacích.
- Kontroly stavu vědomí.
- Kontroly funkčnosti dýchacího ústrojí.
- Kontroly funkčnosti oběhového systému.
- Zástavy krvácení.
- Obvazových technik s různými materiály, improvizace.
- Techniky stabilizované polohy.
- Techniky umělého dýchání a masáže srdce, KPR.
- Techniky a možnosti transportu.
- Zásad protišokových opatření.
- Modelových situací ve spolupráci se záchranou službou.

##### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- písemné nebo ústní prověření znalostí

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní účast ve cvičeních
- písemné a ústní prověření znalostí
- demonstrace praktických dovedností při modelových situacích

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

##### **Seznam studijní literatury:**

###### **Základní:**

DOBIÁŠ, V. *Klinická propedeutika v urgentní medicíně*. 2. přepracované vydání. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3020-7.

HALUZÍKOVÁ, J. *Základy první pomoci a přednemocniční péče pro nelékařské obory*. Praha: Grada, 2023. 216 s. ISBN 978-80-271-1739-0.

KNOR, J. a MÁLEK, J. *Lékařská první pomoc v urgentních stavech*. Praha: Grada, 2020. 384 s. ISBN 978-80-271-0986-9.

ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA: *Doporučené postupy*. Online. Dostupné z:

<https://www.resuscitace.cz/doporucene-postupy> [cit. 2024-12-07].

###### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KOVÁŘOVÁ, E. *Klinická propedeutika*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/121?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-07].

###### **Doporučená:**

Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému*, ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů.

###### **Otevřené digitální zdroje:**



ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelství / Nursing**

**Zkratka OSE**

**Celkem 50 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

Výuka v 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka v 3. ročníku:

ZO 0,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 0,5 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Systémově vymezuje ošetrovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství u nás a ve světě, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jež souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí o moderní vědní disciplíně ošetrovatelství, v návaznosti na její historický vývoj, hlavních úkolech, funkcích a současných trendech tohoto oboru souvisejícím se zajištěním kvality péče o zdraví populace.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- charakterizuje ošetrovatelství jako vědní disciplínu
- používá odbornou ošetrovatelskou terminologii
- umí vysvětlit podstatu ošetrovatelských teorií a koncepčních modelů a jejich využití v praxi
- objasní ošetrovatelský proces (stanovení problémů a definování diagnóz, stanovení cílů a ošetrovatelských činností, realizaci a vyhodnocení efektivity ošetrovatelské péče)
- charakterizuje profesi ošetrovatelství – úlohy, funkce, role, činnosti a kompetence všeobecné sestry
- dovede pracovat v multidisciplinárním týmu, přijímat odpovědnost za vlastní činnost i činnost ostatních členů tým,
- umí přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1,5 hodiny týdně

- Historie a vývoj oboru ošetrovatelství, vývoj vzdělávání sester.
- Ošetrovatelství jako vědní disciplína, postavení ošetrovatelství v systému věd, definice, metaparadigma, vymezení základní ošetrovatelské terminologie.
- Charakteristické rysy moderního ošetrovatelství, holismus.

LO 1 hodina týdně

- Role a funkce sester, vývoj role, pozice a prestiž ve společnosti, profesionální image sestry.
- Regulace ošetrovatelské profese, registrace zdravotnických pracovníků, kompetence sester v ČR, legislativní rámec.

2. ročník:

#### ZO 1 hodina týdně

- Klasifikace potřeb zdravého i nemocného jedince, proces uspokojování potřeb dítěte, potřeby a ošetřovatelství.
- Ošetřovatelský proces jako systémová metoda řešení problémů.

#### LO 1 hodina týdně

- Koncepční modely a teorie ošetřovatelství – přehled modelů.
- Aplikace konceptních modelů v ošetřovatelském procesu v praxi.
- Ošetřovatelská dokumentace a její vedení, legislativní náležitosti ošetřovatelské dokumentace
- Ošetřovatelské systémy, kvalita ošetřovatelské péče, indikátory kvality, standardy, ošetřovatelský audit.
- Standardizace terminologie v ošetřovatelství.

#### 3. ročník:

#### ZO 0,5 hodiny týdně

- Multikulturní aspekty ošetřovatelské péče.
- Národnostní, etnické a kulturní menšiny v ČR, migrace a její důsledky.

#### LO 0,5 hodiny týdně

- Specifika ošetřovatelské péče o vybrané národnostní, etnické a kulturní menšiny.
- Ošetřovatelský proces v péči o etnické menšiny.
- Úskalí komunikace s pacientem z jiného kulturního prostředí.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- písemné nebo ústní prověření znalostí

##### Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní a praktické prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

HRINDOVÁ, T., ŠEVČOVIČOVÁ, A. a kol. *Ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2024. 96 s. ISBN 978-80-271-5307-1.

PLEVOVÁ, I. a kol. *Ošetřovatelství I. 2.* přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2018. 288 s. ISBN 978-80-271-0888-6.

PLEVOVÁ, I. a kol. *Ošetřovatelství II. 2.* přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. 200 s. ISBN 978-80-271-0889-3.

##### **Otevřené digitální zdroje**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce ošetřovatelství*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/koncepce-osetrvatelstvi/> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/> [citováno 2024-12-07].

**Doporučená:**

PODRAZILOVÁ, P., KRAUSE, M., ĎURÁČOVÁ, L. A KOL. *Teorie ošetřovatelství: (skripta pro bakalářské studijní obory)*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2016. ISBN 978-80-7494-297-6.

SLEZÁKOVÁ, Z. a kol. *Teleošetřovatelství*. Praha: Grada, 2022. 104 s. ISBN 978-80-271-3175-4.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelský proces a potřeby / Nursing Process and Needs**

**Zkratka OPP**

**Celkem 65 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka v 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka v 3. ročníku:

ZO 0,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Umožňuje studentům pochopit hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Zaměřuje se na procvičování jednotlivých fází ošetrovatelského procesu. Umožňuje studentům získat systematické poznatky a dovednosti v metodologii ošetrovatelského procesu.

**Cíle předmětu:**

Teoretické poznatky tohoto předmětu umožňují pochopit holistické teorie a klasifikaci potřeb člověka ve zdraví a nemoci. Ošetrovatelský proces je dle platné legislativy základní metodou pro ošetrování nemocných. Aplikací ošetrovatelského procesu studenti získávají informace k posouzení zdravotního stavu pacienta. Tříděním a analýzou získaných dat jsou schopni formulovat ošetrovatelské diagnózy a naplánovat individualizovanou ošetrovatelskou péči. Ošetrovatelskými intervencemi se snaží uspokojit potřeby pacienta a dosáhnout ošetrovatelských cílů. Efektivitu své činnosti hodnotí společně s pacientem a podle potřeby korigují plán péče.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- používá odbornou ošetrovatelskou terminologii
- chápe hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe
- klasifikuje lidské potřeby podle různých oborů a autorů
- zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících
- vyjmenuje jednotlivých fází ošetrovatelského procesu
- objasní ošetrovatelský proces (stanovení problémů a definování diagnóz, stanovení cílů a ošetrovatelských činností, realizaci a vyhodnocení efektivity ošetrovatelské péče)
- používá systematické poznatky a dovednosti v metodologii ošetrovatelského procesu
- umí přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin
- pracuje s odbornou dokumentací
- využívá informační a komunikační technologie k získávání nových informací
- aktivně se účastní odborné diskuse
- sleduje nové poznatky a trendy v oboru
- využívá znalost cizího jazyka ke studiu zahraniční odborné literatury
- dokáže analyzovat a řešit problémy, opatřovat si k řešení vhodné informace

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### 1.ročník

##### ZO 2 hodiny týdně

- Klasifikace potřeb zdravého i nemocného jedince, proces uspokojování potřeb dítěte, potřeby a ošetřovatelství.
- Klasifikace lidské potřeby podle různých oborů a autorů.

##### Cvičení:

- Procvičování identifikace potřeb na vybraných kazuistikách.

##### LO 1,5 hodiny týdně

- Projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících ve všech věkových obdobích

##### Cvičení:

- Procvičování identifikace neuspokojených potřeb na vybraných kazuistikách.

#### 2. ročník

##### ZO 1 hodina týdně

- Ošetřovatelský proces jako systémová metoda řešení problémů.
- Fáze ošetřovatelského procesu (stanovení problémů a definování diagnóz, stanovení cílů a ošetřovatelských činností, realizaci a vyhodnocení efektivity ošetřovatelské péče).

##### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Procvičování ošetřovatelského procesu na vybraných kazuistikách.

#### 3. ročník:

##### ZO 0,5 hodiny týdně

- Ošetřovatelský proces a jeho využití ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče
- Dokumentace ošetřovatelského procesu ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče
- Specifika ošetřovatelského procesu v ošetřovatelské péči v klinických oborech.

##### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Praktické aplikace ošetřovatelského procesu na vybraných kazuistikách z klinických oborů ošetřovatelské praxe.

### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

#### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní účast v hodinách a na cvičení
- písemné nebo ústní prověření znalostí

#### Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

#### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

PLEVOVÁ, I. a kol. *Ošetřovatelství I.* 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2018. 288 s. ISBN 978-80-271-0888-6.

PLEVOVÁ, I. a kol. *Ošetřovatelství II.* 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. 200 s. ISBN 978-80-271-0889-3.

NANDA International. 2015. *Ošetřovatelské diagnózy.* Definice a klasifikace 2015–2017. Praha: Grada Publishing. 464 s. ISBN 978-80-247-5412-3.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Ošetřovatelský proces a potřeby.* Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/499?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-07].

**Doporučená:**

MASLOW, A. H. *O psychologii bytí.* Praha. Portál, 2014. 317 s. ISBN 978-80-262-0618-7.

ŠAMÁNKOVÁ, M. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci: aplikované v ošetřovatelském procesu.* Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3223-7.

TÓTHOVÁ, V. a kol.: *Ošetřovatelský proces a jeho realizace.* Praha: Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-2861.

TRACHTOVÁ, E., *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.* IDVPZ Brno: 2001. ISBN 80-7013-324-X

VONDRÁČEK, L., WIRTHOVÁ, V. *Sestra a její dokumentace.* Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2763-9.

**Otevřené digitální zdroje:**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce ošetřovatelství.* Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/koncepce-osetrovatelstvi/> [citováno 2024-12-07].

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. *Ose.zshk.cz.* [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

Mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelské postupy / Nursing Procedures**

**Zkratka OPO**

**Celkem 72 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 3 hodiny týdně /ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška/

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický s převahou nácviku praktických činností a získávání základních ošetrovatelských dovedností. Patří mezi jednu z bazálních ošetrovatelských disciplín. Zaměřuje se na nácvik ošetrovatelských technik výkonů a postupů ošetrovatelských intervencí. Důraz je kladen na dodržování pravidel ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, dodržování postupů „lege artis“ ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií, akceptování práv nemocných a rozvoj komunikačních dovedností.

**Cíl předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor jak teoretických vědomostí a znalostí, tak praktických dovedností v ošetrovatelských postupech pro jejich aplikaci v podmínkách odborné ošetrovatelské praxe s důrazem na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a postupů „lege artis“.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- prakticky ovládá výkony spadající do kompetence a náplně činností všeobecné sestry
- odůvodní zvolený ošetrovatelský postup
- pracuje samostatně, bezpečně a přesně, dodržuje zásady profylaxe a asepsy
- zabezpečuje a řeší uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacienta/klienta,
- umí zacházet se zdravotnickými prostředky
- zná a dodržuje zásady BOZP,
- adekvátně řeší problémové situace
- identifikuje aktuální a potenciální potřeby pacientů/klientů,
- používá zdravotnickou dokumentaci
- aktivizuje pacienta/klienta ke spolupráci
- využívá a prakticky aplikuje znalosti ošetrovatelského procesu
- dokáže se orientovat v odborné literatuře a využívat ji k dalšímu vzdělávání ve svém oboru
- orientuje se v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, používá vhodné ochranné prostředky
- prezentuje sebe a svou práci, účastní se aktivně odborné diskuse, efektivně řeší problémové situace, vytváří si vlastní postoje a úsudky
- získává nové informace a pracuje s nimi
- sleduje nové poznatky a trendy v oboru ošetrovatelství

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 3 hodiny týdně

- Péče o prostředí pacienta/klienta, ošetrovací jednotka a její vybavení, klasifikace základních ošetrovacích jednotek.
- Péče o nemocniční lůžko, pomocná zařízení lůžka.
- Vyšetřovací a léčebné polohy.

- Prevence nozokomiálních nákaz, bariérový systém ošetrovatelské péče, dezinfekce, sterilizace.
- Zdravotnické prostředky, rozdělení, druhy.
- Péče o hygienu dětí a dospělých.
- Ošetření klienta s proleženinami, opruzeninami, prevence.
- Sledování fyziologických funkcí.
- Ošetrovatelství ve vztahu k dietetice – péče o výživu dětí a dospělých.
- Povinnosti sestry při vyprazdňování moče a stolice u dětí a dospělých.
- Péče o odpočinek a spánek u dětí a dospělých.
- Péče o pohodlí klienta.
- Mobilita pacienta/klienta, zajištění tělesné a duševní aktivity.
- Příjem, překlad, propuštění klienta.
- Vizita.
- Péče o tělo zemřelého.

Cvičení:

- Nácvik praktických dovedností ošetrovatelských postupů

LO 3 hodiny týdně

- Perorální aplikace léků.
- Místní aplikace léků.
- Oxygenoterapie.
- Parenterální aplikace léků.
- Infuzní terapie.
- Podávání transfuze a krevních derivátů – ošetrovatelství ve vztahu k transfuznímu lékařství.
- Odběry biologického materiálu.
- Chirurgické ošetrovatelské postupy.
- Péče o rány, management ošetrování ran.
- Péče o klienta se stomií, management ošetrování stomií.

Cvičení:

- Nácvik praktických dovedností ošetrovatelských postupů

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní účast na cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní účast na cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

BEHARKOVÁ, N. a SOLDÁNOVÁ, D. *Základy ošetrovatelských postupů a intervencí*. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 350 s. ISBN 978-80-210-8990-4.

ČEŠKOVÁ, E. a kol. *Standardy ošetrovatelské péče*. Praha: Grada Publishing, 2020. 250 s. ISBN 978-80-271-1114-3.

KACHLOVÁ, M. a kol. *Postupy v ošetrovatelské péči 2*. Praha: Grada, 2022. 160 s. ISBN 978-80-271-1243-2.

KACHLOVÁ, M. a kol. *Postupy v ošetrovatelské péči 4*. Praha: Grada, 2023. 144 s. ISBN 978-80-271-1244-9.  
PLEVOVÁ, I. a kol. *Postupy v ošetrovatelské péči 1. 2.* přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2018. 160 s. ISBN 978-80-271-3032-0.

PLEVOVÁ, I. a kol. *Postupy v ošetrovatelské péči 3*. Praha: Grada, 2022. 128 s. ISBN 978-80-271-3033-7.  
NANDA International. 2015. *Ošetrovatelské diagnózy*. Definice a klasifikace 2015–2017. Praha: Grada Publishing. 464 s. ISBN 978-80-247-5412-3.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KOVAŘÍKOVÁ, J. *Klinické ošetrovatelské dovednosti*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: [https://www.vovcr.cz/portal/topic/117?displayType=blocks\\_](https://www.vovcr.cz/portal/topic/117?displayType=blocks_) [citováno 2024-12-07].

**Doporučená:**

DINGOVÁ ŠLIKOVÁ, M. a kol. *Základy ošetrovatelských postupů pro zdravotnické záchranáře*. Praha: Grada. 2018. 316 s. ISBN 978-80-271-0717-9.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ Trenažér plánování ošetrovatelské péče. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Primární a komunitní péče / Primary and Community Care**

**Zkratka PKP**

**Celkem 24,5 hodin, forma výuky přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet/

LO 1,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předmět je zaměřen na problematiku primární péče, domácí péče a oblast komunitního ošetřovatelství. Zabývá se hodnocením pacientů/klientů v komunitě, aplikací ošetřovatelského procesu v podmínkách domácího a komunitního prostředí včetně organizací služeb pro klienty v kontextu domácí a komunitní péče. Seznamuje s oblastí pracovní lékářských služeb, dohledem nad zdravím občanů, hodnocením jejich zdravotního stavu; zaměřuje se na provádění prevence, výchovu a poradenství v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života atp. Součástí předmětu je problematika zdravotního postižení a jeho důsledků včetně specifické péče o zdravotně postižené osoby.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí v oblasti ošetřovatelské péče zaměřené specificky na cílové skupiny pacientů a klientů a jejich rodiny.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- charakterizuje ošetřovatelství v primární a komunitní sféře v ČR
- charakterizuje ošetřovatelství v primární a komunitní péči v ČR ve srovnání s jinými zeměmi
- specifikuje ošetřovatelské modely aplikované v primární a komunitní péči
- popíše rozvoj domácí péče, její formy a spektrum poskytovaných služeb v domácí péči
- vysvětlí právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče
- uvede postup a podmínky přijetí pacienta/klienta do domácí péče, popíše přípravu prvních a následných návštěv u něj a jeho rodiny, vedení dokumentace
- charakterizuje práci sestry v ordinaci praktického lékaře a v ordinaci pracovní-lékařských služeb
- orientuje se v problematice zdravotního postižení
- zná obecné principy a specifika péče o klienty se zdravotním postižením

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

- Primární péče v ČR, legislativní východiska.
- Reforma primární péče v ČR.
- Ošetřovatelství v primární péči v ČR, práce sestry.
- Dohled nad zdravím občanů, hodnocení zdravotního stavu v primární péči.
- Prevence, výchova a poradenství v oblastech podpory zdraví.
- Pracovní-lékařské služby, legislativní rámec.
- Rozvoj komunitní péče ve vyspělých zemích a v ČR.
- Komunita a komunitní péče.
- Poskytovatelé komunitní péče.
- Cílové skupiny komunitní péče.
- Péče o matku a dítě, náhradní rodinná péče.

- Komunitní péče o národnostní menšiny.
- Problematika domácího násilí.
- Domácí péče.
- Management domácí péče, poskytovatelé domácí péče.
- Domácí hospicová a paliativní péče u dětí a dospělých.
- Financování, materiálně technické zabezpečení, organizace a řízení, dokumentace.
- Etické a právní aspekty v primární a komunitní péči.
- Práce sestry s klienty v domácí péči, organizace, řízení a dokumentace, příprava a průběh návštěv.
- Zdravotní postižení, druhy zdravotního postižení – smyslové, somatické, mentální postižení.
- Obecné principy péče o klienty se zdravotním postižením.

#### LO 1,5 hodin týdně

##### Cvičení:

- Ošetrovatelské modely aplikované v primární a komunitní péči.
- Ošetrovatelský proces u pacienta/klienta v primární a komunitní péči, zhodnocení a posouzení aktuálního stavu, aktuální a potenciální ošetrovatelské diagnózy, plánování ošetrovatelské péče, realizace, vyhodnocení.
- Modelové situace, vybrané kazuistiky u klientů se zdravotním postižením.

##### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

###### Zápočet Z

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

###### Klasifikovaný zápočet KZ

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- realizace praktických dovedností v rámci ošetrovatelského procesu

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

##### **Seznam studijní literatury:**

###### **Základní:**

HOLČÍK, J. a kol. *Primární péče: Organizace a řízení zdravotnictví v České republice*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 284 s. ISBN 978-80-7013-603-5.

KUBÁTOVÁ, A. a kol. *Komunitní a domácí péče*. Praha: Grada, 2020. 312 s. ISBN 978-80-271-2758-9.

PAŘÍZKOVÁ, A., J. NEDOMA. *Komunitní zdravotní péče: Teorie a praxe*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2017. 198 s. ISBN 978-80-7464-962-4.

###### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KOVAŘÍKOVÁ, J. *Ošetrovatelství v komunitní, domácí a hospicové péči*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/114?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-07].

###### **Doporučená:**

BUŽGOVÁ, R., SIKOROVÁ, L. *Dětská paliativní péče*. Sestra (Grada). Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0584-7.

###### **Otevřené digitální zdroje:**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJE PÉČE O ZDRAVÍ V ČESKÉ REPUBLICE DO ROKU 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].



**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

### Název předmětu:

**Transkulturní ošetřovatelství/ Transcultural Nursing**

### Zkratka TRO

**Celkem 21 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

### Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

### **Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zabývá se vybranou pojmovou terminologií, multikulturní diagnostikou, základními charakteristikami a kulturou minoritních skupin. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetřovatelské péči, umožňuje pochopit odlišné hodnoty a přesvědčení pacienta.

### **Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí v oblasti transkulturní ošetřovatelské péče, vzhledem k tomu, že současné změny v národnostní, kulturní a etnické struktuře populace kladou vysoké nároky na členy ošetřovatelského týmu. Poskytování kvalitní ošetřovatelské péče vyžaduje od zdravotníků nejen znalosti základních pojmů, ale také znalost specifík kulturně diferencované péče.

### **Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe význam transkulturního ošetřovatelství
- zná faktory ovlivňující city, postoje, preference a hodnoty příslušníků jiných kultur
- rozumí historickým souvislostem v prosazování a realizaci transkulturní péče
- dovede používat základní pojmosloví vztahující se k multikulturnímu ošetřovatelství
- zabezpečuje potřeby klienta/pacienta a pracuje s ním tak, že zohledňuje jeho specifika, vyplývající z jeho etnicity, náboženství, psychického stavu aj. individualit
- dovede se oprostit od předsudků a stereotypů při vnímání lidí a při jednání s klienty z jiných kultur
- umí vyhledávat a zpracovávat informace týkající se problematiky národnostních menšin a transkulturního ošetřovatelství
- orientuje se v odborné literatuře
- dokáže nové poznatky využít v praktické činnosti

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### 3. ročník:

#### ZO 2 hodiny týdně

- Transkulturní ošetřovatelství a globalizace zdravotní péče, historické souvislosti.
- Transkulturní výchova, vymezení pojmů, cíle.
- Spiritualita a religiozita v ošetřovatelství (oficiální církve, náboženské sekty).
- Etické aspekty a komunikační etiketa v transkulturním ošetřovatelském přístupu.
- Globalizace zdravotní péče.
- Kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby a smrti.
- Postavení cizinců a národnostních menšin v ČR, problémy soužití majority a minority.
- Komunikace s cizinci ve zdravotnickém zařízení, komunikační bariéry
- Současná multikulturní společnost u nás a ve světě, důsledky pro ošetřovatelskou péči.

#### LO 1,5 hodiny týdně

#### Cvičení:

- Ošetřovatelský proces v multikulturním/transkulturním ošetřovatelství – praktické aplikace

- Využití kazuistik z ošetrovatelské praxe
- Návčik komunikačních dovedností v péči o cizince
- Využívání technických možností v komunikaci s cizinci (např. překladač v mobilních aplikacích)

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- aplikace praktických dovedností a komunikace

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

PEKARA, J. *Multikulturní ošetrovatelství: pro studující zdravotnická nelékařská povolání*. Praha: Vysoká škola zdravotnická, 2019. 124 s. ISBN 978-80-88249-05-4.

HLADÍK, J. *Multikulturní kompetence studentů pomáhajících profesí*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014. 152 s. ISBN 978-80-7454-426-2.

HÁJEK, M., CH., BAHBOUH, B. *Muslimský pacient: principy diagnostiky, terapie a komunikace*. Praha: Grada, 2016. 176 s. ISBN 978-80-247-5631-8.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Multikulturní péče*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: [https://www.vovcr.cz/portal/topic/\\_485?displayType=blocks](https://www.vovcr.cz/portal/topic/_485?displayType=blocks). [citováno 2024-12-07].

**Doporučená:**

KUTNOHORSKÁ, J. *Multikulturní ošetrovatelství pro praxi*. Praha: Grada, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4413-1.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

### Název předmětu:

### Etika v ošetrovatelství/ Ethics in Nursing

### Zkratka ETO

### Celkem 19 hodin, forma výuky – přednášky

#### Výuka v 1. ročníku:

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

#### Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zkouška /

### Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický. Uvádí do problematiky zdravotnické etiky a jejího vztahu k jednání zdravotníků v podmínkách klinické praxe. Seznamuje studenty s nejdůležitějšími etickými kodexy, které se týkají zdravotní a ošetrovatelské péče o člověka od narození do smrti, dále etickými problémy a dilematy. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit.

### Cíle předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí v oblasti zdravotnické etiky a pohled na to, co je správné a co nikoliv, jak vymezují etické normy a pravidla chování, které vznikaly postupně s vývojem medicíny. Zabývá se etickými kodexy a řadou dilematických situací, které je třeba vysvětlovat a hledat jejich řešení. I s rozvojem techniky v medicíně se objevují neustále nová témata, na která je nutné hledat odpověď.

#### **Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná a umí vysvětlit základní pojmy etiky
- má přehled o vývoji etiky jako samostatné vědní disciplíny a vývoji etiky ve zdravotnické profesi
- má souhrnný etický přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka
- diskutuje o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi
- uvědomuje si jedinečnost lidského jedince a respektuje jeho individualitu
- diskutuje o závažných etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita, života, eutanázie...) dokáže k nim zaujmout vlastní postoj a umí je podložit argumenty
- orientuje se v Listině základních práv a svobod, Všeobecné deklaraci lidských práv
- dokáže využívat argumentace v etických problémech

### Rámcový rozpis učiva:

#### 1. ročník:

##### LO 1 hodina týdně

- Etika – vědní obor, základní pojmy, význam etiky v ošetrovatelské praxi.
- Etické kodexy a normy v práci sestry.
- Evropská charta práv a svobod, Úmluva o dětských právech.
- Úmluva o lidských právech a biomedicíně.
- Helsinská deklarace.
- Mezinárodní pravidla pro chování sestry z roku 1964.
- Etické normy v ošetrovatelském povolání.
- Základní úkoly sestry (ICN 1973).
- Práva pacientů, dětí.

#### 2. ročník:

##### ZO 1 hodina týdně

- Specifická práva podle věku pacientů a specifických ošetrovatelských oblastí.

- Etické a morální aspekty v rozdílných kulturách respektování hodnot, tradic a náboženských přesvědčení, rovnost mužů a žen v kontextu kultur.
- Aktuální etické problémy v ošetrovatelském povolání, např. thanatologie, práva umírajícího dítěte a jeho rodiny, eutanázie, transplantologie a zákonná úprava v ČR, asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace, problematika obětí domácího násilí, CAN, právní úprava platná v ČR.
- Kvalita života a etický přístup k pacientům/klientům ve zdravotní a sociální péči

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

ČERVENKOVÁ, D. *Etika mezikulturního a mezináboženského dialogu*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3911-6.

FEBER, J. *Obecná etika*. Trnava: Trnavská univerzita v Trnavě, FF, 2020. ISBN 978-80-568-0345-5.

GORNÁ, M., RAPČÍKOVÁ, T. *Etika pro lékařskou, zdravotnickou a záchranářskou praxi*. Praha: Grada, 2024. 112 s. ISBN 978-80-271-5119-6.

KUŘE, J. *Prospektivní bioetika*. Praha: Filosofia, 2020. ISBN 978-80-7007-645-3.

ONDŘIOVÁ, Z. *Ošetrovatelská etika v současné praxi*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. 250 s. ISBN 978-80-7601-123-4.

PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. *Eutanázie pro a proti*. Praha: Mladá fronta, 2019. ISBN 978-80-204-5339-6.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

SVATOŇOVÁ, B. *Etika ve zdravotnictví*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/81?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

##### **Doporučená:**

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Lékařská etika*. 4. rozš. vyd. Praha: Galén, 2015, 229 s. ISBN 978-80-7492-204-6.

HILPERT, K. *Základní otázky křesťanské etiky*. Brno: CDK, 2017. ISBN 978-80-7325-442-1.

HUBER, W. *Etika – základní otázky života*. Praha: Vyšehrad s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7429-642-0.

ŠIMEK, J. *Lékařská etika*. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-5306-5.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Výzkum v ošetrovatelství/ Research in Nursing**

**Zkratka VYO**

**Celkem 19 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

LO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetrovatelských a humanitních předmětech a určitou úroveň schopnosti kreativity. Zabývá se problematikou metodiky výzkumu a aplikace praxe založené na důkazech v ošetrovatelství. Vede ke kritickému vědeckému myšlení: pochopení potřeby a významu vědeckého přístupu v ošetrovatelské praxi. Seznamuje je se základními kroky výzkumného procesu, výběrem vhodných metod, orientačně se zpracováním a vyhodnocováním výsledků. Zdůrazňuje, že ošetrovatelská praxe založená na důkazech je procesem, ve kterém je spojena nejlepší praxe se sesterskou odborností a pacientovými preferencemi, předurčujícími optimální péči.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí v oblasti výzkumného procesu a jeho aplikace v ošetrovatelství. Zdůrazňuje, že ošetrovatelská praxe je založená na vědeckosti a zkoumání ošetrovatelských postupů v praxi. Vede k uplatnění dovedností při tvorbě výzkumné práce, absolventské práce.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- umí vysvětlit přínos výzkumu ošetrovatelství
- vymezí oblasti výzkumu, pozná jednotlivé etapy výzkumu
- popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy
- dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody v ošetrovatelství
- umí se zapojit do výzkumného ošetrovatelského projektu
- je schopen kreativního přístupu a myšlení
- umí vést odbornou diskusi nebo rozpravu, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení
- interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje
- stanoví a formuluje hypotézy výzkumu
- určí harmonogram výzkumné práce
- umí zpracovat získaná data a statistické údaje
- respektuje formální a normativní požadavky na zpracování výzkumné práce
- získané vědomosti aplikuje na tvorbu absolventské práce

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

LO 1 hodina týdně

- Charakteristika vědeckého výzkumu a ošetrovatelského výzkumu.
- Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví.
- Podíl sestry na výzkumné činnosti.
- Historie ošetrovatelského výzkumu.
- Terminologie v ošetrovatelském výzkumu.

- Fáze ošetřovatelského výzkumu.
- Metodologie výzkumu.
- Realizace výzkumu.
- Prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu.
- Etické principy vědecké práce v ošetřovatelství.
- Metodika tvorby výzkumné práce.
- Formální, grafické, obsahové náležitosti výzkumné práce, citace zdrojů.
- Využití šablon při tvorbě výzkumné práce.
- Absolventská práce, účel, typy.
- Formální zpracování absolventské práce s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem, grafická úprava, citace zdrojů.

### 3. ročník:

#### ZO 1 hodina týdně

- Fáze ošetřovatelského výzkumu.
- Metodologie výzkumu.
- Realizace výzkumu.
- Prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu.
- Etické principy vědecké práce v ošetřovatelství.
- Metodika tvorby výzkumné práce.
- Metodika tvorby absolventské práce.

#### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Aplikace dovedností při formální, grafické, obsahové náležitosti výzkumné práce, citace zdrojů.
- Využití šablon při tvorbě výzkumné a absolventské práce.
- Tvorba prezentace s využitím výstupů výzkumu, příprava obhajoby, odborná diskuse.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Klasifikovaný zápočet KZ

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- aplikace praktických dovedností při tvorbě výzkumné práce

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

KUTNOHORSKÁ, J. *Výzkum v ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2021. 196 s. ISBN 978-80-271-3018-7.  
JANOUT, V., JANOUTOVÁ, J. *Medicína založená na důkazech a klinická epidemiologie*. Praha: Grada, 2021. 200 s. ISBN 978-80-271-3076-4.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

BOCKOVÁ, S., KONVIČNÁ, A. *Výzkum v ošetřovatelství*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.  
Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/134?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

##### **Doporučená:**

##### **Otevřené digitální zdroje:**



MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJE PÉČE O ZDRAVÍ V ČESKÉ REPUBLICE DO ROKU 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].  
FRANCÍREK, F. *Absolventská práce: co, jak a proč připravit, zpracovat, napsat a hodnotit (obhájit)*. Vyd. 2. Praha: Ingenio et Arti, 2013. ISBN 978-80-905287-3-4.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v interních oborech/ Nursing Care in Internal Disciplines**

**Zkratka OIO**

**Celkem 102 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 5 hodin týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 5 hodin týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním, jejich etiologii, symptomatologii a diagnostiku při onemocněních dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocích krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu a výživy, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v interních oborech, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů s interním onemocněním.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí, které mají pomoci propojit medicínský management interního oboru s ošetrovatelským tak, aby byl student schopen dedukovat podstatu onemocnění z patofyziologie, z procesů, které vzniknou jako přirozená reakce organismu a ze znalostí, které získal z předchozího studia jiných předmětů nebo z mezipředmětových vztahů.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění
- zná charakteristické příznaky akutních onemocnění jednotlivých orgánů, orgánových soustav i organismu jako celku
- je schopen pozorovat a hodnotit fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu
- při sledování klienta uplatňuje přímé pozorování i přístrojovou techniku
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy klienta k vyšetření
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta
- je schopen odebrat ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetrovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu
- je schopen edukovat klienta/pacienta v závislosti na základním onemocněním a na věku,
- je schopen vyrovnávat se ze zátěžovými situacemi a adekvátně je řešit
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu ke klientům/pacientům s interními chorobami
- zvládá komunikaci s klientem/pacientem, vzhledem k základní diagnóze a věku
- orientuje se v život zachraňujících výkonech
- diskutuje o specifických problémech pacienta/klienta v oblasti psychické a sociální
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci nozokomiálních nákaz

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### **2. ročník:**

##### ZO 3 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vnitřním lékařství:

- Onemocnění dýchacího systému.
- Onemocnění oběhového ústrojí.

##### Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

##### LO 3 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vnitřním lékařství:

- Nemocnění zažívacího traktu.
- Onemocnění ledvin a močových cest.
- Onemocnění krve a krevetvorby.
- Onemocnění pohybového systému.
- Poruchy metabolismu a výživy.

##### Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení

#### **3. ročník:**

##### ZO 5 hodin týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vnitřním lékařství:

- Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí.
- Imunologicky podmíněné choroby.
- Akutní stavy ve vnitřním lékařství.
- Akutní otravy.
- Infekční onemocnění.

##### Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy
- Cíl ošetrovatelské péče
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení

##### LO 5 hodin týdně

Medicínský management

Praktické lékařství, činnosti praktického lékaře (preventivní primární péče, diagnostika, terapie, očkování, vedení pracovní neschopnosti, řízení pro invalidní důchod, návrhy na lázeňskou terapii, vstupní prohlídky

do zaměstnání, administrativní výkony vázané na odbornost praktického lékaře, posudková činnost, návštěvní služba, odesílání k hospitalizaci, spolupráce s odbornými specialisty atd.)

**Cvičení:**

**Ošetrovatelský management**

- Charakteristika práce a náplň činností všeobecné sestry v ordinaci praktického lékaře.
- Ošetrovatelské intervence při poskytování osobní, primární a kontinuální péče o zdraví nemocného a jeho rodiny prostřednictvím ošetrovatelského procesu.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

BOBČÍKOVÁ, K. *Kapitoly z ošetrovatelské péče v interních oborech 1*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2023. 145 s. ISBN není uvedeno.

NAVRÁTIL, L. *Vnitřní lékařství pro nelékařské zdravotnické obory. 2. zcela přepracované vydání*. Praha: Grada, 2017. 560. ISBN 978-80-271-0210-5.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v interně I*. Praha: Grada, 2023. 284 s. ISBN 978-80-271-1743-7.

SOUČEK, M., SVAČINA, P. *Vnitřní lékařství v kostce*. Praha: Grada, 2019. 464 s. ISBN 978-80-271-2289-9.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

HOFFMANNOVÁ, P. *Ošetrovatelská péče v interních oborech*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/98?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

BULAVA, A. *Kardiologie pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, 2017. 224 s. ISBN 978-80-271-0468-0.

FEJFAROVÁ, V. a kol. *Léčba syndromu diabetické nohy odlehčením*. Praha: Maxdorf, 2015. Jessenius. ISBN 978-80-7345-436-4.

GURKOVÁ, E. *Nemocný a chronické onemocnění: edukace, motivace a opora pacienta*. Praha: Grada Publishing, 2017. Sestra. ISBN 978-80-271-0461-1.

KARÁSEK, D. *Diabetická dyslipidemie*. Praha: Maxdorf, 2018. Jessenius. ISBN 978-80-7345-556-

KOLÁŘ, M. *Respirační infekce a jejich léčba*. Praha: Maxdorf, 2016. Jessenius. ISBN 978-80-7345-481-4.

PELIKÁNOVÁ, T., BARTOŠ, V. *Praktická diabetologie*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Maxdorf, 2018. Jessenius. ISBN 978-80-7345-559-0.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETROVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].



**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech/ Nursing Care in Surgery**

**Zkratka OCH**

**Celkem 85 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 3,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 3,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Charakterizuje klinické stavy v chirurgických oborech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním dýchacího, zažívacího a kardiovaskulárního traktu, ledvin a močových cest, centrálního nervového systému aj. Poskytuje přehled specifik chirurgické ošetrovatelské péče u nemocných v chirurgických oborech, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci břišní a hrudní chirurgie, kardiochirurgie, neurochirurgie, v chirurgických oborech urologie, plastické chirurgie, cévní chirurgie, transplantologie a onkochirurgie aj.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti chirurgie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích, jde o témata jak ze všeobecné, tak speciální chirurgie.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe specifické zaměření chirurgie a orientuje se v metodách, které obor používá
- je schopen se orientovat v terminologii, kterou obor používá k popisu klientova/pacientova problému
- zná základní postupy chirurgického znecitlivění
- zná imobilizační postupy používané v chirurgii
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy klienta k vyšetření
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin chirurgických onemocnění
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s chirurgickým onemocněním
- je schopen odebrat ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetrovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu
- je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta přímým pozorováním a při použití monitorovací techniky
- orientuje se v život zachraňujících výkonech
- dokáže spolupracovat při rehabilitaci a reedukaci klienta/pacienta po chirurgickém výkonu
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu ke klientům/pacientům s chirurgickými, traumatologickými, ortopedickými, neurochirurgickými, onkologickými chorobami a ke klientům v intenzivní péči
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### **2. ročník:**

##### ZO 3,5 hodiny týdně

###### Medicínský management

- Chirurgická propedeutika – anestézie a analgezie, chirurgická rána, antiseptika a aseptika, chirurgické infekce, předoperační příprava a pooperační péče, chirurgické komplikace pooperačních stavů, péče o pacienta/klienta na JIP, chirurgický šok, embolizace, ARDS, velké krevní ztráty, DIC, poruchy stability vnitřního prostředí

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin chirurgických onemocnění:

- Krku a štítné žlázy.
- Hrudníku, mléčné žlázy.

##### Cvičení:

###### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

##### LO 3 hodiny týdně

###### Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění v chirurgii

- Břicha a trávicí trubice.
- Končetin.
- Ledvin a močových cest.

##### Cvičení:

###### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

#### **3. ročník:**

##### ZO 3 hodiny týdně

###### Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve chirurgii:

- Srdce a cévního systému.
- Náhlé příhody břišní.
- Skeletu.

##### Cvičení:

###### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

##### LO 3 hodiny týdně

###### Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve chirurgii:

- Transplantologie.
- Neurochirurgie – úrazy mozku, nemoci a úrazy míchy.
- Plastická chirurgie.
- Onkochirurgie

#### Cvičení:

##### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

##### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

ČOUPKOVÁ, H. a kol. *Ošetrovatelství v chirurgii I.* Praha: Grada Publishing, 2019. 272 s. ISBN 978-80-247-2900-8.

SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství v chirurgii II.* Praha: Grada Publishing, 2017. 320 s. ISBN 978-80-271-0210-6.

ZEMAN, M., KRŠKA, Z. a kol. *Chirurgická propedeutika.* 4. doplněné a přepracované vydání bestselleru. Praha: Grada Publishing, 2023. 520 s. ISBN 978-80-271-3484-7.

IHNÁT, P., TULINSKÝ, L. *Základní chirurgické intervence a výkony.* Praha: Grada Publishing, 2024. 256 s. ISBN 978-80-271-5213-1.

JEDLIČKOVÁ, J. a kol. *Perioperační zásady v kostce.* Praha: Grada Publishing, 2021. 152 s. ISBN 978-80-271-1727-7.

KOZIEROVÁ, B. a kol. *Ošetrovatelství II: Chirurgie, ortopedie a traumatologie.* Praha: Grada, 2022. 136 s. ISBN 978-80-271-3514-1.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Předoperační, intraoperační, pooperační ošetrovatelská péče a pooperační komplikace.*

Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/502?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

DZUBOVÁ, R. *Vybrané kapitoly z chirurgické propedeutiky.* Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.

Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/105?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

SVATOŇOVÁ, B., LIŠOVÁ, S. *Ošetrovatelství v chirurgických oborech 1. část.* Online. Praha: Projekt Inovace

VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/99?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

VOJTOVÁ, M., PLAŠILOVÁ, P. *Ošetřovatelství v chirurgických oborech 2. část*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/102?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

FERKO, A. a kol. *Chirurgie v kostce*. 2. doplněné a přepracované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 512 s. ISBN 978-80-247-1005-1.

KOTÍK, L. *Předoperační vyšetření dospělých*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2016. 135 s. ISBN 978-80-204-4248-2.

NÝDRLE, M. *Pochopitelné texty z chirurgie, traumatologie a ortopedie*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2017. 245 s. ISBN 978-80-7013-586-0.

SCHNEIDEROVÁ, M. *Perioperační péče*. Praha: Grada Publishing, 2016. 520 s. ISBN 978-80-271-4414-8.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v ortopedii a traumatologii/ Nursing Care in Orthopedics and Traumatology**

**Zkratka OOT**

**Celkem 21 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v ortopedii a traumatologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s nemocemi, poruchami a traumaty pohybového aparátu s důrazem na prevenci. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v ortopedii a traumatologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti ortopedie a traumatologie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe specifická zaměření oborů a orientuje se v metodách, které používají v diagnostice a terapii
- je schopen se orientovat v terminologii, kterou obor používá k popisu klienta/pacientova problému
- zná základní postupy používané v ortopedii a traumatologii
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy klienta k vyšetření
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin ortopedických a traumatologických onemocnění
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s těmito onemocněními
- je schopen odebrat ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetrovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu
- je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta přímým pozorováním a při použití monitorovací techniky
- dokáže spolupracovat při rehabilitaci a reedukaci klienta/pacienta po operačním zákroku
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu ke klientům/pacientům s traumatologickými, ortopedickými onemocněními

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

LO 3 hodiny týdně

Medicínský management

Klinické stavy v ortopedii:

- Základní pojmy v ortopedii, ortopedická diagnostika, léčebné metody.
- Farmakoterapie v ortopedii.
- Zánětlivá a degenerativní onemocnění pohybového aparátu.
- Vrozené vady končetin a systémové vady skeletu.
- Metabolická onemocnění skeletu.
- Amputace, ortopedická protetika.

**Klinické stavy v traumatologii:**

- Základní pojmy v traumatologii, diagnostické a léčebné metody.
- Obecná traumatologie skeletu, zlomeniny.
- Poranění hlavy.
- Poranění páteře.
- Poranění hrudníku.
- Poranění pánve.
- Poranění končetin.
- Poranění vnitřních orgánů.
- Život ohrožující stavy vy traumatologii.
- Polytrauma.
- Prevence traumat.

**Cvičení:**

**Ošetrovatelský management**

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

**Zkouška ZK:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

KOZIEROVÁ, B. a kol. *Ošetrovatelství II: Chirurgie, ortopedie a traumatologie*. Praha: Grada, 2022. 136 s. ISBN 978-80-271-3514-1.

MIŽENKOVÁ, L., ARGAYOVÁ, I., BUJŇÁK, J., a kol. *Obecná traumatologie pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, 2022. 136 s. ISBN 978-80-271-3128-0.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Předoperační, intraoperační, pooperační ošetrovatelská péče a pooperační komplikace*.

Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/502?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

DZUBOVÁ, R. *Vybrané kapitoly z chirurgické propedeutiky*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.

Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/105?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

SVATOŇOVÁ, B., LIŠOVÁ, S. *Ošetrovatelství v chirurgických oborech 1. část*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/99?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

VOJTOVÁ, M., PLAŠILOVÁ, P. *Ošetrovatelství v chirurgických oborech 2. část*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/102?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

FERKO, A. a kol. *Chirurgie v kostce*. 2. doplněné a přepracované vydání. Praha: Grada Publishing. 2015. 512 s. ISBN 978-80-247-1005-1.

KOTÍK, L. *Předoperační vyšetření dospělých*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2016.

135 s. ISBN 978-80-204-4248-2.

NÝDRLE, M. *Pochopitelné texty z chirurgie, traumatologie a ortopedie*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2017. 245 s. ISBN 978-80-7013-586-0.

SCHNEIDEROVÁ, M. *Perioperační péče*. Praha: Grada Publishing, 2016. 520 s. ISBN 978-80-271-4414-8.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, Big Data a analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v neurologii/ Nursing Care in Neurology**

**Zkratka ONE**

**Celkem 24 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy u pacientů s onemocněními nervového systému z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s těmito nemocemi, včetně onemocnění Alzheimer, Parkinson a dalších neurodegenerativních onemocnění. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v neurologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti neurologie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin neurologických onemocnění
- pozoruje a hodnotí fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu
- při sledování pacienta/klienta uplatňuje přímé pozorování i přístrojovou techniku
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy nemocného k vyšetření
- realizuje ošetrovatelský proces, odebere ošetrovatelskou anamnézu, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanovuje cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- zhodnotí stav nemocného, vyhodnotí plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předává informace dalším členům zdravotnického týmu
- edukuje pacienta/klienta v závislosti na základním onemocnění a na věku, event. rodinu
- vyrovnává se zátěžovými situacemi a adekvátně je řeší
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu k dětským pacientům a jejich rodinám s neurologickými onemocněními
- komunikuje s pacientem/klientem přiměřeně k základní diagnóze a věku

**Rámcový rozpis učiva:**

3. Ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Vyšetřovací metody v neurologii.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin neurologických onemocnění:

- Nemoci postihující mozek.
- Nemoci postihující míchu.
- Roztroušená skleróza mozkomíšní.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

LO 2 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin neurologických onemocnění:

- Neurodegenerativní onemocnění.
- Parkinsonova nemoc, Alzheimerova nemoc.
- Dětská mozková obrna.
- Úrazy mozku a míchy.
- Neuroinfekce.
- Neuromuskulární onemocnění.
- Nemoci postihující periferní nervový systém.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

MYSLIVEČEK, J. a kol. *Základy neurověd*. Praha: Triton, 2022. 440 s. ISBN 978-80-768-4007-2.

RŮŽIČKA, E. *Neurologie*. 3. vydání. Praha: Triton, 2024. 712 s. ISBN 978-80-768-4312-7.

SEIDL, Z. *Neurologie pro studium i praxi*. 3., zcela přepracované vyd. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3710-7.

VAŠÍČKOVÁ, L. *Sezení na vozíku*. Praha: Grada, 2024. ISBN 978-80-271-5162-2.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

JIROUTOVÁ NOVÁ, J. *Ošetrovatelská péče v neurologii*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/110?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

SLEZÁKOVÁ, Z. *Ošetřovatelství v neurologii*. Praha: Grada Publishing. 2014. 232 s. ISBN 978-80-247-4868-9.

PŘÍHODA, J. *Cévní mozková příhoda: prevence, diagnostika a léčba*. Praha: Grada Publishing. 2014. 210 s. ISBN 978-80-247-5223-8.

SVOBODOVÁ, H. *Cévní mozková příhoda: Soubor doporučení pro pacienty a jejich rodiny*. Praha: Geriatrická klinika VFN, 2016. 150 s. ISBN 978-80-906190-4-5.

MARTINEK, T. *Rehabilitace a kvalita života po CMP*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 182 s. ISBN 978-80-210-8630-2.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Ošetrovatelská péče v pediatrii/ Nursing Care in Paediatrics****Zkratka OPE****Celkem 50 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 2,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Cílem předmětu je zdůraznit zvláštnosti onemocnění a ošetrovatelské péče v jednotlivých vývojových obdobích dětského věku. Seznamuje studenty s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdravé dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, výchovy dětí, prevence, diagnostiky a léčby onemocnění, včetně odlišnosti multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče, včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti pediatrie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit dítěti
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin onemocnění v pediatrii se zaměřením k věkovým zvláštnostem
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob
- ošetřuje samostatně děti v rámci ošetrovatelského procesu
- zjistí ošetrovatelskou anamnézu, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíl ošetrovatelské péče a naplánuje ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- zhodnotí celkový stav dítěte, vyhodnotí splnění cílů ošetrovatelské péče a předává informace dalším členům zdravotnického týmu
- vhodným způsobem vede dětského klienta i jeho rodiče k dodržování léčebného režimu
- edukuje klienta/pacienta i jeho rodiče v oblasti přenosných chorob
- zná a respektuje právní a etické normy ve vztahu ke klientům/pacientům s přenosnou chorobou

**Rámcový rozpis učiva:**2. ročník:ZO 2 hodiny týdně

## Medicínský management

- Obor pediatrie, jeho vývoj, koncepce a strategie pediatrické péče, problematika, zdravotní stav dětské populace, přehled jednotlivých oborů pediatrie.
- Růst a vývoj zdravého dítěte a změny ve vývoji.
- Výživa dítěte.
- Systém primární pediatrické péče, úloha lékaře a sestry v preventivní péči, depistáž a dispenzarizace, systém očkování.
- Systém zdravotní péče o novorozence, systém zařízení rané péče.
- Fyziologie novorozeneckého období.

- Patologický novorozenec.
- Novorozenec s nízkou porodní hmotností.
- Nezralý novorozenec – specifika pediatrické péče
- Specifika perinatální paliativní péče

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Specifika ošetrovatelských postupů v pediatrické péči.
- Posouzení aktuálního stavu dítěte v závislosti na základní diagnóze
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy
- Cíl ošetrovatelské péče
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení
- Ošetrovatelství ve vztahu k péči o fyziologického novorozence a jeho matku, rooming-in, hlavní zásady péče o novorozence v souvislosti s kojením, doporučení vydaná laktální liguou pro porodnice a novorozenecká oddělení
- Ošetrovatelství ve vztahu k péči o patologického novorozence (nezralého, s nízkou porodní hmotností)
- Ošetrovatelský proces v perinatální paliativní péči

LO 2 hodiny týdně

Medicínský management – nejčastější onemocnění dětského věku, jejich patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a léčba

- Dědičná onemocnění a vrozené vývojové vady (VVV).
- Nemoci dýchacího ústrojí.
- Poruchy imunity a alergická onemocnění.
- Gastroenterologie.
- Kardiologie.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Specifika ošetrovatelských postupů v pediatrické péči.
- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

3. Ročník:

ZO 1 hodina týdně

Medicínský management – nejčastější onemocnění dětského věku, jejich patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a léčba

- Endokrinologie a poruchy metabolismu.
- Nemoci krve a nádory.
- Specifika dětské paliativní péče

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Specifika ošetrovatelských postupů v pediatrické péči.
- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.
- Ošetrovatelský proces v dětské paliativní péči.

LO 1,5 hodiny týdně

Medicínský management – nejčastější onemocnění dětského věku, jejich patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a léčba

- Nefrologie.
- Zánětlivá onemocnění pojiva.
- Sociální pediatrie.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Specifika ošetrovatelských postupů v pediatrické péči.
- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Klasifikovaný zápočet:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

KLÍMA, J. a kol. *Pediatrie pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, 2016. 328 s. ISBN-978-80-247-5014-9.

KOVÁŘ, P. *Moderní trendy v pediatrii*. Praha: Karolinum, 2016. 312 s. ISBN 978-80-246-2869-0.

NOVOTNÁ, L. *Základy dětské péče v praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2018. 198 s. ISBN 978-80-87403-56-7.

PEMOVÁ, T. a kol. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. Praha: Grada Publishing, 2024. 216 s. ISBN 978-80-271-3933-0.

STOŽICKÝ, J., SÝKORA, J. *Základy dětského lékařství*. 2. vyd. Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2015, 459 s. ISBN 978-80-246-2997-1

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KADEŘÁVKOVÁ, B., STAŇUROVÁ, J. *Ošetrovatelská péče v pediatrii*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/106?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

AMARY, J. *Opravdu praktický průvodce dětskou paliativní péčí pro doktory a zdravotní sestru kdekoliv na světě*. Praha: Cesta domů, 2017. ISBN 978-80-88126-34-8.

BUŽGOVÁ, R., SIKOROVÁ, L. *Dětská paliativní péče. Sestra* (Grada). Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0584-7.

ČADOVÁ, J. *Pediatric pro nelékařská povolání*. Praha: Grada, 2014. 230 s. ISBN 978-80-247-4281-6.

RASTISLAVOVÁ, K. *Perinatální paliativní péče: péče o ženu a její rodinu, rituály rozloučení, proces truchlení a vyrovnávání se se ztrátou*. Praha: Grada Publishing, 2016. 200 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-021-4.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví/ Nursing Care in Gynecology and Obstetrics**

**Zkratka OGP**

**Celkem 31,5 hodiny, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 2,5 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje studenty s péčí o zdraví ženy. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientek změněných v souvislosti s onemocněním, jejich etiologií, symptomatikou, diagnostikou a léčbou. Dále seznamuje studenty s diagnostikou těhotenství a preventivní péčí o těhotnou ženu a s porodem. Důraz je kladen na specifika ošetrovatelské péče podmíněné odlišností individuálních potřeb žen a jejich uspokojování, včetně zdravého sexuálního života.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti gynekologie a porodnictví, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit klientce/pacientce (adekvátně věku)
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin gynekologických onemocnění a v porodnictví
- realizuje ošetrovatelský proces u klientky/pacientky s gynekologickým onemocněním a v porodnictví, respektuje její věkové, kulturní a osobnostní odlišnosti
- zná zásady ošetření fyziologického novorozence a edukuje matku v péči o novorozence (včetně resuscitace novorozence)
- zjistí ošetrovatelskou anamnézu, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíl ošetrovatelské péče a naplánuje ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení, respektuje multikulturní specifika klientek
- zhodnotí celkový stav klientky/pacientky, vyhodnotí splnění cílů ošetrovatelské péče a předá informace dalším členům zdravotnického týmu

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Anatomie a fyziologie rodidel a jejich patofyziologie.
- Vyšetřovací metody v gynekologii a porodnictví.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie nejčastějších onemocnění v gynekologii:

- Poruchy pohlavního dospívání dívky, vrozené vady, endokrinologie v gynekologii.
- Záněty a sexuálně přenosné choroby.
- Onkologická onemocnění.
- Onemocnění mléčné žlázy.
- Úrazy v gynekologii.

- Specifika konzervativní terapie a operačních přístupů.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

LO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Plánované rodičovství: lékařské, etické a právní aspekty, antikoncepční metody, antikoncepce pro mladistvé a sexualita dětí a dospívajících, interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce.
- Fyziologické a patologické těhotenství a porod.
- Ošetření novorozence (včetně resuscitace novorozence).
- Šestinedělí – fyziologické, patologické.
- Akutní příhody v gynekologii a porodnictví.
- Sexuální týrání, zneužívání.
- Dětská gynekologie – specifika péče, patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie nejčastějších onemocnění v dětské gynekologii.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Příprava dívky na gynekologické vyšetření – edukace, spolupráce s rodičem.
- Posouzení aktuálního stavu dívky v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

ČADOVÁ, J. *Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví*. Praha: Grada Publishing. 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5281-6.

ČEPICKÝ, P. *Gynekologické minimum pro praxi*. Praha: Grada Publishing. 2021. 160 s. ISBN 978-80-271-3027-6.

HOŘEJŠÍ, J. *Dětská gynekologie*. Praha: Mladá fronta, 2017. Aeskulap. ISBN 978-80-204-4027-3.

KOVÁŘ, P. *Základy ošetrovatelské péče v gynekologii a porodnictví*. Praha: Karolinum, 2016. 256 s. ISBN 978-80-246-3255-0.

NOVOTNÁ, L. *Gynekologická ošetrovatelská péče v praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2017. 310 s. ISBN 978-80-87403-60-4.

ROZTOČIL, A. *Porodnictví v kostce*. Praha: Grada Publishing, 2020. 592 s. ISBN 978-80-271-2098-7.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. 280 s. ISBN 978-80-271-0214-3.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

POKORNÁ, I. *Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/108?displayType=blocks>. [citováno 2024-12-09].

**Doporučená:**

ROZTOČIL, A. *Moderní gynekologie*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2024. 800 s. ISBN 978-80-271-2005-5.

ROZTOČIL, A. *Moderní porodnictví*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. 656 s. ISBN 978-80-271-5753-7.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v psychiatrii/ Nursing Care in Psychiatry**

**Zkratka OPS**

**Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje studenty s problematikou duševního zdraví a symptomy duševních poruch z hlediska ošetrovatelské péče. Součástí předmětu je problematika poruch autistického spektra a neurovývojových poruch. Soustřeďuje se na posouzení a diagnostiku stavu potřeb pacientů změněných v souvislosti s psychickými stavy, významně ovlivňujícími zdraví a kvalitu života člověka, na plánování, realizaci a hodnocení psychiatrické ošetrovatelské péče s ohledem na její multidisciplinární aspekty v péči o duševní zdraví. Charakterizuje specifika individuální péče v zařízeních různých forem zdravotních služeb v této oblasti.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti psychiatrie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- definuje známé příčiny duševních onemocnění
- zná principy vyšetřovacích metod a dokáže osvětlit jejich podstatu a nároky na klienta/pacienta v návaznosti na lékařskou informaci
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních psychiatrických onemocnění
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s psychiatrickým onemocněním
- je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- je schopen zhodnotit celkový stav klienta/pacienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s psychiatrickým onemocněním, eventuálně edukovat jeho rodinu a sociální okolí
- je informován o funkci záchranné sítě, krizové intervence, možnostech domácí a jiné alternativní péče u klienta s duševním onemocněním

**Rámcový rozpis učiva:**

3.ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Právní a etické aspekty péče o duševně nemocné.
- Deklarace práv duševně postižených lidí.
- Historie a vývoj psychiatrické péče u nás i v zahraničí.
- Organizace psychiatrické péče v ČR.
- Psychiatrická etika.
- Právní otázky v psychiatrii – hospitalizace bez souhlasu nemocného.
- Vyšetřovací metody a léčebné postupy v psychiatrii, psychoterapie.

- Komunitní péče v psychiatrii.
- Krize a krizová intervence.
- Prevence rizik na psychiatrických odděleních.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Specifika práce sestry na psychiatrickém oddělení, kompetence sester.
- Ošetrovatelský proces – posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy, cíl ošetrovatelské péče, realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení efektu poskytnuté péče.
- Ošetrovatelské přístupy k neklidným a agresivním pacientům.
- Vybrané kazuistiky.

LO 2 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin psychiatrických onemocnění:

- Organicky podmíněné duševní poruchy.
- Neurovývojové poruchy.
- Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek, závislosti.
- Schizofrenie.
- Afektivní poruchy.
- Poruchy osobnosti.
- Poruchy příjmu potravy.
- Akutní stavy v psychiatrii.
- Dětská a dorostová psychiatrie.
- Neurovývojové poruchy.
- Poruchy autistického spektra.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### Seznam studijní literatury:

#### Základní:

DUŠEK, K., VEČEŘOVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A. *Diagnostika a terapie duševních poruch. 2.*, přepracované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4826-9.

GRAMBAL, a. a kol. *Hraniční porucha osobnosti a její příčina*. Praha: Grada Publishing, 2022. 288 s. ISBN 978-80-247-5796-4.

MAREŠ, J. *Psychologie zdraví*. Praha: Grada Publishing, 2024. 608 s. ISBN 978-80-247-4411-7.

PETR, T., MARKOVÁ, E. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. Praha: Grada Publishing, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4236-6.

PRAŠKO, J. a kol. *Sociální fobie a její příčina*. Praha: Grada Publishing, 2017. 256 s. ISBN 978-80-247-5841-1.

ZVĚŘOVÁ, M. *Gerontopsychiatrie v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3465-6.

#### Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:

FELCMANNOVÁ, R. *Ošetrovatelská péče v psychiatrii*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/109?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

#### Doporučená:

BÖHM, E. *Psychobiografický model péče podle Böhma*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 207 s. ISBN 978-80-204-3197-4.

SVOBODA, M., E. ČEŠKOVÁ a H. KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie: pro psychology a speciální pedagogy*. 3. vyd. Praha: Portál, 2015. 317 s. ISBN 978-80-262-0976-8.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.

HOSÁK, L. a kol. *Psychiatrie a pedopsychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2015. 647 s. ISBN 978-80-246-2998-8.

KALINA, K. a kol. *Klinická adiktologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 696 s. ISBN 978-80-247-4331-8.

MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H. a kol. *Vybrané klinické stavy u seniorů: úskalí diagnostiky a terapie*. Praha: Mladá fronta, 2015. 215 s. ISBN 978-80-204-3394-7.

PRAŠKO, J. a kol. *Psychiatrie v somatické medicíně*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 534 s. ISBN 978-80-204-3739-6.

#### Otevřené digitální zdroje:

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

#### Využití moderních informačních technologií:

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii/ Nursing Care in Oncology and Hematooncology**

**Zkratka OOH**

**Celkem 27 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 2,5 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Informuje studenty o biologickém chování nádorů a o specifických nádorových onemocnění. Rovněž o základní léčbě v onkologii se všemi jejími nežádoucími účinky. Poskytuje informace o podpůrné péči, včetně adekvátní nutriční podpory. Klade důraz na specifika potřeb onkologicky nemocných pacientů a jejich rodin, změněných v souvislosti s onkologickým onemocněním a směřuje k efektivním ošetrovatelským intervencím. Zaměřuje se na specifika podávání cytostatik a s tím související likvidace materiálu, řešení havarijních situací při dekontaminaci povrchu cytostatiky.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti onkologie a paliativní péče, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- popíše vyšetřovací metody a dokáže připravit klienta/pacienta na dané vyšetření
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii onkologických onemocnění
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s onkologickým onemocněním
- je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení
- je schopen zhodnotit celkový stav klienta/pacienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat klienta/pacienta s onkologickým onemocněním i jeho příbuzné
- zná zásady a specifika podávání cytostatik a dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich použití

**Rámcový rozpis učiva:**

3. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Klinická klasifikace zhoubných nádorů.
- Etiologie nádorového bujení.
- Patologie nádorů.
- Obecná symptomatologie nádorových onemocnění.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s onkologickým onemocněním.
- Ošetrovatelský proces u klienta v terminálním stádiu a hospicová péče.
- Psychosociální a etické aspekty nádorových onemocnění.

## LO 2 hodiny týdně

### Medicínský management

- Diagnostika nádorů.
- Terapie zhoubných nádorů a její nežádoucí účinky.
- Specifika podávání cytostatik, rizika s tím spojená.
- Přehled nejčastěji se vyskytujících onkologických onemocnění v populaci a celosvětově a u nás, specifika jednotlivých onemocnění z hlediska etiopatogeneze, diagnostiky, terapie.
- Primární a sekundární onkologická prevence.
- Paliativní péče u onkologicky nemocných dětí a dospělých.

### Cvičení:

#### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.
- Zásady ošetrovatelských postupů při podávání cytostatik, problematika BOZ při práci s nimi.
- Specifika ošetrovatelské paliativní péče u onkologicky nemocných dětí a dospělých.

### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

#### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

#### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### **Seznam studijní literatury:**

#### **Základní:**

BÜCHLER, T. *Speciální onkologie*. Maxdorf, 2017. ISBN 978-80-734-5539-2.

DOLEŽAL, T. *Ošetrovatelská péče v onkologii*. Praha: Grada Publishing, 2016. 304 s. ISBN 978-80-271-0073-6.

HRABALOVÁ, M. a kol. *Specializovaná onkologická péče*. Praha: Triton, 2020. 280 s. ISBN 978-80-7553-779-4.

KASALICKÁ, K. a kol. *Onkologická péče: Průvodce moderní léčbou*. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 312 s. ISBN 978-80-210-9215-3.

#### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Ošetrovatelská péče v onkologii*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/111?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

#### **Doporučená:**

BUŽGOVÁ, R. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5402-4.

TOMÁŠEK, J. *Onkologie: minimum pro praxi*. Praha: Axonite CZ, 2015, 445 s. Asclepius. ISBN 978-80-88046-01-1.



**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v otorinolaryngologii /Nursing Care in otorhinolaryngology**

**Zkratka OTO**

**Celkem 12 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Rozšiřuje medicínské poznatky z otorinolaryngologie v návaznosti na ostatní klinické obory, dále seznamuje se specifiky ošetrovatelské péče. Charakterizuje klinické stavy v otorinolaryngologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, kterými se uvedený obor zabývá. Poskytuje přehled specifík ošetrovatelské péče u nemocných v otorinolaryngologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci oboru.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti vybraných klinických oborů, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění v otorinolaryngologii
- popíše vyšetřovací i léčebné metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy k vyšetření či léčebnému postupu
- realizuje ošetrovatelský proces
- edukuje pacienta i jeho rodinu v závislosti na základním onemocnění a na věku
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu k pacientům a jejich rodinám
- komunikuje s pacientem přiměřeně k základní diagnóze a věku

**Rámcový rozpis učiva:**

3. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění v ORL.
- Sluchové vady – screening, rehabilitace sluchových vad.
- Získaná onemocnění ucha – zánětlivá a nezánětlivá, poranění, cizí tělesa.
- Vrozená onemocnění – atrézie, rozštěpy.
- Získaná onemocnění horních cest dýchacích – zánětlivá (adenoidní vegetace a adenotomie) a nezánětlivá onemocnění, epistaxe, poranění, cizí tělesa.
- Zánětlivá a nezánětlivá onemocnění dutiny ústní a hltanu (tonzilitis a tonzilektomie), poranění, cizí tělesa.
- Zánětlivá onemocnění hrtanu – laryngitis, epiglottis.
- Předoperační a pooperační péče adenotomií, s tonzilektomií.
- Psychosociální a etická problematika otorinolaryngologických onemocnění v oblasti handicapu při vadách sluchu.

**Cvičení:**

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

DOLEŽAL, P. *Otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku*. Bratislava: Herba, 2018. 479 s. ISBN 978-80-89631-72-8.

KUCHYNKOVÁ, Z. *Dětská otolaryngologie: Nejčastější situace v ambulantní praxi*. Praha: Grada, 2015. 143 s. ISBN 978-80-247-4177-2.

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetrovatelství ve vybraných oborech: Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5411-5.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VYKOUKALOVÁ, A. *Ošetrovatelství v klinických oborech*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.

Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/116?displayType=blocks>. [cit. 2024-11-20].

**Doporučená:**

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. *Ose.zshk.cz*. (Online) Hradec Králové, 2012 [cit. 2024-12-06]. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx>.

JEDLIČKOVÁ, J., ODEHNALOVÁ, A., WINKLER, J. *Perioperační ošetrovatelská péče v ORL*. Brno: Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, 2016. Multimediální edukační materiál. Dostupné z: <https://portal.med.muni.cz/clanek-647-perioperacni-osetrovatelska-pece-v-orl.html> [cit. 2024-11-20].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v oftalmologii /Nursing Care in Ophthalmology**

**Zkratka OFO**

**Celkem 12 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Rozšiřuje medicínské poznatky z oftalmologie v návaznosti na ostatní klinické obory, dále seznamuje se specifiky ošetrovatelské péče. Charakterizuje klinické stavy v oftalmologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, kterými se uvedený obor zabývá. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v oftalmologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci oboru.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti vybraných klinických oborů, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění v oftalmologii
- popíše vyšetřovací i léčebné metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy k vyšetření či léčebnému postupu
- realizuje ošetrovatelský proces
- edukuje pacienta i jeho rodinu v závislosti na základním onemocnění a na věku
- vyrovnává se zátěžovými situacemi a adekvátně je řeší
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu k pacientům a jejich rodinám
- komunikuje s pacientem přiměřeně k základní diagnóze a věku

**3. ročník:**

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Oftalmologická propedeutika – anatomie a fyziologie zrakového ústrojí, vyšetřovací metody – tonometrie, gonioskopie, perimetr, specifické terapeutické postupy v oftalmologii, oftalmologický screening.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění:

- Patologie sítnice.
- Vrozená a získaná onemocnění oka – glaukom, katarakta.
- Zánětlivá onemocnění oka.
- Refrakční vady, astigmatismus a nemoci okoohybných svalů a nervů, ortoptická činnost.
- Traumatické děje v oblasti oka a jejich následky, kompenzace.
- Onemocnění přídatných orgánů.
- Psychosociální a etická problematika onemocnění zraku či jeho ztrátě v oblasti handicapu.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.

- Cíl ošetřovatelské péče.
- Realizace ošetřovatelského procesu, vyhodnocení.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

KOLARČÍK, L., DEDEK, V., PTÁČEK, M. *Příručka pro sestry v oftalmologii*. Praha: Grada, 2016. 160 s. ISBN: 978-80-247-5559-0.

KUCHYNKA, P. *Oční lékařství*. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5079-8.

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3422-4.

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Druhé, přepracované vydání. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-316-6.

SCHNEIDEROVÁ, A. *Ošetřovatelská péče v oční chirurgii*. Praha: Grada, 2018. 168 s. ISBN: 978-80-271-0354-1.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VYKOUKALOVÁ, A. *Ošetřovatelství v klinických oborech*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/116?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

##### **Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. *Ose.zshk.cz*. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v dermatovenerologii /Nursing Care in Dermatovenerology**

**Zkratka ODE**

**Celkem 12 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Rozšiřuje medicínské poznatky z dermatovenerologie v návaznosti na ostatní klinické obory, dále seznamuje se specifiky ošetrovatelské péče. Charakterizuje klinické stavy v dermatovenerologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, kterými se uvedený obor zabývá. Poskytuje přehled specifík ošetrovatelské péče u nemocných v dermatovenerologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci oboru.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti dermatovenerologie, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinickém pracovišti.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění
- popíše vyšetřovací i léčebné metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy k vyšetření či léčebnému postupu
- realizuje ošetrovatelský proces
- edukuje pacienta i jeho rodinu v závislosti na základním onemocnění a na věku
- vyrovnává se zátěžovými situacemi a adekvátně je řeší
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu k pacientům a jejich rodinám
- komunikuje s pacientem přiměřeně k základní diagnóze a věku

**Rámcový rozpis učiva:**

3. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění:

- Klinické projevy onemocnění kůže a sliznic.
- Vrozená onemocnění kůže – ichthyóza.
- Ekzémy, atopický ekzém, akné.
- Lupénka.
- Alopecie, vitiligo.
- Infekční onemocnění kůže, sliznic a přídatných kožních orgánů.
- Nádorová onemocnění kůže.
- Venerologická onemocnění.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.

- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetrovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3422-4.

RESL, V. *Dermatovenerologie: přehled nejdůležitějších znalostí a zkušeností pro bakalářské a magisterské studium nelékařských oborů*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2014. ISBN 978-80-261-0387-5.

SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy IV: Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada, 2014. 236 s. ISBN 978-80-247-4342-4.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VYKOUKALOVÁ, A. *Ošetrovatelství v klinických oborech*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.

Dostupné z: [\\_https://www.vovcr.cz/portal/topic/116?displayType=blocks](https://www.vovcr.cz/portal/topic/116?displayType=blocks). [citováno 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

##### **Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

BEHARKOVÁ, N., SOLDÁNOVÁ, D. *Základy ošetrovatelských postupů a intervencí*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. Multimediální elektronická publikace. ISBN 978-80-210-9281-9.

SAIBERTOVÁ, S. *Kožní trhliny*. Praha: Grada Publishing, 2023. 88 s. ISBN 978-80-271-5197-4.

ŠTORK, J. *Dermatovenerologie*. 2. vyd. Praha: Galén, 2013. ISBN 978-80-7262-898-8.

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče ve stomatologii /Nursing Care in Stomatology**

**Zkratka OST**

**Celkem 14 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Rozšiřuje medicínské poznatky ze stomatologie v návaznosti na ostatní klinické obory, dále seznamuje se specifiky ošetrovatelské péče. Charakterizuje klinické stavy ve stomatologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, kterými se uvedený obor zabývá. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných ve stomatologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci oboru.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti stomatologie se kterými se student setkává během své odborné praxe na těchto pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná anatomii a fyziologii dutiny ústní
- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin onemocnění ve stomatologii
- popíše vyšetřovací i léčebné metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy k vyšetření či léčebnému postupu
- realizuje ošetrovatelský proces
- edukuje pacienta i jeho rodinu v oblasti péče o hygienu dutiny ústní
- zná a respektuje právní a etické a společenské normy ve vztahu k pacientům a jejich rodinám
- komunikuje s pacientem přiměřeně k dané situaci a věku.
- zná charakter a specifika práce sestry v ordinaci zubního lékaře

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

LO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Anatomie a fyziologie dutiny ústní

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u skupin onemocnění dutiny ústní:

- Vrozené poruchy dentice.
- Zánětlivá onemocnění v dutině ústní.
- Parodontologie.
- Úrazy, akutní stavy ve stomatologii.
- Zubní kaz a jeho prevence.
- Dentální hygiena.
- Instrumentování v zubní ordinaci, dentální materiály.
- Specifika práce sestry ve stomatologické ordinaci.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.

- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetřovatelské diagnózy.
- Cíl ošetřovatelské péče.
- Realizace ošetřovatelského procesu, vyhodnocení.
- Praktický nácvik instrumentování ve stomatologické ordinaci.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

MAZÁNEK, J. a kol. *Specifika ošetřovatelské péče ve stomatologii*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2018. 150 s. ISBN 978-80-88064-10-4.

MAZÁNEK, J., NEDVĚDOVÁ, M., STAŇKOVÁ, M. *Stomatologie*. Praha: Galén, 2017. Lékařské repetitorium. ISBN 978-80-7492-315-9.

MAZÁNEK, J. a kol. *Stomatologie pro dentální hygienistky a zubní instrumentářky*. Praha: Grada Publishing, 288 s. 2015. ISBN 978-80-247-4865-8.

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3422-4.

LIMEBACK, H., a kol. *Preventivní stomatologie*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0094-1.

SLEZÁKOVÁ, L., a kol. *Stomatologie I: pro SZŠ a VOŠ*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5826-8.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

VYKOUKALOVÁ, A. *Ošetřovatelství v klinických oborech*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020.

Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/116?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

##### **Doporučená:**

BEHARKOVÁ, N., SOLDÁNOVÁ, D. *Základy ošetřovatelských postupů a intervencí*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. Multimediální elektronická publikace. ISBN 978-80-210-9281-9.

Hess, L., *Sedace dospělých a dětí ve stomatologii*. Praha: Česká stomatologická společnost, 2021. 180 s. ISBN 978-80-86418-92-4.

##### **Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Ošetrovatelská péče v infekčním lékařství/ Nursing Care in Infectious Medicine**

**Zkratka OIL**

**Celkem 18 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 3. ročníku:

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na pacienty všech věkových skupin, kteří jeví klinické či laboratorní známky infekčního onemocnění. Soustřeďuje pozornost na včasnou identifikaci infekčního onemocnění, zásady bariérové ošetrovatelské péče a povinnou izolaci u vybraných onemocnění. Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení potřeb jedinců s infekčním onemocněním tak, aby byli schopni poskytovat kvalitní ošetrovatelskou péči v úzké spolupráci s rodinou pacienta.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti infekčního lékařství, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných infekčních onemocnění
- zná opatření vedoucí ke včasné identifikaci infekčního onemocnění
- popíše vyšetřovací i léčebné metody používané v infekčním lékařství
- zná zásady bariérové ošetrovatelské péče a povinné izolace u vybraných onemocnění
- realizuje ošetrovatelský proces
- edukuje pacienta i jeho rodinu v závislosti na základním onemocnění a na věku
- interpretuje zvláštnosti posouzení potřeb jedinců s infekčním onemocněním
- je schopen poskytovat kvalitní ošetrovatelskou péči v úzké spolupráci s rodinou pacient
- komunikuje s pacientem přiměřeně k základní diagnóze a věku

**Rámcový rozpis učiva:**

3. ročník:

LO 3 hodiny týdně

Medicínský management

- Vyšetřovací a léčebné metody v infekčním lékařství, ochranný hygienicko-epidemiologický režim, karanténa, zásady BOZP při práci, specifika práce na infekčním oddělení.
- Očkování, očkovací kalendář.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u skupin onemocnění:

- Tuberkulóza.
- Infekční onemocnění zažívacího traktu – průjmová onemocnění, parazitární onemocnění.
- Jaterní infekce – hepatitidy, mononukleóza.
- Dětská infekční onemocnění – plané neštovice, spalničky, zarděnky, spála aj.
- Herpetické infekce.
- Infekční onemocnění CNS, Lymfská borelióza, klíšťová encefalitida.
- HIV infekce.
- Svrab.
- Zvláštnosti ošetrovatelské péče v závislosti na typu diagnózy.
- Psychosociální a etická problematika infekčních onemocnění.

**Cvičení:**

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.
- Edukace veřejnosti v prevenci přenosných onemocnění.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Doporučená:**

DRNKOVÁ, B. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena pro zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2019. 132 s. ISBN 978-80-271-0693-6.

HAMPLOVÁ, L. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena*. Praha: Triton, 2022. 274 s. ISBN 978-80-7684-122-2.

HURYCH, Jakub et al. *Lékařská mikrobiologie Repetitorium*. Praha: Triton 2020, 621 s. ISBN 978-80-7553-844-4.

HUSA, P., KRBKOVÁ, L., SNOPOKOVÁ, S. a kol. *Infekční lékařství*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 451 s. ISBN 978-80-210-9438-3.

KRAUSE, M. *Prevence a kontrola infekcí spojených se zdravotní péčí*. Praha, Grada 2024. 400 s. ISBN 978-80-271-3683-4.

REICHARDT, C. a kol. *Hygiena a dezinfekce rukou. 100 otázek a odpovědí*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 9788027102174.

ROZSYPAL, H. *Základy infekčního lékařství*. Praha: Karolinum, 2023. 574 s. ISBN 978-80-246-5443-0.

SAIBERTOVIÁ, S., JUŘENÍKOVÁ, P., SOBEK, L., JAŠŠO, P. *Specifická bariérová péče a preventivní opatření u pacientů s infekčním onemocněním*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 120 s. ISBN 978-80-210-8711-4.

TROJÁNEK, M. *Ošetrovatelská péče o pacienty s infekčním onemocněním*. Praha: Univerzita Karlova, 2018. 135 s. ISBN 978-80-246-4201-7

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

AMLEROVÁ, J. a FAJTRLÍK, K. *Epidemiologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/185?displayType=blocks>. [citováno 2024-11-20].

TESAŘOVÁ, M. *Mikrobiologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/odz/zdrav/089/page00.html>. [citováno 2024-11-20].

**Doporučená:**

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

### Název předmětu:

**Ošetrovatelská péče v geriatрии/ Nursing Care in Geriatrics**

**Zkratka OGE**

**Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

### Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

### Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje studenty s involučními změnami, zdravotním stavem, definuje geriatrické syndromy a onemocněními ve vyšším věku včetně polymorbidity a polypragmázie u seniorů z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory. Předmět se rovněž zabývá specifikami farmakoterapie ve stáří.

### Cíle předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti péče o seniory, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

### **Po absolvování předmětu student/ka:**

- definuje odborné termíny gerontologie, geriatrie
- orientuje se v historii české gerontologie a geriatrie
- dokáže specifikovat životní etapu stáří (fyzické, psychické, sociální změny) a uvede jeho věkovou klasifikaci
- dokáže porovnat náhled na stáří v dějinách a dnes
- zná způsoby a možnosti péče o seniory v ČR
- kreativně navrhuje možnosti zlepšení péče o seniory
- charakterizuje potřeby seniorů, včetně spirituálních
- zná formy posuzování soběstačnosti seniorů, duševního zdraví, psychické výkonnosti
- orientuje se v psychosociální a etické problematice u klienta/pacienta v geriatрии
- respektuje autonomii seniorů, důstojnost při poskytování péče
- zná rozdíly při posuzování demence a deprese ve stáří
- seznámí se s klady a zásadami zooterapie u seniorů
- seznámí se s problematikou násilí páchaného na starých lidech
- zná Chartu práv seniorů, Chartu práv umírajících
- seznámí se s etickými problémy umírání a smrti
- na základě návštěvy zařízení pečující o seniory specifikuje rozdíly v poskytované péči
- zná specifika farmakoterapie ve stáří

### Rámcový rozpis učiva:

#### 3. ročník:

#### ZO 2 hodiny týdně

- Historie gerontologie a geriatrie, česká a světová gerontologie.
- Stárnutí a stáří, období lidského věku, známky stáří, kalendářní a funkční věk, biologické, psychické a sociální stárnutí.
- Image stáří v dějinách a dnes, demografické údaje o stárnutí lidské populace, řešení společenského problému se zvyšujícím se počtem seniorů, mýty o stáří.

- Péče o staré lidi dříve a dnes, způsoby tradiční péče o staré lidi, domovské a chudinské právo, instituce pečující o staré lidi v historii a dnes, struktura sociální péče v ČR, sociální dávky, tísňová signalizace.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Potřeby seniorů, zvláštnosti, priority.
- Posouzení aktuálního stavu seniora.
- Aktuální a potenciální potřeby seniora, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

LO 3 hodiny týdně

- Respektování lidské důstojnosti, autonomie a nezávislost seniorů, Evropská charta pacientů seniorů, Evropská charta pacientů postižených demencí a jejich pečovatелů.
- Aktivizační programy pro seniory, seniorské organizace a spolky.
- Deprese ve stáří, vlivy podporující vznik deprese, druhy depresivních poruch, diagnostika, léčba.
- Zooterapie ve stáří, druhy, canisterapie.
- Specifika nemocí ve stáří, základní geriatrické syndromy, význam pojmu „křehký senior“.
- Polymorbidita, polypragmázie, specifika farmakoterapie ve stáří
- Násilí na starých lidech, týrání, zneužívání, centra, poradny.
- Umírání a smrt, dříve a dnes, etické aspekty, Charta práv umírajících, hospic.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu seniora.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Zkouška ZK:

- písemné a ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

ČELEDOVÁ, L. KALVACH, Z., ČVELA L. *Úvod do gerontologie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3404-3.

HAUKE, M. *Když do života vstoupí demence, aneb praktický průvodce péčí o osoby s demencí nejen v domácím prostředí*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2017. ISBN 978-80-906320-7-3.

KABELKA, L. *Geriatrická paliativní péče a komunikace o nemoci*. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Mladá fronta, 2018. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-5049-4.

KÖNIG, J., ZEMLIN, C. *100 chyb při péči o lidi s demencí*. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1184-6.  
KUCKIR, M., a kol. *Vybrané oblasti a nástroje funkčního geriatrického hodnocení*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0054-5.

MARKOVÁ, A. *Hospic do kapsy: příručka pro domácí paliativní týmy*. 2. aktualizované vydání. Praha: Cesta domů, 2015. ISBN 978-80-905809-4-7.

MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H. *Vybrané klinické stavy u seniorů: úskalí diagnostiky a terapie*. Praha: Mladá fronta, 2015. ISBN 978-80-204-3394-7.

SLÁMOVÁ, R., a kol. *Praktický průvodce koncem života: rozcestník pro nemocné a pečující*. Brno: Edika, 2018. ISBN 978-80-266-1279-7.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ROHANOVÁ, E., MACHOVÁ, B. *Ošetrovatelská péče v geriatrici*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/112?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

GURKOVÁ, Elena. *Nemocný a chronické onemocnění: edukace, motivace a opora pacienta*. Praha: Grada Publishing, 2017. Sestra. ISBN 978-80-271-0461-1.

KALVACH Zdeněk a kol. *Křehký pacient a primární péče*. Praha: Grada Publishing, , 2011. ISBN 978-80-247-4026-3.

KABELKA, L., CHVÍLOVÁ-WEBEROVÁ, M. *Syndrom křehkosti: indikace péče, podpora života v nemoci, komunikační dovednosti*. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3178-5.

MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H. KISS, I. *Geriatrická onkologie*. Praha: Mladá fronta, 2015. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-3738-9.

POKORNÁ, A. *Ošetrovatelství v geriatrici. Hodnotící nástroje*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4316-5.

POKORNÁ, A. *Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0720-9.

ZVĚŘOVÁ, M. *Alzheimerova demence*. Praha: Grada Publishing, 2017. Psyché. ISBN 978-80-271-0561-8.

ZRUBÁKOVÁ, K., KRAJČÍK. M. *Farmakoterapie v geriatrici*. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra. ISBN 978-80-247-5229-7.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Intenzivní ošetrovatelská péče / Intensive Nursing Care****Zkratka IOP****Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka ve 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 3 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Vychází z předmětů klinického ošetrovatelství. Předmět studenty seznamuje se základy intenzivní péče, zvláštnostmi ošetrovatelského procesu u akutních stavů a neodkladných stavů. V rámci předmětu se studenti seznámí s organizačním zajištěním intenzivní péče, etickými problémy, zásadami intenzivního ošetrování na JIP a ARO zejména v souvislosti s ošetrovatelskou péčí o pacienty se selháváním základních životních funkcí (dýchání, krevní oběh, vědomí, vnitřní prostředí, polytraumat apod.).

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti intenzivní medicíny, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- má potřebné vědomosti a dovednosti k realizaci ošetrovatelských činností
- rozlišuje specifika ošetrovatelské péče a aplikuje specifické ošetrovatelské postupy u nemocných a zraněných dětí na pracovištích ARO a JIP
- umí komunikovat s kriticky nemocnými dětmi, rodinnými příslušníky
- zná rizika vyplývající z výkonu profese
- je aktivním členem při týmové práci v zátěžových situacích

**Rámcový rozpis učiva:**3. ročník:ZO 2 hodiny týdně

Medicínský management

- Charakteristika oboru.
- Charakteristika naléhavých, neodkladných a kritických stavů.
- Etické aspekty v nemocniční neodkladné péči (včetně dárcovství orgánů, DNR), komunikace a přístupy k nemocnému a rodině.
- Právní aspekty péče o pacienta ohroženého selháním životně důležitých funkcí.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u skupin onemocnění:

- Akutní respirační stavy.
- Selhání srdce a krevního oběhu.

Cvičení:

Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy
- Cíl ošetrovatelské péče
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení

LO 3 hodiny týdně

Medicínský management

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u skupin onemocnění:

- Šok, sepse, multiorgánové selhání.
- Akutní gastroenterologický stav.
- Akutním renální selhání.
- Akutní krvácivý stav.
- Termické úrazy.
- Intoxikace
- Křečové stavy.
- Akutním diabetologický a endokrinologický stav.
- Porucha acidobazické rovnováhy
- Poruchy výživy, hydratace, metabolismu a vylučování nemocného v akutním stadiu onemocnění.

#### Cvičení:

##### Ošetrovatelský management

- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

##### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

- BARASH, P. G. a kol. *Klinická anesteziologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 804 s. ISBN 978-80-247-4053-9.
- BARTŮŇEK, P. a kol. *Vybrané kapitoly z intenzivní péče*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 712 s. ISBN 978-80-247-4343-1.
- DRÁBKOVÁ, J. a kol. *Urgentní medicína*. 1. vyd. Praha: Galén, 2017. 123 s. ISBN 978-80-7492-322-7.
- DRÁBKOVÁ, J. a S. HÁJKOVÁ. *Následná intenzivní péče*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2018. 605 s. ISBN 978-80-204-4470-7.
- DOSTÁL, P. a kol. *Základy umělé plicní ventilace*. 4. rozš. vyd. Praha: Maxdorf, 2018. 437 s. ISBN 978-80-7345-562-0.
- FENDRYCHOVÁ, J., KLIMOVIČ, M. a kol. *Péče o kriticky nemocné dítě*. 2. přeprac. a rozšířené vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 420 s. ISBN 80-7013-592-1.
- KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 2.doplněné vydání. Praha: Grada, 2020. 404 s. ISBN 978-80-271-0130-6.
- KNECHTOVÁ, Z., SUKOVÁ, O. *Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči*. 1. vyd. Brno: Masarykova

univerzita, 2017. 77 s. ISBN 978-80-210-8789-7.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

TREJTNAROVÁ, G. *Kompletní monitoring nemocného na JIP I.* Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/120?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

TREJTNAROVÁ, G. *Kompletní monitoring nemocného na JIP II.* Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/490?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

KOUTNÁ, M. a kol. *Manuál hojení ran v intenzivní péči.* 1. vyd. Praha: Galén, 2015. 200 s. ISBN 978-80-7492-190-2.

ŠÍN, R. a kol. *Medicína katastrof.* 1. vyd. Praha: Galén, 2017. 351 s. ISBN 978-80-7492-295-4.

TOMOVÁ, KŘIVKOVÁ, J. *Komunikace s pacientem v intenzivní péči.* 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 134 s. ISBN 978-80-271-0064-4.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TŘENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

### Název předmětu:

**Paliativní péče / Paliative Care**

**Zkratka PPE**

**Celkem 16 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

### Výuka ve 3. ročníku:

ZO 1 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

(pozn. 1 hodina Paliativní péče bude odučena v rámci exkurze)

### Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovanou multidisciplinární péčí poskytovanou pacientovi, který trpí nevléčitelnou chorobou v pokročilém nebo konečném stádiu. Klade důraz na specifika ošetřovatelské péče soustředěné na důstojnost v péči o nevléčitelně nemocné i umírající a jejich kvalitu života. Zaměřuje se na všestrannou účinnou oporu příbuzným a přátelům umírajících.

### Cíle předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti paliativní péče, se kterými se student setkává během své odborné praxe na pracovištích onkologie, paliativní péče, v hospicové péči a dalších specializovaných zařízeních pro nevléčitelně nemocné a umírající.

### **Po absolvování předmětu student/ka:**

- vysvětlí pojem paliativní péče, uvede místa jejího poskytování
- zná historii paliativní péče a rozvoje hospicového hnutí
- objasní sociokulturní vlivy na péči o umírající
- je schopen uvést nejčastější obtíže v paliativní péči, formulovat ošetřovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetřovatelské péče a naplánovat ošetřovatelské strategie a intervence nutné k jejich dosažení
- zná zásady komunikace v paliativní péči ve vztahu k pacientům/klientům i ve vztahu k ostatním členům multidisciplinárního týmu
- objasní kompetence sester v paliativní péči
- popíše, jakým způsobem se realizuje péče o pozůstalé
- orientuje se v problematice dětské a perinatální paliativní péče

### Rámcový rozpis učiva:

#### 3. ročník:

#### ZO 1 hodina týdně

#### Medicínský management

- Paliativní péče – definice, cíle, rozdělení, místa poskytování paliativní péče.
- Historie paliativní péče, hospicové hnutí.
- Profesionálové v paliativní péči, multidisciplinární tým.
- Pacient a rodina v paliativní péči.
- Sociální, psychologické a duchovní aspekty paliativní péče.
- Etika v paliativní péči, dříve vyslovená přání.
- Nejčastější obtíže v paliativní péči u dospělých a dětí.
- Péče o pozůstalé.
- Dětská paliativní péče.
- Specifika perinatální paliativní péče.

#### LO 1,5 hodiny týdně

**Cvičení:**

**Ošetrovatelský management**

- Kompetence sester v paliativní péči.
- Pacient a rodina v paliativní péči, role sestry v péči o ně.
- Péče o pozůstalé.
- Nejčastější obtíže v paliativní péči – ošetrovatelský proces u dětí a dospělých.
- Ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s nevléčitelným onemocněním.
- Posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze.
- Aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy.
- Cíl ošetrovatelské péče.
- Realizace ošetrovatelského procesu v paliativní péči u dětí a dospělých.
- Základy komunikace v paliativní péči u dětí a dospělých.
- Seminář perinatální paliativní péče s nácvikem praktických komunikačních dovedností.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

**Zápočet Z:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

**Klasifikovaný zápočet KZ:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

AMERY, J. *Opravdu praktický průvodce dětskou paliativní péčí pro doktory a zdravotní sestry kdekoli na světě*. Praha: Cesta domů, 2017. ISBN 978-80-88126-34-8.

BUŽGOVÁ, R., SIKOROVÁ, L. *Dětská paliativní péče. Sestra (Grada)*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 9788027105847.

BUŽGOVÁ, R. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5402-4.

CVEK, J., HALÁMKA, M. *Onkologie pro neonkology: pro pregraduální studium a praktické lékaře*. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-3090-0.

KABELKA, L. *Geriatrická paliativní péče. Edice postgraduální medicíny*. Praha: Mladá fronta, 2017. ISBN 978-80-204-4225-3.

KABELKA, L. *Nemocné rozhovory: komunikace a narativní terapie s nevléčitelně nemocnými pacienty a jejich blízkými*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1688-1.

KABELKA, L., CHVÍLOVÁ-WEBEROVÁ, M. *Syndrom křehkosti: indikace péče, podpora života v nemoci, komunikační dovednosti*. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3178-5.

RATISLAVOVÁ, K. *Perinatální paliativní péče: péče o ženu a její rodinu, rituály rozloučení, proces truchlení a vyrovnávání se se ztrátou*. Praha: Grada Publishing, 2016. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-0121-4.

SOCHOR, M., ZÁVADOVÁ, I., SLÁMA, O. *Paliativní péče v onkologii. Edice postgraduální medicíny*. Praha: Mladá fronta, 2019. ISBN 978-80-204-4223-9.

VOLANDES, A., E. *Umění rozhovoru o konci života*. 2. vydání. Praha: Cesta domů, 2019. ISBN 978-80-88126-60-7.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Paliativní péče*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/484?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

ABERGER, K., WANG, D. a kol. *Paliativní medicína pro nemocniční lékaře: kazuistiky z každodenní praxe*. Praha: Cesta domů, 2023. ISBN 978-80-88455-00-4.

BÜCHLER, T. *Obecná onkologie. Jessenius*. Praha: Maxdorf, 2019. ISBN 978-80-7345-617-7.

BÜCHLER, T.: *Speciální onkologie*. 2. vydání. Maxdorf, 2017. ISBN 9788073455392.

**Otevřené digitální zdroje:**

ČESKO. MULTIMEDIÁLNÍ TRENAŽÉR PLÁNOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE. Ose.zshk.cz. [Online]. Hradec Králové, 2012. Dostupné z: <http://ose.zshk.cz/info/uvod.aspx> [cit. 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy filozofie/ Fundamentals of Philosophy**

**Zkratka ZFI**

**Celkem 18 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetrovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a jejího vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí z oblasti filozofie.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe filozofii jako vědní obor, podporující poznání lidského bytí
- charakterizuje filozofické přístupy výchovní a západní kultury
- umí používat filozofické poznatky ve vědě ošetrovatelství a multikulturním ošetrovatelství
- používá výstupy antropologie v ošetrovatelství anglosaských a frankofonních zemí
- analyzuje a řeší problémy související s chápáním podstaty bytí, pracuje s poznatky, výsledky výzkumu, odbornou literaturou
- dokáže objasnit různé pohledy na smysl lidské existence

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1,5 hodiny týdně

- Význam filozofie pro pracovníky nelékařských profesí a pro medicínu.
- Filozofie hodnot u filozofů indických, čínských a antických, využití těchto hodnot při formování osobnosti zdravotnického pracovníka se zvláštním zřetelem k Hippokratovi.
- Etický přínos křesťanství a renesance. Vztah středověké medicíny a renesanční filozofie k člověku a k vědám, především k medicíně.
- Řešení otázky lidského poznání a vědeckých metod filozofů 17–19. století a jejich využití při vědeckém poznávání včetně medicíny. Osvícenské názory francouzských filozofů a anglických filozofů.
- Rozvoj přírodních věd a medicíny v 19. století. Filozofické názory ruských filozofů a lékařů.
- Chápání života, vědomí a pravdy ve filozofických směrech 20. století a se zřetelem na freudismus.
- Možnost využití freudismu v psychiatrii a neuropatologii, případně v dalších lékařských oborech, využití objevů I. P. Pavlova v medicíně.
- Možnost využití nejnovější filozofie ve zdravotnictví, filozofické názory amerického lékaře Y. Morena, zakladatele sociometrie a francouzského filozofa, lékaře a humanisty A. Schweitzera s aspektem na jeho základní dílo Filozofie civilizace.
- Aplikace Masarykových humanitních ideálů na umravňování současné tržní společnosti.
- Filozofie ošetrovatelské profese v 21. století s orientací na globalismus a multikulturnost světa a vývoje ve střední Evropě.

**Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo++ ústní prověření znalostí
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

ČÁP, J. *Filozofie v ošetrovatelstve*. Osveta, 2018. 70 s. ISBN 978-80-8063-458-2.

FIEDLER, J. *Hegel a dějiny filozofie*. Praha: Filosofia, 2022. 350 s. ISBN 978-80-7007-425-3.

HAVLÍČEK, L. *Filozofické základy etikoterapie*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 142 s. ISBN 978-80-210-8521-7.

NEŠPOR, Z. *Filozofie a naše současnost*. Praha: Oikúmené, 2018. 272 s. ISBN 978-80-7298-498-0.

PORTER, R. *Dějiny medicíny: od starověku po současnost*. Prostor, 2015. 809 s. ISBN 978-80-7260-324-4.

SCHÖN, J. *Filozofie (nejen) pro gymnázia*. Tribun EU, 2017. 173 s. ISBN 978-80-263-1165-2.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ROUČOVÁ, M. *Filozofie v ošetrovatelství*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/497?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

KOHÁK, E. *Tajemství a smysl filozofie*. Praha: Filosofia, 2015. 256 s. ISBN 978-80-7007-240-2.

RUFFING, R. *Filozofický depozitář*. 50 nejdůležitějších filozofických myšlenek. Knižní klub, 2012. 231 s. ISBN 978-80-242-3527-1.

OLŠOVSKÝ, J. *Slovník filozofických pojmů současnosti*. Grada, 2011. 333 s. ISBN 978-80-247-3613-6.

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy sociologie/ Fundamentals of Sociology**

**Zkratka ZSO**

**Celkem 19 hodin, forma výuky – přednášky**

Výuka v 1. ročníku:

LO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k ošetřovatelství. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině. Součástí předmětu je problematika sociálních menšin, tj. celého spektra sexuálních a genderových identit (problematika LGBT a témat týkajících se trans a intersex. pacientů), jejich specifity s respektem k jejich sexuální orientaci nebo genderové identitě včetně problematika AIDS a HIV. Dále se zaměřuje na sociální aspekty zdravotnické činnosti v práci s bezdomovci a skupinou osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením. Studenti se seznámí s problematikou prevence výskytu rizikových faktorů, protože prostředí sociálního vyloučení reálně souvisí s vyšší mírou rizikového chování spojeného s konzumací zdraví škodlivých látek, tj. tabáku, alkoholu, drog či nevhodné stravy způsobující obezitu. Dále se seznámí s problematikou násilí včetně jeho specifík (včetně obětí domácího násilí, sexuálního násilí nebo genderově podmíněného násilí u dětí, dospělých osob i seniorů) a seznámí se s nácikem adekvátních reakcí a postupů. Předmět se dotkne oblasti sociálně-právní ochrany a dalších systémů péče o ohrožené děti a rodiny, přímé i nepřímé diskriminace znevýhodněných dětí a komunikace s nimi, zmíněna je oblast šikany, špatného zacházení a mučení.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor vědomostí a znalostí z oblasti vědy o společnosti.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- je schopen vymezit a správně formulovat sociologickou terminologii
- dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky
- rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané společenské jevy a procesy
- je schopen definovat sociální souvislosti nemocí a sociálně patologickou specifikou pacientů
- zná role lékaře a pacienta z pohledu sociologických teorií
- uvědomuje si problematiku sociálních menšin, sexuálních a genderových identit
- zná aspekty zdravotnické činnosti v práci s bezdomovci a skupinou osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením
- umí zdůvodnit zásady péče spojené s prevencí výskytu rizikových faktorů prostředí sociálního vyloučení reálně související s vyšší mírou rizikového chování spojeného s konzumací zdraví škodlivých látek, tj. tabáku, alkoholu, drog či nevhodné stravy způsobující obezitu
- orientuje se v příslušné legislativě v oblasti sociálně-právní ochrany a dalších systémů péče o ohrožené děti a rodiny, přímé i nepřímé diskriminace znevýhodněných dětí

- uvědomuje si důležitost komunikačních dovedností se sociálně znevýhodněnými jedinci a dětmi, které zažily šikanu, špatného zacházení či mučení.

### **Rámcový rozpis učiva:**

#### 1. ročník:

##### LO 1 hodina týdně

- Předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplín.
- Sociologické teorie a významní představitelé, stručný vývoj sociálního myšlení.
- Sociální útvary, procesy a sociální struktura.
- Aplikovaná sociologie – sociologie nemoci a zdravotní péče, sociální změna a sociální mobilita.
- Sociální patologie – deviace.
- Náboženství a globalizace.
- Sociologie rodiny.
- Problematika zdraví a nemoci ze sociologického hlediska.
- Socializace pacienta (role pacienta, postavení pacienta ve funkčním systému nemocnice).

#### 2. ročník:

##### ZO 1 hodina týdně

- Gender z pohledu pojetí světa.
- Migrace – sociální, politická, ekonomická.
- Bezdomovectví, sociální vyloučení nebo ohrožení sociálním vyloučením
- Výskyt rizikových faktorů sociálního vyloučení, rizikového chování spojeného s konzumací zdraví škodlivých látek, tj. tabáku, alkoholu, drog či nevhodné stravy, možnosti prevence
- Legislativa v oblasti sociálně-právní ochrany a dalších systémů péče o ohrožené děti a rodiny, přímé i nepřímé diskriminace znevýhodněných dětí
- Aspekty komunikačních dovedností se sociálně znevýhodněnými jedinci

### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

#### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

#### Klasifikovaný zápočet

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### **Seznam studijní literatury:**

#### **Základní:**

HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy. 2.*, přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2015, 399 s. Pedagogika. ISBN 978-80-247-4674-6.

HRADECKÝ, I. *Bezdomovectví a sociální vyloučení v České republice*. Praha: Portál, 2016. 220 stran. ISBN 978-80-262-0970-5.

JAKUBEK, D. *Bezdomovci a sociální patologie*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2017. 180 stran. ISBN 978-80-7464-921-3.

JARKOVSKÁ, L. *Genderové role ve vzdělávání a sociálních institucích*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2020. 210 stran. ISBN: 9788024459230.

KŘÍŽOVÁ, E. *SOS - sociologie pro pomáhající profese*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017, 173 s. Učební texty Univerzity Karlovy. ISBN 978-80-246-3650-4.

KŘÍŽOVÁ, E. *Zdraví - kultura - společnost*. Praha: Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum, 2018, 139 s. ISBN 978-80-246-3937-6.

NEŠPOROVÁ, O., HAVELKA, T. *Diskriminace na základě pohlaví a sexuální orientace ve zdravotnictví*. Brno: Masarykova univerzita, 2021. 245 s. ISBN: 9788021083247.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie osobnosti: Aplikace genderových teorií*. Praha: Karolinum, 2019. 384 stran. ISBN: 9788024639280.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KNAPOVÁ, J. *Sociologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/topic/129?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

NEŠPOR, Z. R. *Dějiny české sociologie*. Praha: Academia, 2014. 668 s. ISBN 978-80-200-2355-1.

NOVOTNÁ, E. *Sociologie sociálních skupin*. Praha: Grada Publishing, „, 2010. ISBN 978-80-247-2957-2.

PETRUSEK, Miloslav. *Dějiny sociologie*. Praha: Grada, 2011, 236 s. Sociologie. ISBN 978-80-247-3234-3.

PETRUSEK, M., BALON, J. *Společnost naší doby: populární sociologie (ne)populárních problémů*. Praha: Academia, 2011. Průhledy. ISBN 978-80-200-1965-3.

KRAUS, B. *Společnost, rodina a sociální deviace*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 158 s. ISBN 978-80-7435-411-3.

ŠTĚCHOVÁ, M. *Kriminologické aspekty bezdomovectví a patologických jevů*. Praha: Institut pro

kriminologii a sociální prevenci, 2018. 250 stran. ISBN 978-80-7612-033-6. URBAN, L. *Sociologie trochu jinak*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2011, 271 s. Sociologie. ISBN 978-80-247-3562-7.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Obecná psychologie/ General Psychology**

**Zkratka OPS**

**Celkem 24 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Jeho cílem je orientovat studenty v psychologické terminologii v normě i patopsychologii, psychologii osobnosti a rozšířit dovednosti adekvátní deskripce psychických jevů. Základní funkce daného předmětu je orientující, rozšiřující a vytvářející hlavní základ pro pochopení dalších psychologických předmětů.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti psychologie.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- chápe význam psychologie pro sebe sama a pro zdravotnické pracovníky
- umí vysvětlit, jak se dělí psychologické disciplíny
- má přehled o jednotlivých psychologických metodách a umí je využívat v praxi
- dokáže vysvětlit biologickou a sociální podmíněnost psychiky
- dokáže definovat psychické procesy a určit jejich charakteristiky
- dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti
- umí poskytnout informace týkající se rozvoje schopností osobnosti
- dokáže rozlišit jednotlivé druhy temperamentu, využít jejich kladů

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 2 hodiny týdně

- Psychologie jako věda – předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi.
- Determinace lidské psychiky, vědomí a nevědomí, spánek a snění, kognitivní procesy, motivační a emocionální procesy, regulační vlastnosti, výkonová a dynamická složka osobnosti, metody psychologie.
- Psychické procesy, stavy a vlastnosti osobnosti – jejich třídění.
- Psychologie osobnosti a její vývoj v procesu socializace.
- Struktura a vlastnosti osobnosti – motivační, temperamentové a citové vlastnosti, charakterové-volní vlastnosti, vlastnosti učení.
- Faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti.
- Sebepojetí, sebehodnocení a autoregulace osobnosti.
- Sociální percepce, vztahy a interakce, sociální postoje, konflikty, konformita.
- Sociální skupina, typy, znaky, role a vztahy, skupinová dynamika, vůdcovství – role, vliv skupiny na vývoj a jednání osobnosti.
- Rodina jako sociální skupina, vrstevnické skupiny, pracovní skupiny – úkolové situace ve skupinách, skupinový výkon.
- Socializace jedince, proces, formy s ohledem na vývojová období člověka, sociální učení a zrání, sociální normy, kulturní vzorce a sociální normy, etapy socializace v návaznosti na teorii zrání.

- Poruchy socializace – neúspěšná socializace, agresivita dětí a dospělých, diskriminace, šikana, bossing, mobbing, týrání a zneužívání; domácí násilí, závislosti.
- Náročné životní situace, reakce na náročné životní situace, copingové strategie, stres, deprivace, frustrace, krize.

#### Cvičení:

- Testy osobnosti.
- Analýza emocí a chování člověka v různých situacích – vybrané kazuistiky.
- Nácvik empatie, aktivního naslouchání – simulace rozhovorů (např. zdravotník-pacient).
- Uplatňování vhodných verbálních i neverbálních komunikačních technik na základě poznání osobnostních charakteristik (např. ve vztahu náročné životní situaci).

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

HELUS, Z. *Úvod do psychologie*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 312 s. 978-80-247-4675-3.

JEDLIČKA, Richard. *Poruchy socializace u dětí a dospívajících: prevence životních selhání a krizová intervence*. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5447-5.

KELNAROVÁ, J., MATĚJKOVÁ, E., *Psychologie pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3600-6.

KOZÁKOVÁ, R. *Základy obecné a vývojové psychologie pro studenty nelékařských zdravotnických oborů* Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-3702-7.

KŘÍŽOVÁ, Z., & MAREŠ, J. *Obecná psychologie pro nelékařské zdravotnické obory* Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-3369-1.

NOHAVOVÁ, A. *Didaktika psychologie: od cíle výuky k jeho realizaci*. České Budějovice: Pedagogická fakulta JU v Českých Budějovicích, 2018. ISBN 978-80-7394-711-8.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

PLECEROVÁ, V. *Obecná psychologie a psychologie osobnosti*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/123?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

HYŠKOVÁ, P. *Sociální psychologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/126?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

ATKINSON, R. L. *Psychologie*. 2., aktualiz. vyd., V Portálu 1. Překlad Erik Herman, Miroslav Petržela, BAŠTECKÁ, B. *Psychosociální krizová spolupráce*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4195-6.

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0534-0.

JANOŠOVÁ, P. KOLLEROVÁ L. *Psychologie školní šikany*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-2992-3.

NAKONEČNÝ, M. *Obecná psychologie*. Praha: Triton, 2015. ISBN 978-80-738-7929-7.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Vývojová psychologie/ Developmental Psychology**

**Zkratka VYP**

**Celkem 24 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Podává informace o ontogenezi vývoje psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z vývojové psychologie

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- vymezí pojem ontogeneze
- dokáže porovnat periodizace vývoje Freuda, Eriksona, Piageta a dalších
- definuje zákonitosti a principy vývoje, výzkumné, diagnostické i psychoterapeutické metody vývojové psychologie
- orientuje se v jednotlivých ontogenetických obdobích (prenatální období, novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní a školní věk, pubescence, adolescence, stárnutí a stáří)

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

LO 2 hodiny týdně

- Vymezení pojmu ontogenetická psychologie, její vztah k ostatním psychologickým disciplínám.
- Periodizace vývoje, srovnání Freuda, Piageta, Eriksona.
- Zákonitosti a principy vývoje, výzkumné, diagnostické i psychoterapeutické metody vývojové psychologie.
- Přehled ontogenetického vývoje – prenatální období, postup zrání plodu, nedonošenost a její důsledky, porod – různé přístupy k vedení porodu, působení prenatálních a perinatálních faktorů.
- Novorozenecké období – popis základních reflexů, vývoj analyzátorů, rané formy učení, prosociální reakce, interakce matka - dítě, potřeby novorozence, psychomotorický vývoj, vliv rodiny.
- Kojenecké období, Gesellovy vývojové zákonitosti, psychomotorický vývoj, řečové a sociální reakce, teorie mateřské deprivace, citové a sociální potřeby, typy interakce rodič – dítě.
- Období batolete, vývoj řeči, jemná a hrubá motorika, intelektové schopnosti, postup socializace, různá pojetí procesu socializace, personalizace, individualizace.
- Předškolní věk, kognitivní vývoj od symbolického k názornému myšlení, interiorizace sociálních norem, role, význam hry, vývoj morálního citění, problematika školní zralosti.
- Školní věk, specifika, faktory vlivu na školní prospěch, autorita učitele, adaptace na školní prostředí, kooperace vs. soutěživost.
- Pubescence (prepuberta a puberta), časové vymezení, biologické, psychické a sociální změny, kognitivní vývoj, osobnostní zvraty, rané sexuální zkušenosti, profesionální orientace, životní orientace, sebepojetí, vliv vrstevnické skupiny.
- Adolescence, časové vymezení, biologické, psychické a sociální změny, kognitivní vývoj.
- Raná, střední a pozdní dospělost, specifika, sociální role, pracovní a reprodukční podmínky, životní

styl, rodina a její vývoj, tvůrčí činnost.

- Stárnutí a stáří, involuční změny a jejich bio-psycho-sociální pojetí.

#### Cvičení:

Simulace a modelové situace:

- Rozpoznávání vývojových fází podle teoretických modelů, analýza konkrétního věkového období a jeho vývojové charakteristiky.
- Simulace komunikace s různými věkovými skupinami.
- Diskuse na základě případových studií, jak vývojové faktory ovlivňují zdraví člověka v různých fázích života (např. v dětském věku, během dospívání, v dospělosti, stáří).
- Analýza různého rodinného prostředí, vlivu různých faktorů rodiny a výchovy na vývoj dítěte (např. přítomnost nebo absence rodiče, vliv traumatických zážitků).
- Simulace situací, které jsou běžné v dospívání (např. konflikty s rodiči, hledání identity, vliv vrstevníků).
- Analýza vlivu stárnutí a s ním spojené vývojové změny na pacientovu schopnost přijímat léčbu a rozhodovat o péči.
- Diskuse o specifikách spojených s psychologickými změnami u starších pacientů (např. demence, kognitivní úpadek, ztráta autonomie).

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

BLATNÝ, M. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3462-3.

GEORGI, H., a kol. *Psychologie stárnutí a stáří*. Praha: Grada Publishing, 2024. 424 s. ISBN 978-80-271-5065-6.

HELUS, Z. *Úvod do psychologie*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 312 s. ISBN 978-80-247-4675-3.

KOZÁKOVÁ, R. *Základy obecné a vývojové psychologie pro studenty nelékařských zdravotnických oborů*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-3702-7.

THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2015. 576 s. ISBN 978-80-262-0714-6

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

PLECEROVÁ, V., SNAŇUROVÁ, J. *Vývojová psychologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/124?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

JANOŠOVÁ, P., KOLLEROVÁ L., *Psychologie školní šikany*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-2992-3.

BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, L. *Školní zralost. Co by mělo umět dítě před vstupem do školy*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2569-4.

PTÁČEK, R., KUŽELOVÁ, H. *Vývojová psychologie pro sociální práci*. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. 2013. ISBN – 978-80-7421-060-0.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Zdravotnická psychologie/ Health Psychology**

**Zkratka ZPS**

**Celkem 32 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 1,5 hodin týdně / ukončení Zápočet /

LO 1,5 hodin týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek a navazuje na poznatky z obecné a vývojové psychologie. Podrobně se zaměřuje na poznatky, které se vztahují k psychologii zdraví, klinické psychologii, k aplikaci psychologických poznatků ve zdravotnictví a psychologické péči o nemocného. Stresový management postihuje zvládání psychické zátěže a stresu u pomáhajících profesí, problematiku psychosociální pomoci, posttraumatickou stresovou reakci a psychologickou první pomoc při katastrofách a neštěstích.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti zdravotnické psychologie

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- zná faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného dítěte a dospělého, dokáže identifikovat změny v jeho chování
- chápe a umí objasnit podstatu psychosomatických onemocnění
- řeší vhodným způsobem různé profesní situace s využitím poznatků a dílčích dovedností z osobnostní, vývojové a zdravotnické psychologie
- je schopen ovlivňovat svoje chování a prožívání, zná metody vyrovnávání se se zátěžovými situacemi
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům/pacientům na jednotlivých odděleních, umí je vhodně aplikovat
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům/pacientům z různých kultur
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

ZO 1 hodiny týdně

- Úvod do předmětu – vymezení klinické psychologie mezi psychologickými vědami, obsah klinické psychologie a její spolupráce s ostatními lékařskými obory.
- Nemoc jako náročná životní situace – definice nemoci a zdraví.
- Psychologická problematika nemocného a nemoci. Osobnostní vlastnosti nemocného. Změny osobnosti vyvolané onemocněním.
- Obraz nemoci a změny psychiky pod vlivem onemocnění, další vlivy nemoci na oblast emoční, motivační, gnostickou a možnosti vlivu nemoci. Autoplastický obraz nemoci a jeho podmíněnost. Postoj k nemoci. Prožívání nemoci v čase.
- Pojem psychosomatické medicíny – psychosomatické obtíže a somatopsychické obtíže.
- Psychologické zvláštnosti u vybraných onemocnění a klinických stavů v různých medicínských oborech.

- Nemocný ve zdravotnickém prostředí – osobnost, projevy chování, adaptace na prostředí, adaptace na nemoc. Psychologická problematika hospitalizace. Neurotizace, deprivace, deprivací syndrom.

### 2. ročník:

#### LO 1 hodina týdně

##### Cvičení:

- Psychologické aspekty zdraví a nemocí – kognitivní a emocionální přístupy – porovnání různých psychologických teorií které vysvětlují, jak kognitivní a emocionální faktory ovlivňují vnímání zdraví a nemocí (např. kognitivně-behaviorální teorie, teorie zdraví a stresu) na základě analýzy kazuistik.
- Vliv stresu na zdraví, stresový management.
- Zvládání psychické zátěže a stresu u pomáhajících profesí.
- Rozpoznávání psychických problémů u pacientů, simulace rozhovoru s pacientem – zvládání stresu a úzkosti v době nemoci.
- Práce s pacientem v bolesti – psychologické techniky úlevy od bolesti.
- Zvládání konfliktů ve zdravotnickém týmu.
- Analýza případové studie pacienta, který má problémy s dodržováním léčby (např. pacient s chronickým onemocněním, který zanedbává předepisovanou terapii).
- Identifikace psychosociálních faktorů, které mohou ovlivnit postoj k léčbě, a navrhnout psychologické intervence pro zlepšení postoje a motivaci k léčbě.

### 3. ročník:

#### ZO 1,5 hodiny týdně

- Zdravotník a nemocný. Osobnost sestry, vztah mezi sestrou a nemocným, vztah mezi sestrou a rodinnými příslušníky.
- Iatropatogenie, sorrorigenie, placebo efekt. Interpersonální vztahy ve zdravotnictví. Profesionální chování. Profesionální deformace.
- Konflikty, řešení konfliktů. Psychohygienu ve zdravotnictví.
- Problematika psychosociální pomoci.
- Psychologická první pomoc při katastrofách a nemocích.
- Psychologická péče o nemocného, uspokojování potřeb, příprava nemocného na diagnostický a léčebný proces v různých věkových skupinách.
- Psychologická problematika resuscitace dětí.
- Problematika smrti a umírání, základy thanatologie. Bolest. Psychologická problematika onkologicky nemocných dětí.
- Psychologická problematika dětské a perinatální paliativní péče.
- Psychoterapie a její význam.

### 3. ročník:

#### LO 1,5 hodiny týdně

##### Cvičení:

- Komunikace s pacienty v kritických a terminálních fázích života – simulace rozhovoru s pacientem
- Role psychologa v multidisciplinárním týmu, identifikace oblastí pomoci.
- Empatické naslouchání a jeho význam ve zdravotní péči, zaměřené na rozvoj dovednosti empatického naslouchání, hraní rolí pacient-zdravotník, zdravotník-zdravotník.
- Seminář Psychologická problematika dětské a perinatální paliativní péče.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### **Zápočet Z:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia

**Klasifikovaný zápočet KZ:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností v rámci cvičení

**Zkouška ZK:**

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností v rámci cvičení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

AYERS, S., VISSER, R. *Psychologie v medicíně*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5230-3.

BAŠTECKÁ, B. *Klinická psychologie*. Praha: Portál. 2015. 640 s. ISBN 978-80-262-0617-0.

GEORGI, H., a kol. *Psychologie stárnutí a stáří*. Praha: Grada Publishing, 2024. 424 s. ISBN 978-80-271-5065-6.

KEBZA, V. a kol. *Psycholog ve zdravotnictví*. Praha: Karolinum, 2016. 119 s. ISBN 978-80-246-3657-3.

OREL, M. *Psychopatologie*. Praha: Grada Publishing, 2020. 432 str. ISBN 978-80-271-2529-6.

ZACHAROVÁ, E. *Zdravotnická psychologie*. Teorie a praktická cvičení - 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0155-9.

ŠTUDENTOVÁ, K. *Burnout neboli syndrom vyhoření*. Praha: Maxdorf 2016. 15 s. ISBN 978-80-7345-520-0.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KOPECKÁ I. *Zdravotnická psychologie*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/127?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

BUŽGOVÁ, R., SIKOROVÁ, L. *Dětská paliativní péče*. Sestra (Grada). Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0584-7.

MILFAIT, R., STEINLAUF, B. *Etika a právo v péči o rodiny po ztrátě dítěte: perinatální ztráta a perinatální paliativní péče*. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-5268-1.

RATISLAVOVÁ, K. *Perinatální paliativní péče: péče o ženu a její rodinu, rituály rozloučení, proces truchlení a vyrovnávání se se ztrátou*. Praha: Grada Publishing, 2016. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-0121-4.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Komunikace ve zdravotnictví/ Communications in Healthcare****Zkratka KOZ****Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka v 1. ročníku:

ZO 2,5 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Úkolem předmětu je poskytnout studentům požadovaný obsah teoretických znalostí, ale i komunikačních dovedností, které jim umožní profesionální chování v nejrůznějších situacích při poskytování ošetrovatelské péče pacientům a jejich blízkým, ale i při komunikaci v rámci multidisciplinárního týmu.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům soubor profesionálních dovedností v oblasti komunikace s pacienty ve zdravotnických zařízeních

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- vysvětlí principy komunikace na různých úrovních sociálních vztahů
- popíše zásady vedení rozhovoru a aplikuje je v konkrétní situaci
- profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje v konkrétních situacích
- rozumí verbálním i neverbálním projevům dětí a dospělých, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat
- popíše socio-kulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci
- zvládá dovednosti v oblasti komunikace v rámci multidisciplinárního týmu zdravotníků

**Rámcový rozpis učiva:**1. ročník:ZO 1,5 hodiny týdně

- Komunikace jako forma sociální interakce.
- Neverbální komunikace – proxemika, posturologie, haptika, mimika, kinezika, gestika, nácvik v modelových situacích.
- Verbální komunikace – komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál, psychologický dopad komunikace na klienta, chyby v komunikaci.
- Rozhovor – obsah, fáze, druhy, kladení otázek, zaujímání a projevování postojů, chyby, nácvik v modelových situacích.
- Devalvace, evalvace v komunikaci.
- Naslouchání, interpersonální komunikace, základní komunikační dovednosti.
- Asertivita, agresivita.
- Komunikace v zátěžových situacích (např. v terminálním stadiu, s rodinou, s klientem s postižením, s cizincem), prevence a řešení konfliktů.
- Komunikace s klientem různého věku a zdravotního stavu a na různých úsecích klinické praxe.
- Komunikace s příbuznými, komunikační vzorce z pohledu transakční analýzy.
- Transkulturní komunikace.
- Komunikace s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky, s praktikanty, komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace.

- Specifika komunikace v dětské perinatální a paliativní péči.
- Bariéry v komunikaci.

#### Cvičení:

- Řešení modelových situací zaměřených na efektivní a empatickou komunikaci mezi zdravotníky a pacienty, ale také mezi členy zdravotnického týmu.
- zdokonalování dovednosti v oblasti verbální i neverbální komunikace, aktivního naslouchání, empatie, vyjednávání, řešení konfliktů a poskytování informací.
- Simulace rozhovoru s pacientem – sdělení špatné zprávy.
- Specifika komunikace s pacientem s mentálním postižením – hraní rolí.
- Komunikace s rodinou pacienta – poskytování podpory v náročné situaci – hraní rolí.
- Konstruktivní řešení konfliktů mezi pacientem a zdravotníkem - např. kvůli nesouhlasu s léčebným postupem nebo nedorozumění v komunikaci, hraní rolí, zaměření se i na neverbální komunikaci
- Komunikace s pacientem ve stresu – nácvik použití technik pro snížení stresu (např. klidná řeč, poskytování informací, naslouchání) – hraní rolí.
- Komunikace s pacientem s komunikační bariérou – smyslový handicap, kulturní odlišnosti.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností v oblasti komunikace

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

BABYRÁDOVÁ, A. *Komunikační a manažerské dovednosti ve zdravotnictví*. Praha: Grada Publishing, 2019. 176 s. ISBN 978-80-271-0483-3.

BEDNAŘÍK, A. a kol. *Komunikace s nemocným*. Praha: Grada Publishing, 2020. 232 s. ISBN 978-80-271-228-2.

FRANĚK, M. *Psychologie a komunikace v medicíně*. Praha: Portál, 2018. 280 s. ISBN 978-80-262-1445-5.

KABELKA, L. *Nemocné rozhovory: komunikace a narativní terapie s nevyčísitelně nemocnými pacienty a jejich blízkými*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1688-1.

MÍKA, V. *Etika a komunikace ve zdravotnictví*. Brno: Tribun EU, 2022. 208 s. ISBN 978-80-263-1674-6.

MILLER, R., KADLEC, J. *Komunikace v konfliktu*. Praha: Mladá fronta, 2018. ISBN 978-80-204-4933-7.

RÖSLEROVÁ, M. a ŠIMONOVÁ, J. *Komunikace pro zdravotnické pracovníky*. Praha: Triton, 2020. 192 s. ISBN 978-80-7553-885-7.

ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0156-6

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

PUŽEJOVÁ, I. *Komunikace*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/128?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

AMERY, J. *Opravdu praktický průvodce dětskou paliativní péčí pro doktory a zdravotní sestry kdekoli na světě*. Praha: Cesta domů, 2017. ISBN 978-80-88126-34-8.

BUŽGOVÁ, R., SIKOROVÁ, L. *Dětská paliativní péče. Sestra (Grada)*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 9788027105847.



**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství/ The Basics of Pedagogy and Education in Nursing****Zkratka ZPE****Celkem 30 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1 hodina týdně / ukončení Zápočet /

LO 2 hodina týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Uvádí studenty do problematiky výchovy a vzdělávání, na kterém se budou po studiu ve specifických podmínkách své praxe podílet (při edukaci pacientů a jejich blízkých, ve zdravotní výchově obyvatel, při přípravě vzdělávacích akcí, v rámci vzdělávání zdravotnických pracovníků apod.). Hlavním cílem předmětu je, aby studenti porozuměli pedagogickým jevům a procesům v ošetrovatelské praxi a aby uměli pacienty a jejich blízké účinně edukovat a dovedli na ně výchovně působit, a to s respektováním jejich vývojových i individuálních zvláštností, včetně edukace v kontextu sociokulturních charakteristik

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí z oblasti výchovy a vzdělávání a dovedností v oblasti edukace pacientů, se kterými se student setkává během své odborné praxe na klinických pracovištích.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- dovede popsat hlavní charakteristiky pedagogiky jako vědy a možnosti jejího, využití v oblasti zdravotní péče
- umí charakterizovat výchovné prostředky, metody, styly
- dovede používat metody a techniky edukace v praxi
- umí zpracovat edukační program pro konkrétního klienta
- správně používá pedagogickou terminologii a umí ji vymezit
- reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika klientů všech věkových kategorií a rodinných příslušníků
- orientuje se ve výběru metod u klientů se specifickými potřebami
- umí uplatnit dovednosti v primární a komunitní péči, v multikulturní komunikaci, v komunikaci s klientem s handicapem, s klientem ze sociálně znevýhodněného prostředí
- respektuje při edukaci individuální zvláštnosti a sociokulturní charakteristiky

**Rámcový rozpis učiva:**2. ročník:ZO 1 hodina týdně

- Pedagogika jako věda, předmět pedagogiky, disciplíny, vztah k jiným vědám, základní pedagogické pojmy, výchovné prostředky, metody, styly, stručné dějiny pedagogiky, významní pedagogové.
- Kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace.
- Zdravotnický pracovník v roli edukátora, formy, metody, techniky edukace, výběr vhodných metod, využití mentálních map.

2. ročník:LO 2 hodiny týdně

- Didaktika a tvorba edukačního programu, principy, zásady, cíle, organizační formy výuky, výukové metody, hodnocení, fáze edukačního procesu.
- Specifika edukace u klientů všech věkových kategorií.
- Metody a formy skupinové a individuální edukační činnosti.
- Specifika edukace rodinných příslušníků s ohledem na charakter onemocnění a věk.
- Specifika edukační činnosti v ambulantní péči.
- Specifika edukační činnosti v komunitní péči.
- Edukace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Edukace klienta se specifickými sociokulturními charakteristikami
- Edukace klienta s handicapem – specifika v rámci konkrétního smyslového, somatického mentálního postižení, či jejich kombinace.

### 3. ročník:

#### ZO 1,5 hodiny týdně

#### Cvičení:

- Cvičení zaměřená na rozvíjení schopnost poskytovat pacientům důležité informace, motivovat je k aktivní účasti na jejich péči, a podpořit je v adaptaci na nové životní návyky či zvládnání zdravotních problémů, zdravotních problémech, léčbě a péči o sebe, rozvíjení dovedností, jak efektivně předávat informace pacientům, podporovat je v aktivní účasti na jejich péči a vést edukativní rozhovory edukace v oblastech prevence nemocí, léčebného režimu, zvládnání bolesti, výživě a dietních opatřeních, medikaci a vedlejších účincích léků.
- Vypracování edukačního procesu, edukačních intervencí v ošetrovatelských plánech, zpracování edukačního programu u vybraného klienta nebo skupiny klientů se zaměřením na konkrétní onemocnění, tvorba edukačních listů, letáků a dalšího kreativního materiálu.
- Prezentace edukačního programu – praktické aplikace, hraní rolí.
- Příprava skupinové přednášky pro rodinné příslušníky.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Zkouška ZK:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností – tvorba a prezentace edukačního procesu

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

BEDNAŘÍK, A. a kol. *Komunikace s nemocným*. Praha: Grada Publishing, 2020. 232 s. ISBN 978-80-271-228-2.

ČÍŽKOVÁ, H. *Multikulturní ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2017. 280 s. ISBN 978-80-271-0428-7.

DANKOVÁ, S. *Edukační a komunikační proces u pacientů s poruchami sluchu*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-5136-3.

HOLČÍKOVÁ, H. *Edukace pacientů v ošetrovatelské praxi*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 350 s. ISBN 978-80-7013-567-4.

JUŘENÍKOVÁ, P. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-217-2.

KOPECKÝ, M. *Zdravotnická edukace s ohledem na multikulturní rozdíly*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019. 310 s. ISBN 978-80-244-5506-3.

KUBEROVÁ, H. *Didaktika ošetrovatelství*. Praha: Portál, 2020. 216 s. ISBN 978-80-7367-684-1.

NOVOTNÝ, J. *Edukace ve zdravotnictví: Specifika pacientů z různých kultur*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2020. 200 stran. ISBN 978-80-261-0967-4.

RÖSLEROVÁ, M., ŠIMONOVÁ, J. *Komunikace pro zdravotnické pracovníky*. Praha: Triton, 2020. 192 s. ISBN 978-80-7553-885-7.

VESELÝ, P. *Transkulturní ošetrovatelství: teorie a praxe*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2021. 260 s. ISBN 978-80-7464-977-1.

ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0156-6

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ŠŤASTNÁ, A. *Edukace v ošetrovatelství*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/119?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

BEDNAŘÍK, A. a kol. *Komunikace s nemocným*. Praha: Grada Publishing, 2020. 232 s. ISBN 978-80-271-228-2.

FRANĚK, M. *Psychologie a komunikace v medicíně*. Praha: Portál, 2018. 280 s. ISBN 978-80-262-1445-5.

OBST, O. *Obecná didaktika*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, 176 s. ISBN 978-80-244-4916-6.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:****Základy zdravotnického managementu/ Basics of Health Management****Zkratka ZM****Celkem 21 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**Výuka ve 2. ročníku:

ZO 1,5 hodiny týdně / ukončení Zápočet /

LO 1 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními principy fungování zdravotnických zařízení včetně řízení finančních, materiálních a lidských zdrojů, vytvářením strategií řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Aplikuje teoretická východiska managementu a personálního řízení do řízení a vedení ošetrovatelské péče a ošetrovatelského personálu. Studenti se seznámí s teorií řízení kvality, metodikami vypracování standardů ošetrovatelské péče a metodami auditní činnosti. Předmět informuje studenty o způsobu úhrady zdravotní péče a o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví a ekonomických aspektech tohoto podnikání.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí s řízením a organizací zdravotnických zařízení, specificky v sesterské profesi, zaměřené na poskytování kvalitní a bezpečné ošetrovatelské péče.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- vymezí úlohu managementu jako nástroje řízení a možnosti jeho uplatnění v ošetrovatelské péči
- kategorizuje metody a nástroje managementu
- definuje role a funkce manažera 1., 2. a 3. úrovně
- popíše principy časového managementu a aplikuje je na úsek ošetrovatelské péče
- popíše principy řízení ošetrovatelské péče
- vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na ošetrovatelskou péči
- objasní funkci standardů
- objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku ošetrovatelské péče
- vymezí fáze krizového managementu
- umí zacházet s moderními informačními technologiemi
- popíše způsoby úhrady zdravotní péče
- definuje systém péče o zdraví v ČR
- definuje základní principy zdravotního pojištění a popíše postavení a funkce zdravotních pojišťoven v systému zdravotní péče v ČR
- zná různé způsoby úhrady zdravotní péče
- definuje hlavní principy financování jednotlivých zdravotnických zařízení

**Rámcový rozpis učiva:**2. ročník:ZO 2 hodiny týdně

- Management, význam a uplatnění v ošetrovatelství.
- Koncepční rámec managementu.
- Osobní management, osobnost manažera, práce manažera 1., 2. a 3. úrovně.
- Management času.
- Management lidských zdrojů, marketing, management konfliktu.
- Personální management.

- Management změn, krizový management.
- Management rizik, vymezení oblastí rizikových situací ve zdravotnických zařízeních, indikátory rizik, mimořádná událost.
- Management kvality ošetrovatelské péče, standardy, auditní činnost.
- Akreditace zdravotnických zařízení.
- Informační systémy a využití moderních informačních technologií.
- Komunikace v managementu ošetrovatelství.
- Administrativa v ošetrovatelství.
- Způsoby úhrady zdravotní péče.
- Ekonomika zdravotnického zařízení a finanční zajištění zdravotní péče.
- Systém péče o zdraví a zdravotnictví v ČR, funkce státu v péči o zdraví obyvatelstva.
- Systémy zdravotního pojištění a jejich charakteristika.
- Způsoby úhrady zdravotní péče a klasifikační systémy, které se pro úhradu zdravotní péče používají.
- Financování zdravotnictví, základní principy financování zdravotnické péče ambulantní, lůžkové, financování lékáren a léků.
- Podnikatelská činnost ve zdravotnictví.

#### 2. ročník:

#### LO 1 hodiny týdně

#### Cvičení:

Cvičení jsou zaměřena na pochopení komplexnosti řízení ve zdravotnictví a na rozvíjení praktické dovednosti pro efektivní organizaci, plánování a rozhodování v rámci zdravotnických institucí, které jsou klíčové pro zajištění kvalitní péče, efektivní využívání zdrojů a správné řízení lidských, finančních a materiálních zdrojů:

- Simulace krizového řízení ve zdravotnickém zařízení.
- Analýza a zlepšení pracovního procesu v nemocnici.
- Role a odpovědnosti v týmu zdravotnického zařízení
- Analýza kvality ošetrovatelské péče a možnosti jejího kontinuálního zvyšování.
- Etické rozhodování v managementu zdravotní péče, řešení dilemat.
- Vytváření personálního plánu pro zdravotnické zařízení, analýza potřeb personálu, plány na nábor nových pracovníků, školení, rozvoj kariéry a udržení kvalitního týmu.
- Tvorbou standardů ošetrovatelské péče, jejich revize.
- Vyhledávání legislativních podmínek pro podnikatelskou činnost, orientace v příslušných předpisech.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

##### Zápočet Z

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné nebo ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

##### Klasifikovaný zápočet

- písemné a ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

**Základní:**

BABYRÁDOVÁ, A. *Komunikační a manažerské dovednosti ve zdravotnictví*. Praha: Grada Publishing, 2019. 176 s. ISBN 978-80-271-0483-3.

GLADKIJ, I. *Management ve zdravotnictví*. Brno: Computer Press, 2021. 380 s. ISBN 978-80-226-5290-8.

HEKELOVÁ, Z. *Manažerské znalosti a dovednosti pro sestry*. Praha: Grada Publishing, 2018. 124 s. ISBN 978-80-271-0767-1.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Zdravotnický management: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2019. 320 s. ISBN 978-80-271-2218-6.

POKORNÁ, A. *Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0720-9.

**Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

ČMIELOVÁ, L. *Základy ekonomie a managementu*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/97?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

**Doporučená:**

KRAFT, J., LABOUTKOVÁ, Š. a kol. *Ekonomie I: pro neekonomické studijní programy*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2018. ISBN 978-80-7494-402-4.

*Zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, zákony o zdravotních pojišťovnách, nařízení vlády a vyhlášky: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 2011-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-323-1.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJE PÉČE O ZDRAVÍ V ČESKÉ REPUBLICE DO ROKU 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce ošetřovatelství*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/koncepce-osetrovatelstvi/> [citováno 2024-12-07].

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Základy zdravotnického práva a legislativy/ Fundamentals of Health Law and Legislation**

**Zkratka ZPL**

**Celkem 21 hodin, forma výuky – přednášky a cvičení**

Výuka ve 2. ročníku:

LO 3 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva občanského, pracovního, rodinného, trestního apod. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout studentům ucelený soubor vědomostí a znalostí o právních aspektech a normách, které upravují poskytování zdravotní péče, ochranu práv pacientů, fungování zdravotnických zařízení a právní odpovědnost zdravotnických pracovníků.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- definuje základní právní termíny
- orientuje se v platné legislativě, pracovně právních vztazích
- chápe rozsah zodpovědnosti zdravotnického pracovníka
- zná a respektuje práva pacientů, práva hospitalizovaného dítěte a umí je aplikovat v praxi
- rozumí principům veřejného zdravotního pojištění
- umí se orientovat v seznamu výkonů
- dokáže vyvodit závěry plynoucí z pracovněprávních předpisů
- zná postupy při řešení pracovněprávních záležitostí
- zná právní odpovědnost v souvislosti s poskytováním zdravotní péče
- orientuje se v problematice podnikání ve zdravotnictví

**Rámcový rozpis učiva:**

2. ročník:

LO 3 hodiny týdně

- Základy práva, právo, právní systém, právní normy, právní vztahy.
- Ústavní právo, Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.
- Právní normy ve zdravotnictví – zdravotní služby, pracovníci ve zdravotnictví, zdravotní pojištění léčiva a zdravotnické prostředky, ochrana veřejného zdraví, návykové látky.
- Odpovědnost zdravotnického pracovníka při výkonu povolání, odpovědnost ve zdravotnictví – pracovněprávní odpovědnost, občanskoprávní odpovědnost, trestní odpovědnost, smluvní a obchodně právní odpovědnost, disciplinární odpovědnost.
- Práva pacientů, práva hospitalizovaného dítěte.
- Pracovní právo – zásady pracovního práva, právo na práci, subjekty, pracovněprávní vztahy.
- Trestní právo – přestupky ve zdravotnictví, přestupkové řízení, trestné činy ve zdravotnictví, trestní řízení.
- Soukromé podnikání – základní pojmy, živnostenský zákon, obchodní zákoník, nestátní zdravotnická zařízení.
- Občanské právo – subjekty, plná moc, smlouvy, vlastnictví.

- Zdravotní pojištění – pojištěnci, práva a povinnosti pojištěnců, plátcí pojistného, zdravotní pojišťovny, zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění.
- Sociální zabezpečení.

#### Cvičení:

Cvičení jsou zaměřena na pochopení právního rámce, který se vztahuje k budoucí profesi a rozvíjí schopnost aplikovat právní normy v praxi:

- Analýza právních předpisů v oblasti ochrany práv pacientů.
- Simulace situace – neinformovaný souhlas pacienta, kdy je pacient požádán o souhlas s lékařským zákrokem, ale není dostatečně informován o všech rizicích a možnostech.
- Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka – analýza případu, kdy došlo k chybě při poskytování zdravotní péče (např. nesprávně podaný lék, špatná diagnóza, chyba při operaci) a diskuse o právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.
- Diskuse o právních povinnostech zdravotnického zařízení, např. povinnosti poskytovat kvalitní péči, povinnosti informovat pacienty o jejich právu na informace, a povinnosti chránit osobní údaje pacientů, porušení této povinnosti zdravotníkem, sankce.
- Rozbor právních aspektů euthanasie a asistované sebevraždy.
- Etická dilemata v oblasti zdravotnické legislativy jejich hledání a diskuse, možnosti řešení.
- Diskuse o právním rámci pro klinické výzkumy a experimentální léčbu v oblasti etických pravidel, souhlasu účastníků a právních požadavků pro ochranu účastníků výzkumu.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- 80% účast v kontaktních hodinách
- písemné a ústní prověření znalostí
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

ŠNĚDAR, L., *Zdravotnické právo*. Praha: Grada Publishing, 2022. 320 s. ISBN 978-80-247-5775-7.

FIALA, J., *Právo ve zdravotnictví pro nelékařská zdravotnická povolání*. Praha: Triton, 2020. 260 s. ISBN 978-80-7553-897-1.

HAŠKOVCOVÁ, H., *Lékařská etika*. Praha: Galen, 2015. ISBN: 9788074922046.

PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. *Právo prakticky*. ISBN 978-80-7552-507-9.

TĚŠINOVÁ, J., a kol. *Medicínské právo*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7179-318-2.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

FRANTOVÁ, S. *Základy zdravotnické legislativy a práva*. 2. díl. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/87?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

JIROUTOVÁ NOVÁ, J. *Základy zdravotnické legislativy a práva*. 1. díl. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/85?displayType=blocks> [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

KRÁL, J. a kol. *Zákon o zdravotnických prostředcích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-415-7.

LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 978-80-7402-295-1.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJE PÉČE O ZDRAVÍ V ČESKÉ REPUBLICE DO ROKU 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce ošetrovatelství*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/koncepce-osetrovatelstvi/> [citováno 2024-12-07].

*Ústava ČR: Listina základních práv a svobod; Parlament, volby, Ústavní soud, Ombudsman, ministerstva; Antidiskriminační zákon, Zákon o Sbírce zákonů: změny volebních zákonů – prezident, Parlament ČR: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 1995. ÚZ. ISBN 978-80-7488-189-3.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

Zákon č. 258/2000 Sb., zákon o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. *Zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, zákony o zdravotních pojišťovnách, nařízení vlády a vyhlášky: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 2011. ÚZ. ISBN 978-80-7488-323-1.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Informatika a statistika ve zdravotnictví / Informatics and Statistics in Health Care**

**Zkratka ISZ**

**Celkem 12 hodin, forma výuky – cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 1 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a vyhledávání odborných zdrojů v elektronických vědeckých databázích, jiných informačních zdrojích a také posuzování validity získaných informací. Podává informace o statistickém zpracování dat je jeho využití v ošetrovatelské praxi.

**Cíl předmětu:**

Cílem výuky je zdokonalit studenty v dovednosti pracovat s prostředky IKT a naučit je pracovat s aplikačním programovým vybavením využívaným v praxi daného oboru. Po absolvování předmětu bude student schopen efektivně používat různé softwarové programy, zpracovat text, zpracovat různá data, on-line vyhledávat v odborné literatuře a jiných informačních zdrojích a také posuzovat validitu získaných informací. Student se naučí používat zdravotnické softwary a moderní digitální technologie.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- aplikuje nabyté znalosti při používání prostředků ISZ ve zdravotnictví
- aktivně využívá metody a prostředky ukládání a zabezpečení dat
- ovládá na pokročilé úrovni operační systém vyhledává informace zdravotnické problematiky z otevřených i uzavřených zdrojů vč. zahraničních www. stránek a dále s nimi pracuje
- používá prostředky ISZ pro vedení ošetrovatelské a sesterské dokumentace v nemocničním systému
- zadává žádanky na vyšetření biologického materiálu, objednává materiál a jiné úkony dle potřeb pracoviště
- předvede komunikaci s laboratoří
- vede pomocí ISZ kompletní ambulantní dokumentaci a provádí úkony spojené s dalším vyšetřením klienta/pacienta
- dokáže zpracovat absolventskou práci dle nejnovějších norem, s využitím základních statistických funkcí
- vytvoří prezentaci s využitím multifunkčního prezentačního programu (např. POWER POINT) a prezentuje ji

**Rámcový rozpis učiva:**

1. ročník:

ZO 1 hodina týdně

Cvičení:

- Význam informačních komunikačních technologií v oblasti zdravotnictví a ošetrovatelské praxe, využití počítačů ve zdravotnickém systému, ochrana a zabezpečení dat.
- Aplikace: textový procesor – typografické zásady, úprava oficiálních dokumentů, obrázky a grafická úprava dokumentů, hromadná korespondence.
- Aplikace: tabulkový procesor – funkce, grafy, zpracování hromadných dat, kontingenční tabulky, export a import dat z jiných zdrojů.

- Elektronická pošta a další možnosti elektronické komunikace.
- Tvorba prezentace v PowerPointu.
- Zdravotnický software pro praktické a odborné lékaře – základní dokumentace klienta, ambulantní účet, e-recept a vystavení PN, lékařská zpráva, vyúčtování pro zdravotní pojišťovny kapitace, archivace databáze.
- Nemocniční informační systém – ošetrovatelský proces, podávání stravy, evidence léků, transfúze a transfúzní prostředky.
- Zdravotnická problematika na internetu – on-line vyhledávání v oblasti ošetrovatelské péče portály, servery, vyhledávání odborné literatury, zdravotnická statistika, AI
- Využití IKT a AI při výzkumu ve zdravotnictví.
- Digitalizace a telemedicína ve zdravotnictví.
- Eticko-právní otázky související s využíváním informačních zdrojů – odpovědnost informačních odborníků, ochrana osobních údajů při využívání informačních zdrojů ve zdravotnictví.

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ

- 80% účast v kontaktních hodinách
- vypracování seminární práce a písemný test
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách a ve cvičeních
- plnění úkolů v rámci samostudia
- aplikace praktických dovedností

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Základní:**

- BURIANOVÁ, J. *Zdravotnická informatika*. Praha: Karolinum, 2021. 310 s. ISBN 978-80-246-5103-4.
- CHALOUPOKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-671-5.
- KLATOVSKÝ, K. *Microsoft Word 2019 nejen pro školy*. Prostějov: Computer Media, s.r.o. 2020. ISBN 978-80-7402-384-2.
- KLATOVSKÝ, K. *Microsoft PowerPoint 2019 nejen pro školy*. Prostějov: Computer Media, s.r.o. 2020. ISBN 978-80-7402-384-6.
- KLATOVSKÝ, K. *Microsoft Excel 2019 nejen pro školy*. Prostějov: Computer Media, s.r.o. 2020. ISBN 978-80-7402-385-9.
- KOHOUT, P. a kol. *Elektronické zdravotnictví: teorie, legislativa a implementace*. Brno: Masarykova univerzita, 2020. 230 s. ISBN 978-80-210-9476-5.
- KONEČNÝ, S. *Informační technologie a jejich využití ve zdravotnictví*. Praha: Český statistický úřad, 2020. ISBN: není uvedeno.
- NOVÁKOVÁ, M. a kol. *Telemedicína a jiné inovační technologie ve zdravotnictví*. Brno: CzechTechnology, 2018. ISBN: není uvedeno.
- PECINOVSKÝ, J., PECINOVSKÝ, R. *Office 2019: podrobný průvodce*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-2303-7.
- PETRÍK, M., ZVĚŘINA, J. *Informační systémy ve zdravotnictví: teorie a praxe*. Brno: Tribun EU, 2018. 220 s. ISBN 978-80-263-1415-8.
- VORLÍČEK, J. a kol. *Moderní informační technologie ve zdravotnictví*. Praha: Grada Publishing, 2019. 275 s. ISBN 978-80-247-5763-2.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

KUPEC, M. *Využití MS Excel a Word v praxi*. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=205>. [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená:**

NAVARRŮ, M. *Excel 2016*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0193-1.

NAVRÁTIL, P. *Příklady a cvičení z informatiky a výpočetní techniky – řešení*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 80-86686-82-0.

PECINOVSKÝ, J., PECINOVSKÝ, R. *Office 2016: průvodce uživatele*. Praha: Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5691-2.

Zákon č. 121/2000 Sb. *Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)*. Online. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [citováno 2024-12-06].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v české republice do roku 2030*. Online. Dostupné z: <https://zdravi2030.mzcr.cz> [citováno 2024-12-07].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Online. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/> [citováno 2024-12-07].

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta odborné ošetrovatelské praxe I

**Název předmětu:**

**Odborná ošetrovatelská praxe I / Professional nursing practice I**

**Zkratka ODP I**

**Celkem 228 hodin, forma výuky – praxe na pracovištích**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 132 hodin, 12 týdnů, 11 hodin týdně / ukončení Zápočet/

LO 96 hodin, 12 týdnů, 8 hodin týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.

**Anotace předmětu:**

Odborná ošetrovatelská praxe I je koncipována jako praktický předmět, který probíhá podle učebního plánu na vyšší odborné škole formou blokové výuky v období teoretického bloku, který trvá 12 týdnů v každém období (přičemž jeden blok ODP I v ZO 11 hodin týdně, v LO 8 hodin týdně). ODP I umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb pacientů teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získávají průběžně studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro získávání vědomostí, vytváření dovedností a návyků a zdokonalování zručnosti, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb. Výuka probíhá pod vedením odborné učitelky a zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Studenti zaznamenávají činnosti, výkony a ostatní aktivity praxe do Deníku odborné ošetrovatelské praxe – LOGBOOK (dále jen „Deník odborné ošetrovatelské praxe“), který připravuje vyšší odborná škola. Deník odborné ošetrovatelské praxe obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praxe.

Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Subjekty zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

**Cíle předmětu:**

Cílem je poskytnout studentům možnost aplikovat a prohloubit získané vědomosti a dovednosti přímo v klinických podmínkách zdravotnických zařízeních. Přispívá k získání schopností organizace práce a rozšiřování komunikativních dovedností, jako plnohodnotného člena pracovního týmu. Předmět plní integrační funkci z hlediska mezipředmětových vztahů a připravuje studenty na výkon povolání diplomované všeobecné sestry.

Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění, a na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických a terapeutických činností v lůžkových a ambulantních zařízeních v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb. Studenti se seznámí se strukturou služeb v rámci lůžkové i ambulantní péče a s jednotlivými formami ošetrovatelské péče a pomoci. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém klienti/pacienti žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a naučí se využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové. Naučí se základním ošetrovatelským dovednostem na jednotlivých odděleních (interních i chirurgických) v rámci lůžkové péče. Dále se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů/pacientů z hlediska ošetrovatelské péče.

**Student/ka prokáže dovednosti vedoucí k získání způsobilosti k výkonu povolání v souladu s platnou legislativou (vyhláška č. 391/2017 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků), tj. zejména:**

- upevnit a prohloubit odborné vědomosti a dovednosti na konkrétním pracovišti, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- seznámit se s organizační strukturou a základními činnostmi pracoviště
- uplatnit teoretické znalosti a praktické dovednosti
- samostatně řešit problémy v pracovním procesu
- prověřit schopnost komunikace na pracovišti
- hájit práva pacientů, dodržovat mlčenlivost
- zpracuje ošetrovatelskou anamnézu na základě získaných informací
- identifikuje základní potřeby klientů, pacientů
- používá a pracuje se zdravotnickou dokumentací
- aktivizuje klienta, pacienta ke spolupráci
- prakticky zvládá ošetrovatelské intervence a poskytování zdravotní péče v návaznosti na výuku v předmětu ošetrovatelské postupy a v souladu s platnou legislativou
- využívá potenciálu týmové spolupráce
- dodržuje zásady profylaxe nozokomiálních nákaz
- provádí záznam do příslušné dokumentace
- charakterizuje organizaci a harmonogram práce odborného pracoviště
- objasní pravidla BOZP, zásady protipožární prevence a hygienický režim pracoviště
- podává potřebné informace, komunikuje na dobré úrovni s pacienty a zdravotnickým personálem
- připravuje a zdokonaluje se pro výkon vlastního povolání

#### **Rámcový rozpis odborné praxe:**

Odborná ošetrovatelská praxe I je realizována v prvním ročníku průběhu zimního i letního období. V ZO probíhá dva dny v týdnu v rozsahu 11 vyučovacích hodin, v LO 1 den v týdnu v rozsahu 8 hodin, v celkovém rozsahu 228 hodin praktické výuky za obě studijní období na základě Dohod s příslušnými institucemi (viz příloha).

Odborná ošetrovatelská praxe I probíhá jako skupinová výuka formou přímé a nepřímé péče o klienty/pacienty v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe pod vedením odborného pedagogického pracovníka na pracovištích poskytujících primární a sekundární zdravotní péči. Výkony prováděné na praxi jsou zaznamenávány do Deníku odborné praxe, který připravuje vyšší odborná škola LOGBOOK (viz příloha).

#### 1. ročník

##### ZO 11 hodin týdně

- Pracovní prostředí, stavební uspořádání nemocnice, ošetrovacích jednotek, léčebný a organizační řád, práva pacientů.
- Ošetrovací jednotka a její vybavení – specifika vybavení a pracovních postupů.
- Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.
- Zdravotnické prostředky – přejímání, kontrola, uložení, zásady manipulace s prádlem.
- Získávání a zaznamenávání informací o zdravotním stavu klientů, pacientů, posuzování zdraví, hodnocení stavu.
- Vyhodnocování potřeb a úrovně soběstačnosti klientů a pacientů, projevů onemocnění, rizikových faktorů.
- Měřicí techniky a jejich použití v ošetrovatelské praxi.
- Zdravotnická dokumentace, zásady pro její vedení, informační systém zdravotnického zařízení.

- Péče o prostředí klientů a pacientů, péče o nemocniční lůžko.
- Prevence nozokomiálních nákaz, dodržování hygienicko-epidemiologického režimu, bariérový systém ošetrovatelské péče, desinfekce, sterilizace, aseptické postupy.
- Ošetrovatelský proces při zajištění hygieny u klientů a pacientů.
- Ošetrovatelský proces při měření fyziologických funkcí u klientů a pacientů.
- Ošetrovatelský proces u klienta při vyprazdňování moče, stolice u klientů a pacientů, katetrizace močového měchýře dívek nad 10 let.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při zajištění spánku a odpočinku a pohodlí.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů v péči o výživu, nemocniční dietní systém.
- Ošetrovatelský proces v péči u klientů a pacientů s bolestí, management léčby bolesti.
- Ošetrovatelský proces při manipulaci s klienty a pacienty, zajištění léčebných a vyšetřovacích poloh u dospělých všech věkových skupin.
- Rehabilitační ošetřování, polohování, posazování, dechová cvičení, koncept bazální stimulace.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při příjmu, překlada propuštění.
- Vizita, asistence u vizity, příprava pacienta k vizitě.
- Manipulace s léčivými přípravky – přejímání, kontrola, uložení, zásady podávání, včetně návykových látek.
- Příprava klientů a pacientů k léčebným a diagnostickým výkonům, asistence.

### 1. ročník

#### LO 8 hodin týdně

- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při místní aplikaci léků.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při podávání léků per os.
- Ošetrovatelský proces klientů a pacientů při oxygenoterapii, při zajištění průchodnosti dýchacích cest, odsávání sekretů z dýchacích cest.
- Ošetrovatelský proces klientů a pacientů při parenterální aplikaci léků.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při aplikaci infúze, péče o centrální a periferní žilní vstupy.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů při aplikaci transfúze, asistence při aplikaci transfúzních přípravků.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů a při odběru biologického materiálu, vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů v perioperačním období, chirurgické ošetrovatelské postupy, péče o operační rány včetně ošetření drénů.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů v péči o poruchy celistvosti kůže, chronické rány, management ošetřování ran.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů s tracheostomií, žaludečními, jejunálními stomiemi, s nasogastrickými a výživovými sondami, při výplachu žaludku.
- Ošetrovatelský proces u klientů a pacientů se stomií, management ošetřování stomie
- Poskytování informací - edukační činnost, příprava informačních materiálů.
- Znalost práce se standardy, jejich využití, tvorba.
- Orientační hodnocení sociální situace, zprostředkování pomoci zdravotně-sociálního pracovníka.

#### **Náležitosti pracoviště**

Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k

dispozici pomůcky potřebné pro provádění ošetrovatelské praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

Studenti absolvují odbornou praxi na základě DOHODY o zabezpečení odborné praxe studentů se smluvními pracovišti (viz příloha). Studenti mají povinnost se přizpůsobit požadavkům na práci dle pokynů vedoucího pracovníka daného pracoviště v souladu s pravidly chování uvedenými v Deníku odborné ošetrovatelské praxe.

#### **Popis způsobu ukončení odborné praxe:**

Zápočet Z

Klasifikovaný zápočet KZ

#### **Obecná kritéria pro komplexní hodnocení praxe**

- Účast na odborné praxi (100 %), případná absence řešena individuálně, předpokládá se její nahrazení).
- Správnost a pečlivost při provádění výkonů.
- Zručnost a rychlost.
- Schopnost teoretického zdůvodnění výkonů a shromažďování údajů.
- Vztah ke klientům a schopnost pomáhat řešit jejich problémy.
- Vykonávání jednotlivých intervencí u klientů v rámci ošetrovatelského procesu.
- Chování v kritických situacích.
- Iniciativa a organizační schopnosti.
- Zájem o práci a nové způsoby práce na daném školním pracovišti.
- Ochota a taktnost v jednání.
- Ukázněnost a dochvilnost.
- Společenské vystupování a vztah ke zdravotnickým pracovníkům.
- Osobní úprava.
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Vedení deníku odborné praxe, vypracovávání uložených písemných úkolů, zpracovávání ošetrovatelské dokumentace.
- Průběžné ústní prověřování znalostí.
- Plnění úkolů v rámci samostudia.

Hodnocení studenta/ky je prováděno odbornou vyučující ve spolupráci se sestrou školitelkou (mentorkou) event. staniční sestrou daného školního pracoviště.

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

Doporučené zdroje studijní literatury jsou uvedeny u teoretických předmětů.

#### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

## Karta odborné ošetrovatelské praxe II

**Název předmětu:**

**Odborná ošetrovatelská praxe II / Professional nursing practice II**

**Zkratka ODP II**

**Celkem 1 760 hodin, forma výuky – praxe na pracovištích**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 4 týdny, 160 hodin / ukončení Zápočet/

LO 4 týdny, 160 hodin / ukončení Zápočet/

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 9 týdnů, 360 hodin / ukončení Zápočet/

LO 9 týdnů, 360 hodin / ukončení Zápočet/

Výuka ve 3. ročníku:

ZO 10 týdnů, 400 hodin / ukončení Zápočet/

LO 8 týdnů, 320 hodin / ukončení Zkouška/

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.

**Anotace předmětu:**

Odborná ošetrovatelská praxe II je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky formou blokové výuky (příčemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden), v návaznosti na předmět Odborná ošetrovatelská praxe I. Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízení teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích pod vedením zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné během Odborné ošetrovatelské praxe II jsou zaznamenány do Deníku odborné ošetrovatelské praxe, který obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetrovatelské intervence kterých má student/ka dosáhnout. Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

**Cíle předmětu:**

Cílem je poskytnout studentům možnost aplikovat a prohloubit získané vědomosti a dovednosti přímo v klinických podmínkách zdravotnických zařízení. Přispívá k získání schopností organizace práce a rozšiřování komunikativních dovedností, jako plnohodnotného člena pracovního týmu. Předmět plní integrační funkci z hlediska mezipředmětových vztahů a připravuje studenty na výkon povolání diplomované všeobecné sestry.

Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění, a na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických a terapeutických činností v lůžkových a ambulantních zařízeních v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb.

**Odborná praxe II směřuje k následujícím cílům:**

- upevnit a prohloubit odborné vědomosti a dovednosti na konkrétním pracovišti, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- uplatnit teoretické znalosti a praktické dovednosti

- samostatně řešit problémy v pracovním procesu
- prověřit schopnost komunikace na pracovišti
- hájit práva pacientů, dodržovat mlčenlivost
- zpracovat ošetřovatelskou anamnézu na základě získaných informací
- identifikovat základní potřeby klientů, pacientů
- používat a pracovat se zdravotnickou dokumentací
- aktivizovat klienta, pacienta ke spolupráci
- prakticky zvládat ošetřovatelské intervence a poskytovat zdravotní péče v návaznosti na výuku v předmětu ošetřovatelské postupy a v souladu s platnou legislativou
- využívat potenciálu týmové spolupráce
- dodržovat zásady profylaxe nozokomiálních nákaz
- provádět záznamy do příslušné dokumentace
- zvládnout organizaci a harmonogram práce odborného pracoviště
- dodržovat pravidla BOZP, zásady protipožární prevence a hygienický režim pracoviště
- podávat potřebné informace, komunikuje na dobré úrovni s pacienty a zdravotnickým personálem
- připravovat a zdokonalovat se pro výkon vlastního povolání
- získat materiály a podklady využít ke zpracování absolventské práce
- integrovat znalosti především z předmětů ošetřovatelských a medicínských,
- rozvíjet jejich dovednosti v primární, sekundární a terciální oblasti formou ošetřovatelského procesu
- a zvládat řadu dalších ošetřovatelských dovedností pojících se s činnostmi všeobecné sestry v souladu se vzdělávacími cíli, ke kterým studium směřuje

#### Rámcový rozpis odborné praxe:

<b>Přehled klinických pracovišť Odborné ošetřovatelské praxe II</b>	
<b>Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:</b>	<b>Minimální počet hodin (týdnů)</b>
Pracoviště interních oborů	<b>240 (6)</b>
Pracoviště chirurgických oborů, vč. ortopedie a traumatologie	<b>240 (6)</b>
Pracoviště péče o ženu a dítě	<b>80 (2)</b>
Pracoviště péče o dítě	<b>120 (3)</b>
Pracoviště péče o seniory a pracoviště geriatric	<b>80 (2)</b>
Pracoviště neurologické péče	<b>80 (2)</b>
Pracoviště onkologické péče	<b>80 (2)</b>
Pracoviště intenzivní péče	<b>120 (3)</b>
Pracoviště primární a komunitní péče (praktické lékařství, návštěvní služba, domácí péče)	<b>40 (1)</b>
Pracoviště psychiatrické péče	<b>80 (2)</b>

Pracoviště vybraných klinických oborů (ORL, stomatologie, dermatovenerologie, oftalmologie, infekční)	<b>120 (3)</b>
Pracoviště následné péče	<b>80 (2)</b>
Pracoviště paliativní péče	<b>40 (1)</b>
Pracoviště dle vlastního výběru a odborného zaměření studenta (pracoviště dle výběru tématu a tvorby absolventské práce)	<b>360 (9)</b>
<b>Celkem</b>	<b>1760 (44)</b>

**Rozpis klinických pracovišť ODP II pro jednotlivé ročníky (počet týdnů)**

Ročník Období	Celkem týdnů	první		druhý		třetí	
		ZO	LO	ZO	LO	ZO	LO
Pracoviště interních oborů	<b>6</b>	2	2	2			
Pracoviště chirurgických oborů, vč. ortopedie a traumatologie	<b>6</b>	2	2	2			
Pracoviště péče o ženu a dítě	<b>2</b>			2			
Pracoviště péče o dítě	<b>3</b>			1	2		
Pracoviště péče o seniory a pracoviště geriatric	<b>2</b>				2		
Pracoviště neurologické péče	<b>2</b>					2	
Pracoviště onkologické péče	<b>2</b>					2	
Pracoviště intenzivní péče	<b>3</b>					2	1
Pracoviště primární a komunitní péče (praktické lékařství, návštěvní služba, domácí péče)	<b>1</b>						1
Pracoviště psychiatrické péče	<b>2</b>						2
Pracoviště vybraných klinických oborů (ORL, stomatologie, dermatovenerologie, oftalmologie, infekční)	<b>3</b>					1	2
Pracoviště následné péče	<b>2</b>				2		
Pracoviště paliativní péče						1	
Pracoviště dle vlastního výběru a odborného zaměření studenta (pracoviště dle výběru a tvorby absolventské práce)	<b>9</b>	0	0	2	3	2	2
<b>Celkem týdnů</b>	<b>44</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>10</b>	<b>8</b>

### Náležitosti pracoviště

Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění ošetrovatelské praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

Studenti absolvují odbornou praxi na základě DOHODY o zabezpečení odborné praxe studentů se smluvními pracovišti (viz příloha). Studenti mají povinnost se přizpůsobit požadavkům na práci dle pokynů vedoucího pracovníka daného pracoviště v souladu s pravidly chování uvedenými v Deníku odborné ošetrovatelské praxe (viz příloha).

### Popis způsobu ukončení odborné praxe:

Zápočet Z

Zkouška ZK

### Obecná kritéria pro komplexní hodnocení praxe

- Účast na odborné praxi (100 %), případná absence řešena individuálně, předpokládá se její nahrazení)
- Správnost a pečlivost při provádění výkonů
- Zručnost a rychlost
- Schopnost teoretického zdůvodnění výkonů a shromažďování údajů
- Vztah ke klientům a schopnost pomáhat řešit jejich problémy
- Vykonávání jednotlivých intervencí u klientů v rámci ošetrovatelského procesu
- Chování v kritických situacích
- Iniciativa a organizační schopnosti
- Zájem o práci a nové způsoby práce na daném školním pracovišti
- Ochota a taktnost v jednání
- Ukázněnost a dochvilnost
- Společenské vystupování a vztah ke zdravotnickým pracovníkům
- Osobní úprava
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Vedení deníku odborné praxe, vypracovávání uložených písemných úkolů, zpracovávání ošetrovatelské dokumentace
- Průběžné ústní prověřování znalostí (zápočty)
- Závěrečné ústní prověření znalostí (zkouška)
- Plnění úkolů v rámci samostudia

Hodnocení studenta/tky je prováděno sestrou školitelkou (mentorkou) event. staniční sestrou daného školního pracoviště podle kritérií hodnocení (hodnotícího dokumentu) ve spolupráci s odbornou vyučující. Vzor hodnotícího dokumentu je uveden v Deníku odborné ošetrovatelské praxe (viz příloha).

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### Seznam studijní literatury:

Doporučené zdroje studijní literatury jsou uvedeny u teoretických předmětů.

### Využití moderních informačních technologií:

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta odborné ošetrovatelské praxe III

**Název předmětu:**

**Odborná ošetrovatelská praxe III / Professional nursing practice III**

**Zkratka ODP III**

**Celkem 320 hodin, forma výuky – praxe na pracovištích**

Výuka v 1. ročníku:

LO 160 hodin, 4 týdny / ukončení Zápočet /

Výuka v 1. ročníku:

LO 160 hodin, 4 týdny / ukončení Zápočet /

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.

**Anotace předmětu:**

Předmět je koncipován jako praktický, který tvoří klíčovou složku přípravy všeobecných sester. ODP III je koncipován jako praxe prázdninová a navazuje na předměty ODP I, ODP II. Cílem je vést studenty k poskytování komplexní ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu. Odborná praxe probíhá v přirozených podmínkách pracovišť poskytujících zdravotní, sociální a terénní péči. Praxe se odehrává také ve velmi komplexním sociálním prostředí a poskytuje příležitost k tomu, aby se studenti naučili propojovat kognitivní, psychomotorické a afektivní dovednosti a prohloubili si praktické zkušenosti získané v modulech ODP I, II. Tím se stávají kompetentnější k tomu, aby své dosavadní znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty dokázali použít v konkrétních klinických situacích a reagovali na individuální potřeby pacientů/klientů. Výběr pracoviště se řídí odborným zájmem studenta a regionálními podmínkami.

Studenti zaznamenávají činnosti, výkony a ostatní aktivity praxe do Deníku odborné ošetrovatelské praxe – LOGBOOK (dále jen „Deník odborné ošetrovatelské praxe“), který připravuje vyšší odborná škola. Deník odborné ošetrovatelské praxe obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praxe.

Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Subjekty zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou. V případě výběru pracoviště, kde není uzavřena Dohoda s platností na dobu neurčitou, uzavírá se Dohoda mezi školou a daným pracovištěm individuálně pro konkrétního studenta (vzor dohody viz příloha).

**Cíle předmětu:**

**Po absolvování předmětu student:**

poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči o pacienta metodou ošetrovatelského procesu v rozsahu činností kompetence všeobecné sestry v souladu s platnou legislativou na pracovišti dle vlastního výběru a odborného zaměření studenta v návaznosti na získané vědomosti, dovednosti, návyky a postoje v předmětech ODP I, II.

**Rámcový rozpis odborné praxe:**

Odborná ošetrovatelská praxe III probíhá podle plánu praktické výuky v měsíci červenec a srpen. Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických nebo sociálních zařízení teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy a absolvováním Odborné ošetrovatelské praxe I, II. Poskytuje prostor pro

zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu.

#### **Doporučená pracoviště:**

Pracoviště dle výběru školy, podle odborného zájmu studenta, regionálních podmínek, zahraniční stáže, apod.

1. ročník – lůžková oddělení, zejména interní a chirurgická a další oddělení navazující na teoretickou výuku jednotlivých modulů.
2. ročník – pracoviště navazující na individuální praxi ve zdravotnických zařízeních a odborných léčebných ústavech, ev. zařízeních sociální péče

#### **Náležitosti pracoviště**

Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění ošetrovatelské praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

Studenti absolvují odbornou praxi na základě DOHODY o zabezpečení odborné praxe studentů se smluvními pracovišti (viz příloha). Studenti mají povinnost se přizpůsobit požadavkům na práci dle pokynů vedoucího pracovníka daného pracoviště v souladu s pravidly chování uvedenými v Deníku odborné ošetrovatelské praxe (viz příloha).

#### **Popis způsobu ukončení odborné praxe:**

Zápočet Z

#### **Obecná kritéria pro komplexní hodnocení odborné praxe:**

- Účast na odborné praxi (100 %), případná absence řešena individuálně, předpokládá se její nahrazení)
- Správnost a pečlivost při provádění výkonů
- Zručnost a rychlost
- Schopnost teoretického zdůvodnění výkonů a shromažďování údajů
- Vztah ke klientům a schopnost pomáhat řešit jejich problémy
- Vykonávání jednotlivých intervencí u klientů v rámci ošetrovatelského procesu
- Chování v kritických situacích
- Iniciativa a organizační schopnosti
- Zájem o práci a nové způsoby práce na daném školním pracovišti
- Ochota a taktnost v jednání
- Ukázněnost a dochvilnost
- Společenské vystupování a vztah ke zdravotnickým pracovníkům
- Osobní úprava
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Vedení deníku odborné praxe, vypracovávání uložených písemných úkolů, zpracovávání ošetrovatelské dokumentace
- Plnění úkolů v rámci samostudia

Hodnocení studenta/ty je prováděno sestrou školitelkou (mentorkou) event. staniční sestrou daného školního pracoviště podle kritérií hodnocení (hodnotícího dokumentu) ve spolupráci s odbornou vyučující. Vzor hodnotícího dokumentu je uveden v Deníku odborné ošetrovatelské praxe (viz příloha).

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

**Seznam studijní literatury:**

Doporučené zdroje studijní literatury jsou uvedeny u teoretických předmětů.

**Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Cizí jazyk – Anglický jazyk / Foreign Language – English Language**

**Zkratka ANJ**

**Povinně volitelný**

**Celkem 100 hodin, forma výuky – cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka v 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Výuka anglického jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru Diplomovaná všeobecná sestra. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku. Modul má vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze země studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu anglický jazyk je rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a oboru vzdělávání a naučit je aktivně používat odbornou slovní zásobu. Výuka směřuje k tomu, aby studenti rozuměli obecnému i odbornému textu a souvislému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout. Metody výuky vytvářejí dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, osobnostní kultivaci, multikulturnímu vnímání světa. Usnadňují přístup k informacím, vedou k efektivnímu využívání moderních informačních technologií, a tím umožňují vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí. Vytvářejí předpoklady pro pohotové používání profesního anglického jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými zahraničními zdroji a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.

**Po absolvování předmětu student/ka:**

- komunikuje plynule se zahraničním klientem/profesionálním partnerem o odborných i obecných záležitostech,
- ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu,
- dokáže získat odborné informace z textů, sestavit z nich resumé,
- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozlišit základní a rozšiřující informace,
- odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu,
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce,
- zvládá modelové situace při práci ve zdravotnických zařízeních,

- dovede komunikovat v úředním i písemném styku – umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese – hledání zaměstnání a studia v zahraničí
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací.

### **Rámcový rozpis učiva:**

ve všech studijních obdobích je výuka pojata jako cvičení

#### 1. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Zdravotnická zařízení – systém, činnosti a provoz, zdravotnické školství.
- Povolání ve zdravotnictví – lékařské, nelékařské profese.
- Nemocnice – nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta, vitální funkce, propuštění pacienta.
- Lidské tělo – základní popis.

##### LO 2 hodiny týdně

- Systémy lidského těla – orgánové soustavy, jejich funkce.
- Problematika zdraví – pojmy zdraví, nemoc, bolest, fyzické vyšetření.
- Hygiena – hygiena ve zdravotnictví, osobní hygiena.
- Komunikace s pacienty.

#### 2. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Nemoci – druhy onemocnění, příčiny, symptomy, chronické a akutní onemocnění, infekční choroby, prevence.
- Návštěva lékaře – objednávání, komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba.
- Základy farmakologie, druhy léků aplikace.
- Zdravý životní styl – zásady správné výživy.

##### LO 2 hodiny týdně

- Poskytování první pomoci – hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy.
- Ošetrovatelská péče v interních oborech
- Ošetrovatelská péče v pediatrii – péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování.
- Ošetrovatelská péče v geriatrii – péče o seniory, problematika stáří.

#### 3. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech
- Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví
- Ošetrovatelská péče v onkologii a paliativní péče
- Ošetrovatelská péče ve stomatologii a dalších vybraných klinických oborech

##### LO 2 hodiny týdně

- Etika ve zdravotnictví
- Alternativní léčba – alternativní metody léčby.
- Žádost o zaměstnání, doprovodný dopis.
- Resumé absolventské práce, prezentace odborné problematiky.

### Komunikační situace a jazykové funkce

Součástí výuky je osvojování a rozvíjení:

- řečových dovedností – receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev)
- jazykových prostředků – výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis
- komunikačních situací (souvisejících s profesní činností)
- jazykových funkcí – společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace)

### Popis hodnocení ukončení předmětu:

Klasifikovaný zápočet KZ:

- písemné, ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- písemné a ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

### Seznam studijní literatury:

#### Základní:

EVANS, V. a DOOLEY, J. a CALDWELL, J. *Dentistry: student's book*. Express Publishing, 2016. ISBN 978-1-4715-4669-3.

EVANS, V., SALCIDO, K. *Nursing: student's book*. Express Publishing, 2011. ISBN 978-0-85777-838-3.

GLENDINNING, E., HOWARD, R. *Professional English in use*. New York: Cambridge University Press, 2007, 175 s. ISBN 05-216-8201-0.

GRICE, T., MEEHAN, A. *Nursing 1: student's book*. [Nachdr.]. Oxford: Oxford University Press, 2007. ISBN 978-019-4569-774.

GRICE, T. GREENAN, J. *Nursing 2: student's book*. [Nachdr.]. Oxford: Oxford University Press, 2008. ISBN 978-019-4569-880.

INOVACE VOV – Anglický jazyk.

TOPILOVÁ, V. *Medical English: angličtina pro zdravotníky*. 3. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001, 273 s. ISBN 80-731-1001-6.

#### Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:

Zdravotnická sekce. Anglický jazyk. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z:

<https://www.vovcr.cz/portal/Zdrav/>. [citováno 2024-12-06].

#### Doporučená:

ADÁMCZYK, R. *Význam anglického jazyka a jeho výuky ve zdravotnických oborech*. Ostravská univerzita, 2018.

HOLÁ, A., KOPŘIVOVÁ, T. *Medical English*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 112 s. ISBN 978-80-246-1870-8.

HOVĚŽÁK, P. *Vybrané aspekty komunikace v anglickém jazyce u zdravotních záchranářů v Jihomoravském kraji*. Bakalářská práce. Lékařská fakulta, Masarykova univerzita, 2018.

MURPHY, R. *English grammar in use: a self-study reference and practice book for intermediate students of English: with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004, x, 379 s. ISBN 05-215-3762-2.

ŠTĚPÁNEK, L., a kol. *Academic English – Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce*. Praha: Grada, 2011. 216 s. ISBN 978-80-247-3577-1.

TOPILOVÁ, V. *Anglicko-český, česko-anglický lékařský slovník*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999, 878 s. ISBN 80-716-9284-0.

### Využití moderních informačních technologií:

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.

### Karta předmětu

**Název předmětu:**

**Cizí jazyk – Německý jazyk / Foreign Language – German Language**

**Zkratka NEJ**

**Povinně volitelný**

**Celkem 100 hodin, forma výuky – cvičení**

Výuka v 1. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka ve 2. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

Výuka v 3. ročníku:

ZO 2 hodiny týdně / ukončení Klasifikovaný zápočet /

LO 2 hodiny týdně / ukončení Zkouška /

**Anotace předmětu:**

Výuka německého jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru Diplomovaná všeobecná sestra. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci se spolupracovníky, klientem / pacientem, zahraničními profesními partnery. Student je připravován pro studium odborné literatury, pro práci s moderními komunikačními technologiemi, pro možnost účasti na zahraničních stážích, přednáškách, workshopech.

**Cíle předmětu:**

Cílem předmětu německý jazyk je rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a oboru vzdělávání a naučit je aktivně používat odbornou slovní zásobu. Výuka směřuje k tomu, aby studenti rozuměli obecnému i odbornému textu a souvislému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout. Metody výuky vytvářejí dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, osobnostní kultivaci, multikulturnímu vnímání světa. Usnadňují přístup k informacím, vedou k efektivnímu využívání moderních informačních technologií, a tím umožňují vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí. Vytvářejí předpoklady pro pohotové používání profesního německého jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými zahraničními zdroji a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.

**Po absolvování předmětu studentka:**

- komunikuje plynule se zahraničním klientem/profesním partnerem o odborných i obecných záležitostech,
- ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu,
- dokáže získat odborné informace z textů, sestavit z nich resumé,
- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozlišit základní a rozšiřující informace,
- odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu,
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce,
- zvládá modelové situace při práci ve zdravotnických zařízeních,
- dovede komunikovat v úředním i písemném styku – umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese – hledání zaměstnání a studia v zahraničí
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací.

### **Rámcový rozpis učiva:**

ve všech studijních obdobích je výuka pojata jako cvičení

#### 1. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Zdravotnická zařízení – systém, činnosti a provoz, zdravotnické školství.
- Povolání ve zdravotnictví – lékařské, nelékařské profese.
- Nemocnice – nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta, vitální funkce, propuštění pacienta.
- Lidské tělo – základní popis.

##### LO 2 hodiny týdně

- Systémy lidského těla – orgánové soustavy, jejich funkce.
- Problematika zdraví – pojmy zdraví, nemoc, bolest, fyzické vyšetření.
- Hygiena – hygiena ve zdravotnictví, osobní hygiena.
- Komunikace s pacienty.

#### 2. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Nemoci – druhy onemocnění, příčiny, symptomy, chronické a akutní onemocnění, infekční choroby, prevence.
- Návštěva lékaře – objednávání, komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba.
- Základy farmakologie, druhy léků aplikace.
- Zdravý životní styl – zásady správné výživy.

##### LO 2 hodiny týdně

- Poskytování první pomoci – hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy.
- Ošetrovatelská péče v interních oborech
- Ošetrovatelská péče v pediatrii – péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování.
- Ošetrovatelská péče v geriatrii – péče o seniory, problematika stáří.

#### 3. ročník:

##### ZO 2 hodiny týdně

- Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech
- Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví
- Ošetrovatelská péče v onkologii a paliativní péče
- Ošetrovatelská péče ve stomatologii a dalších vybraných klinických oborech

##### LO 2 hodiny týdně

- Etika ve zdravotnictví
- Alternativní léčba – alternativní metody léčby.
- Žádost o zaměstnání, doprovodný dopis.
- Resumé absolventské práce, prezentace odborné problematiky.

#### Komunikační situace a jazykové funkce

Součástí výuky je osvojování a rozvíjení:

- řečových dovedností – receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev)
- jazykových prostředků – výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis
- komunikačních situací (souvisejících s profesní činností)

jazykových funkcí – společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace)

#### **Popis hodnocení ukončení předmětu:**

Klasifikovaný zápočet KZ:

- písemné, ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách

- plnění úkolů v rámci samostudia

Zkouška ZK:

- písemné, ústní prověření znalostí
- 80% účast v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

#### **Seznam studijní literatury:**

##### **Povinná**

HANÁKOVÁ, A. *Němčina pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada, 2021. 208 s. ISBN 978-80-271-2872-3

LOMÍČEK, J., WIRTHOVÁ V. a kol. *Německá konverzace u lůžka nemocného*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0211-2.

##### **Otevřené digitální zdroje Inovace VOV:**

Zdravotnická sekce. Německý jazyk. Online. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/Zdrav/>. [citováno 2024-12-06].

##### **Doporučená**

FIRNHABER-SENSEN, U., RODI, M. *Deutsch im Krankenhaus neu*. 10. [Dr.]. Berlin, München: Langenscheidt, 2009. ISBN 978-346-8495-274.

MOKROŠOVÁ, I. *Německo-český česko-německý lékařský slovník*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 910 s. ISBN 80-247-0218-5.

Gesundheit und Medizin. Online. Dostupné z: <https://gesundheitundmedizin.ch/home.html>. [citováno 2024-12-06].

Aktuellen Themen aus Medizin. Online. Dostupné z: [www.apotheken-umschau.de](http://www.apotheken-umschau.de). [citováno 2024-12-06].

##### **Využití moderních informačních technologií:**

E-learningové platformy, webináře a online kurzy, mobilní aplikace pro zdravotníky, umělá inteligence a adaptivní výukové systémy, interaktivní učebnice a multimediální obsah, analýza zdravotnických dat, sociální sítě a odborné komunity.